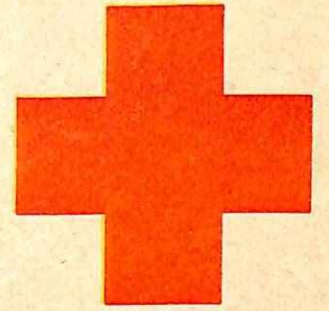

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1969

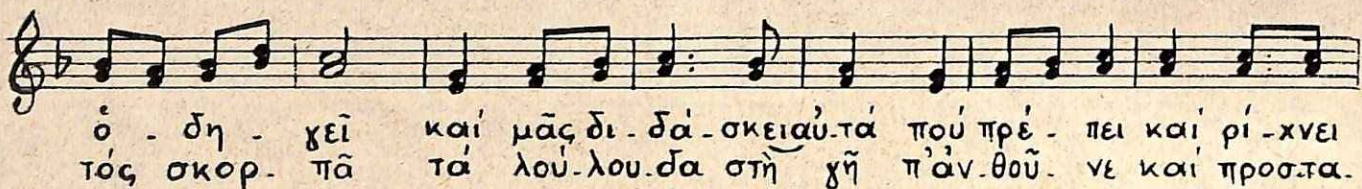
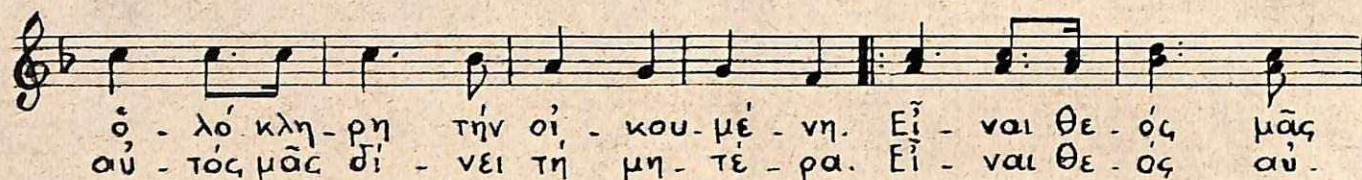

Εἶναι θεός

Μουσική ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΜΕΤΡΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 24ον • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1969 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 5

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό τήν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, ἄρθρον 6 : Διεύθυνσις Περιοδικῶν : ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Υπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσπτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρκαλοῦμεν θερμῶς : α) τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Ε. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Ἡ ἐλπίς τῶν Ἰωαννίνων.....	2
Ε. FOTIADES : The Conquest of Ioannina	2
Α.Ο.Π. ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ : Μήνυμα ..	3
His Holiness The Oecumenique Patriarch : Message. 3	
Α.Κ. «Ἐκ Φαναρίου»	4
A.K. : From «Fanari»	4
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἐνας ναὸς μεταναστεύει ..	5
S. SPILIOPOULOS : A Temple emigrates	5
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ὁ χιματζῆς καὶ τὸ παγώνι.....	6
A. KARANTONIS : The chimpanzee and the peacock. 6	
Ν. ΣΦΥΡΟΕΡΑ : Ποίημα	6
N. SFIROERAS : Poem	6
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Ἐνα ἀποφασιστικὸ παιδί	7
P. FLOROS : A resolute Child	7
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Τὰ λόγια τῆς γαργιάς ...	8
S. PANAGIOTOPOULOS : Grannies' Words.....	8
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα	9
Th. KONSTANTINOU : Poem	9
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Τὸ Χριστιανικὸν Θέατρον	10
EDITORS : The Christian Theater	10
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ : Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ στόματος	10
S. SPERANTZAS : Hygiene of the Mouth	10
Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ : Πετράδια	11
K. KOURKOULAS : Pebbles	11
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ἡ καρδερίνα	12
N. DIMITROKALLIS : The Goldfinch	12
Τ. ΛΑΠΠΑ : Τ' ἀηδόνια καὶ ὁ Δεσπότης	12
T. LAPPAS : The Nightingales and the Bishop	12
ΠΑΛΑΙΟΥ : Ἀστρονομικά	13
PALEOS : Astronomy	13
Γ. ΣΠΟΡΙΔΗ : Ἡ φιλελληνισμὸς τῶν Η.Π.Α.	14
G. SPORIDIS : The United States Philhellenism	14
Σ. ΝΙΝΙΚΑ : Ἡ δύναμις τῆς πίστεως	15
S. NINIKΑ : The Power of Faith	15
Σ.Π. : Ἑμμετρὲς συμβουλές	15
S. P. : Advice in Verse	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. (Εἰκόνες)	16
H.R.C.J. Group Activities (pictures)	16
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
H.J.R.C. Movement - Activities	18
Ι. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ : Πάτμος	25
I. GEROULANOS : Patmos	25
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ	26
RED CROSS NEWS	26
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	28
GLIMPSES ALL OVER THE WORLD (Pictures)	28
Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ : Καστοριά	30
P. KALONAROS : Kastoria	30
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	31
READERS CONTRIBUTION	31
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤ. ΣΧΕΔΙΑ	32
PUZZLES	32
Ι. ΠΟΛΕΜΗ - Α.Β. - Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ :	
Ι. POLEMIS - A.B. - A. PANAGIOTOPOULOS :	
Στίχοι - Μουσική στὰ ἐσώφυλλα.	
Verse and Music in the Inner Cover	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ : Ἀντίγραφο τοῦ περιφώμου πίνακος τοῦ ζωγράφου Πέτρου πον Ἐβ.
«ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ (ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗΣ)». 1. 7. 8. 12

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

(20 Φεβρουαρίου 1913)

Τὸ Προανάκρουσμα

Ὁ Φεβρουάριος εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τὸ Μπιζάνι: Εἰς τὴν ἄλωσιν τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου φρουριακοῦ συγκροτήματος — μᾶς ἀπὸ τὰς ἑξι σπουδαιοτέρας ὠχυρωμένας θέσεις τῆς χερσονήσου τοῦ Αἰμου, κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῶν Γάλλων καὶ Γερμανῶν στρατιωτικῶν ἐμπειρογνώμων.

Καὶ ἡ ἄλωσις αὕτη ἐξησφάλισε τὴν παράδοσιν τῶν Ἰωαννίνων: Τῆς θρυλικῆς πόλεως, — τῆς «πρώτης στ' ἄρματα, στὰ γρόσια καὶ στὰ γράμματα», ὅπως τὴν ἐτραγοῦδῃσεν ἡ λαϊκὴ μουσα, χωρὶς νὰ ὑστερήσῃ εἰς ὕμνους καὶ ἡ ἔντεχνος ποίησις. Διότι πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν, τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐστὶν τοῦ ἀρματωλισμοῦ, ἐστὶν τῆς παιδείας, ἐστὶν τοῦ πλούτου, ἐστὶν τῆς ἀρχοντίας, — πρὸς αὐτὴν ἐστρεφάν πονεμένα τὰ βλέμματα ὁ καημὸς καὶ ἡ νοσταλγία τῶν Ἑλλήνων.

Ἀπαρηγόρητος ἦτο ὁ ἑλληνικὸς κόσμος, ὅτι μετὰ τὴν ἐποποιίαν τοῦ Εἰκασίενα καὶ τοὺς ἔπειτα ἀγῶνας ἔμεινε δούλη ἡ μητρόπολις τῆς Ἠπείρου, τοῦ λίκνου τούτου τῶν μεγάλων διδασκάλων τοῦ Γένους καὶ τῶν μεγάλων ἔθνικῶν εὐεργετῶν. Καὶ μὲ πόνον καὶ πόθον ἐκοίταζαν οἱ Ἕλληνες πρὸς τὴν πόλιν τοῦ ὀνείρου, ὅπου συνεχίζετο ἡ πολεμικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ παράδοσις τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἠπείρου — τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐπίσης ὠνομάζετο παραστατικώτατα — καὶ ἐχαλκεύετο ἐκεῖ, καθὼς καὶ εἰς τὸ Δεσποτάτον τοῦ Μορέως, ὁ νέος βίος τοῦ μαρτυρικοῦ Γένους, ὁ νεώτερος Ἑλληνισμός.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20ῆς πρὸς τὴν 21ῃν Φεβρουαρίου τοῦ '13 θὰ πέσῃ τὸ Μπιζάνι. Ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ τροπαιοφόρος τῆς Μακεδονίας, θὰ δώσῃ καὶ εἰς τὴν Ἠπειρον τὴν νίκην. Καὶ εἰς τὰ Ἰωάννινα εἰσέρχεται ὁ ἐλευθερωτὴς στρατός. Τὰ ὄνειρα ἔγιναν πραγματικότης!

Ἀλλὰ πόσαι θυσίαι, πόσοι ἥρωες κατὰ τὴν πολύμηνον ἐκείνην πολιορκίαν, ὅπου οἱ Ἕλληνες εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν ὄχι μόνον τὸν «ἀπόρθητον» λόφον ἀλλὰ καὶ γενναῖον καὶ σκληρόν, σκληρότατον ἀντίπαλον! Καὶ ποία εὐλάβεια! Ἰδοὺ αἰφνης μία μονὰς ποὺ θὰ μετὰσχῇ τὴν ἐπομένην τῆς τελικῆς ἐφόδου. Ὅλοι ἀποκαλύπτονται κατανακτικὰ μόνις βλέπουν τὸν στρατιωτικὸν ἱερέα, ἕνα μπαρουτοκαπνισμένον πα-

Τοπίο Ἰωαννίνων

λαῖον ὀπλαρχηγὸν τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος. Εἰς τὸ ἄγριον ἐκεῖνο χιονισμένον περιβάλλον μὲ τὰ γῦρο-γῦρο βραχόβουνα καὶ δασόφυτα ὄρη στήνεται, εἰς τὸ ὑπαίθριον, ἡ Ἁγία Τράπεζα. Ἡ πλέον πρωτότυπος Ἁγία Τράπεζα! Δύο ἄνδρες ἔχουν μεταφέρει ἐκεῖ μερικὰ κιβώτια πυρομαχικῶν, ἔχουν στρώσει ἐπάνω ἕνα ἀντίσκηνον, εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας ἔχουν στήσῃ ξιφολόγχας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἄλλο ἀντίσκηνον ὡς στέγαστρον. Ἦτο (ἡ ἐπιβλητικωτέρα Ἁγία Τράπεζα) ὅπως ἔλεγεν ὁ Μέγαρχος, ὁ ἐνδοξὸς στρατηγὸς

Κωνσταντῖνος Καλλάρης, ὁ ὁποῖος, μόνις ὀλίγας ἡμέρας πρὶν, εἶδε νὰ σκοτάνεταί ἐμπρὸς τοῦ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς υἱὸς του, — καὶ τὸν ἐκένδυσεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὁ ἴδιος!

Ὁ ἱερεὺς προχωρεῖ πρὸς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν. Δύο στρατιῶται τρέχουν κοντά του. Εἶναι οἱ ψάλται. Καὶ ὁ ἱερεὺς μὲ τοὺς προχείρους βοηθούς του λειτουργεῖ. Καὶ ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξομολογηθοῦν ἕνας-ἕνας οἱ τόσοι πολεμισταί; «Τέκνα μου! — ἀναφωνεῖ ὁ ἱερεὺς, τοῦ ὁποῦ καὶ μόνον ἀντηχεῖ ἡ κρυσταλλίνη φωνὴ εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐκείνην σιγὴν — τέκνα μου ἐν Χριστῷ! Πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες ἐπιβάλλουν εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ διαβάζουν καὶ κατ' ἰδίαν τὰς ἐξομολογητήριους εὐχὰς τοῦ ἐξυλασμοῦ καὶ τῆς θείας συγγνώμης. Ἀλλ' ἐδῶ, παιδιά μου, ἡ ἀνάγκη ἐπιβάλλει νὰ ἀπαγγείλω ἐνώπιον ὅλων τὰς εὐχὰς καὶ ἔτσι νὰ σὰς ἐξομολογήσω ὅλους μαζί. Κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν τῆς παραμονῆς τῆς τελικῆς νύκτος τῶν τέκνων τῆς, ἡ Ἐκκλησία μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐπικαλεσθῶ ταυτόχρονον καὶ ἐνιαῖον τὴν θεῖαν συγγνώμην καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὅλων σας μαζί. Ὅσοι ἀποτελεῖτε τὸ πλήρωμα τῆς ὑπαίθριου αὐτῆς μυσταγωγίας, ἄς εἰσθε συγχωρημένοι! Ὁ Θεὸς ἄς εὐλογῇ τὰ ὅπλα σας ἐναντίον τῶν διωκτῶν τοῦ Σταυροῦ!»

Ὅλοι εἶναι δακρυσμένοι πρὸ τῆς θεσπεσίας ἐκείνης σκηνῆς ἐν μέσῳ ἀτμοσφαιρᾶς ἐχθρικῆς καὶ ἐνῶ γνωρίζουν ὅτι τοὺς περιμένουν νέαι θυσίαι «ὕπερ πίστεως καὶ πατρίδος», — τοῦ συνθήματος τούτου ποὺ μᾶς ἐκληροδότησεν ἡ τραγικὴ δυναστεία τῶν Παλαιολόγων.

— Προσέλθετε οἱ πιστοί! Λέγει ὁ ἱερεὺς. Καὶ κοινωνοῦν οἱ αὐριανοὶ νικηταί, — πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τελευταίαν φορὰν!

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΡΟΣ ΥΜΑΣ

«Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιάσται ἄρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. ΙΑ, 12).

Ἰδοὺ τὸ μήνυμα τῶν ἐφετεινῶν Χριστουγέννων. Ἀλλὰ δὲν εἶναι νέον, οὐδὲ τὸ μόνον τωρινόν.

Οἱ Προφῆται τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Ἄγγελος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης. Ὁ Γολγοθᾶς. Ὁ Πανάγιος Τάφος. Οἱ Ἀπόστολοι, ὡς ἀστραπαὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν. Τὸ Γκιόρεμ τῆς Καισαρείας. Τῆς Ρώμης αἱ κατακόμβαι. Ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὑψηλὴ καθοδηγοῦσα Θεολογία. Αἱ στρατιαὶ τῶν ἡρώων τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μαρτυρίου. Αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι.

Ἡ κοινὴ πίστις εἰς Χριστόν. Ἡ ἀδιάκοπος βίωσις ἐν τῷ κοινῷ Ἀγίῳ Ποτηρίῳ, κατὰ τοὺς δέκα πρώτους αἰῶνας, καὶ τόσα συνεχῆ ἐξαγγέλματα τῆς Θεῆς Ἐπιφανείας.

Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ, ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἐψύγη, ἀντ' αὐτῆς κυριαρχεῖ τὸ μῖσος καὶ ἡ μορφὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλοιοῦται, ἢ ὁ Χριστὸς ἠθέλησεν ἐνδοξον, μὴ ἔχουσιν σπῖλον ἢ ρυτίδα, ἀλλ' ἄμωμον καὶ ἀγίαν.

Σήμερον, κρίσις παγκοσμίᾳ μαίνεται, ἄνευ προηγουμένου. Καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἡ μεγάλη, τῶν δύο χιλιάδων ἐτῶν κιβωτός, ἡ Ἐκκλησία, ἡ περικλείουσα τὸν πολιτισμὸν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, κλυδωνιζομένη ἐπικινδύνως.

Οἱ ἄνθρωποι αἰωροῦνται εἰς τὸ ἀχανές, ὅπως ἀποσπᾶσθαι τὰ μυστικά τοῦ ἀπείρου, ἀλλ' οἱ νέοι ἐπὶ τῆς γῆς ἐξεγείρονται, ὡς θάλασσα, τὰ πάντα ἐπαπειλοῦσα.

Ἡμεῖς συζητοῦμεν περὶ ἀζύμων, ἐνῶ βαθύταται ζυμώσεις μετακινοῦσι κόσμους ὀλοκλήρους.

Ἡ ἐπιστήμη μελετᾷ τὴν παράτασιν τῆς ζωῆς, ὁ δὲ θάνατος, ἐλεύθερος, θερίζει ἀνηλεῶς Ἀφρικὴν καὶ Ἀσίαν.

Ποῦ εἶναι ὁ Χριστὸς Σωτήρ; Διαιρεθέντες ἀπεδιώξαμεν Αὐτόν.

Ἐντεῦθεν αἱ ἀνεκδιήγητοι ἡμῶν συμφοραί.

Καὶ τί πράττουσιν αἱ Ἐκκλησίαι; Διαπραγματεύονται τὸν Ἀτίμητον. Ἐξ οὗ ὁ θλιβερός κατατεμαχισμὸς αὐτῶν.

«Ἀλλ' ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερέπερσεν ἡ χάρις.»

Οὕτως, ἡ ἱστορία σήμερον, ἀποκαθιστῶσα γενναίως τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, καλεῖ τοὺς ὑπευθύνους τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀρχηγούς καὶ τὴν Ἱεραρχίαν, ὅπως ἐπιστρατεύοντες τὴν Θεολογίαν, ὡς θεραπαινίδα πλέον, καταστήσωσι μοναδικὸν σκοπὸν τῆς υπάρξεως καὶ ἀποστολῆς αὐτῶν τὸν «ἄνθρωπον», διὰ τὸν ὁποῖον Θεὸς ἐγένετο ἄνθρωπος, καὶ παραστῶσιν αὐτῷ θετικῶς, κατὰ τὴν τραγικὴν αὐτοῦ ὥραν ταύτην.

Ἀνακαίνιζοντες τὰς Ἐκκλησίας, ἐν διαφυλάξει τῆς παρακαταθήκης, καὶ τὴν ἑνωσιν αὐτῶν ἐπεξεργαζόμενοι ἀπὸ κοινοῦ.

Ὑπὸ σύνθημα, τὴν ἀγάπην ἄνευ ὁρων καὶ ὁρίων.

Καὶ δύναμιν τὸ θέλημα τοῦ Ὑψίστου.

Εἶναι μακρά, λέγουσί τινες, ἡ ὁδὸς ἡμῶν πρὸς τοῦτο πορεῖα. Ἀλλὰ τις κρατεῖ αὐτὴν ἀτέρμονα; Παρὰ ταῦτα ἐσυντομεύθη.

Δύσβατος καὶ ἀνάντης, διατείνονται ἄλλοι. Ἀλλ' ἡδη καθίσταται λεία καὶ βατή.

Οὐδὲ θὰ ἡδύνετο ἄλλως γενέσθαι. Τὰ μεγάλα

Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Οἰκ. Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Του εἰς τὴν Σχολὴν Νοσοκόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ (1963).

Ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα τῆς τελευταίας ταύτης ἑξαετίας, μάλιστα αἱ τρεῖς κατὰ συνέχειαν συναντήσεις ἡμῶν μετὰ τῆς Α. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα Ρώμης Παύλου τοῦ Στ' καὶ τὸ πρόσφατον Αὐτοῦ διάγγελμα, ὅπως «μηδεμία φωνὴ σιωπῇ ἐντὸς τῆς ἀπεράντου συναυλίας τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ὅλου τοῦ κόσμου» κατήργησαν τὰς ἀποστάσεις τοῦ χωρισμοῦ καὶ ἐγεφύρωσαν τὸ χάσμα.

Σταυρὸν καὶ Ἅγιον Ποτήριον ἀντηλλάξαμεν μετὰ τῆς Α. Ἀγιότητος τοῦ Πάπα, κατὰ τὰς συναντήσεις ἡμῶν, καὶ τὴν αὐτὴν εὐχὴν, ὅπως ὁ ἐλεῆμων Κύριος ἐπικαταπέμψῃ ὡς τάχιον ταῖς Ἀγίαις ἡμῶν Ἐκκλησίαις, Δυτικῇ καὶ Ἀνατολικῇ, τὴν χάριν τῆς ἀπὸ κοινοῦ καὶ πάλιν τελέσεως τῆς Θ. Εὐχαριστίας καὶ τῆς ἀπὸ κοινοῦ κοινωνίας τῶν αὐτῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ὡς ἐγένετο ἀδιακόπως καὶ σταθερῶς μέχρι τοῦ ἔτους 1054, καὶ νῦν, μετὰ σοβαρὰν βεβαίως καὶ ἀπὸ κοινοῦ προσυνεργασίαν καὶ τὴν δέουσιν ἐπιμελὴ προπαρασκευήν.

Ὁ θρίαμβος τοῦ Ἀγίου Ποτηρίου!

Συνοδῆται δὲ αὐτοῦ οἱ λαοὶ τοῦ Χριστοῦ. Οὗτοι

ἀγνοοῦντες τὰς δογματικὰς διαφορὰς, μὴδὲ ἀσχο-
λούμενοι ἐπ' αὐτῶν, βλέπουσι νῦν ἀλλήλους ὡς
ἀδελφοὺς ἐν Χριστῷ. Καὶ ἀνυπομονοῦντες, ζῶσι
τὴν ὥραν τῆς ἐνώσεως, καὶ δὴ οὐχὶ ὡς ἓνα μῦθον
πραγματικότητα. Ἀποδείξεις, ὅτι Χριστὸς γεννᾷται.

Ἀλλοίμονον, ἐὰν οἱ λαοὶ ἐφθάνον ποτε εἰς τὴν
ἐνωσιν, ἀνευ τῆς Διοικούσης καὶ Θεολογούσης
Ἐκκλησίας.

Οὕτως ἡ ἐνωσις, παύσασα πλέον νὰ εἶναι «ἐμπο-
ρεύσιμος» καὶ προσπάθεια ἐνωτικῶν Θεολογικῶν
Διαλόγων ἀνεδαφικῶν καὶ ἀκάρπων, ἀπέβη ἐμ-
πρακτος καὶ «ἐξ ἔργου ἀπειργασμένου» ὑπόθεσις
τῶν «εἰρηνοφίλων ἀγωνιστῶν».

Ἀληθῶς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ
βιασται ἀρπάζουσιν αὐτήν.

Ὡ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ!
Ἀμεταμέλητοι αἱ βουλαὶ Αὐτοῦ, συγκλείουσιν Ἐκ-
κλησίας καὶ Λαοὺς πρὸς τὴν ἐνότητα, ποιοῦσαι
τὰ πάντα κοινὰ καὶ καινὰ.

Δεῦτε οὖν, ἀδελφοί, ἀγαλλιασόμεθα ἐν Κυρίῳ,
τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδηγούμενοι.

Χριστὸς γὰρ γεννᾷται. Καὶ ἡ ἀγάπη ἀπλοῦται,
ἵνα ὁ ἄνθρωπος γένηται ταπεινός, ἀνδρείος καὶ
εὐτυχής.

Διὸ καὶ νῦν τὸν Χριστὸν θεώμενοι, ἐπανερχό-
μενον εἰς τὸν κόσμον, προσκυνούμεν Αὐτόν, καὶ
πλήρεις ἐλπίδων ἐπὶ τὴν ἀνατολήν τῆς ἐπιφανοῦς
ταύτης ἡμέρας, χαιρετῶμεν γηθοσύνως τοὺς προσ-
φιλεῖς καὶ σεβασμίους ἀδελφοὺς ἡμῶν, ἀρχόμενοι,
κατὰ τὰ ἀρχαῖα Δέπνυχα, ἀπὸ τῆς Αὐτοῦ Ἀγί-
οτητος τοῦ Πάπα Ρώμης, τοὺς Πατριάρχας καὶ
Ἀρχιεπισκόπους τῶν Ὁρθοδόξων καὶ πασῶν τῶν
Ὁμολογιῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, τοὺς ἀγα-
πητοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς τοῦ Θρόνου καὶ
τὰ Χριστεπώνυμα Πληρώματα, ἀνὰ τὴν Οἰκου-
μένην, καὶ εὐχόμεθα τῷ κόσμῳ εἰρήνην, τάξιν καὶ
δικαιοσύνην.

Πρὸς δὲ τὰ ἐνταῦθα περιπόθητον Πλήρωμα τῆς
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τάδε λέγει ὁ
Ἅγιος καὶ ὁ Ἀληθινός. «Οἶδα σου τὰ ἔργα, τὰ
ἐσχάτα πλείονα τῶν πρώτων, καὶ τὴν ἀγάπην
σου καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν
ὑπομονήν. Καὶ τὸν λόγον μου ἐτήρησας καὶ οὐκ
ἠρνήσω. Μὴ φοβοῦ! Κἀγὼ σὲ ἡγάπησα. Καὶ τηρή-
σω σε.

Κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μὴδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν
σου».

Ἡ χάρις τοῦ ἐνσαρκωθέντος Χριστοῦ, Ὡ ἡ δόξα
ἐπὶ τοὺς αἰῶνας, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Χριστοῦγεννα τοῦ σωτηρίου ἔτους 1968

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΣΗΜ. ΣΥΝΤ. Τὸ δημοσιευόμενον Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. ἐπεδόθη εἰς τὸν
Ε.Ε.Σ. μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ προηγούμενου τεύχους.

Α. Κ.

«ΕΚ ΦΑΝΑΡΙΟΥ...»

Πολλὰ βιβλία διαβάσει κανεῖς, πολὺ λιγώτερα ἀπὸ
δὲς διαβάσει τοῦ ἀρέσουν, καὶ, ἐλάχιστα εἶναι ἐκεῖνα
πὸν θὰ μπορούσε ἀφοβα νὰ τὰ συστήσῃ στὰ παιδιὰ
τῶν Σχολείων — καὶ πρὸ παντὸς τὰ μεγαλότερα —
γιὰ καθάρια καὶ τονωτικὴ πνευματικὴ τροφή, πὸν
μάλιστα θὰ εἶναι καὶ εὐγενεστῆ, γιατί εἶναι βιβλία
γραμμένα μὲ τέχνη καὶ χάρι. Ἐνα τέτοιο βιβλίο
διέβασα τελευταῖα, τὸ «Ἐκ Φαναρίου». Τὸ ἔγραψε
ὁ Μεγάλος Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Πατριαρχείου Κων-
σταντινουπόλεως κ. Εὐάγγελος Γαλάνης. Τὶ ὠραῖο,
τὶ ψυχικὰ χαροποιὸ βιβλίο! Μοῦ θύμιζε ἐκείνη τὴ
χριστιανικὴ χαρὰ πὸν ἀναβρῶζει ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ
Παπαδιαμάντη. Πόσο δύσκολο, εἶναι, νὰ μπορῇ κανεῖς
νὰ μετατρέπῃ τὴ θρησκεία σὲ χαρὰ, σὲ φῶς, σὲ τρα-
γούδι, σὲ ἀπλὴ, ἀγνὴ ζωὴ, σὲ ἀλήθεια πὸν φωτίζει
καὶ ζεσταίνει καὶ δχι σὲ κήρυγμα πὸν φοβίζει ἢ
κουράζει! Αὐτὴ τὴ χάρι ἔδωσε ὁ Χριστὸς στὸν συγ-
γραφέα τοῦ «Ἐκ Φαναρίου...». Ὅταν εἶναι κανεῖς
δίκαια καὶ νόμιμα εὐτυχισμένος, δὲν αἰσθάνεται τὴν
ἀνάγκη ν' ἀνοίξῃ τὴν ψυχὴν του, ὅπως ἀνοίγουμε
τὶς πόδες μῖας ὁλόφωτης ἐκκλησίας, γιὰ νὰ ἀφήσῃ
τὴν εὐτυχία του νὰ ξεχυθῇ στὸς ἄλλους. Ἐτοὶ τὰ
μικρὰ καὶ αὐτόνομα κείμενα πὸν κάνουν ἓνα χριστι-
ανικὸ δλόδροσο περιβόλι, τὸ «Ἐκ Φαναρίου», εἶναι
τραγουδιὰ μαθήματα πὸν ἀναλύουν τὸ λόγο τοῦ Κυρί-
ου. Γιατὶ τὸ πᾶν εἶναι νὰ ἐπικοινωνεῖ ὁ ἓνας χριστι-
ανὸς μὲ τὸν ἄλλον, ὅπως ἐπικοινωνεῖ τὸ «Ἐκ Φαναρίου»
μὲ τὸν ἀναγνώστη του. Συχνὰ μιλάμε γιὰ «πνεῦμα»
καὶ γιὰ «ψυχὴ». Εἶναι τὰ δύο στοιχεῖα πὸν κά-
νουν ἀθάνατη τὴ φύσι τοῦ ἀνθρώπου. Λοιπόν, αὐ-
τὸ τὸ πνεῦμα καὶ αὐτὴ τὴν ψυχὴ, τὴ ζοῦμε σ' αὐτὸ
τὸ βιβλίο, τὰ νιώθουμε, ὅπως μυριζόμαστε ἓνα λου-
λούδι, ὅπως μᾶς δροσίζει ἓνα ποτῆρι καθάριο νερό.
Καὶ συγχρόνως, μαθαίνουμε τόσα γιὰ τὸ Πατριαρ-
χεῖο καὶ τὴν Πόλι, γιὰ τὴν Κιβωτὸ αὐτῆς τῆς Ὁρ-
θοδόξιας. Ἄγιο μύρο, πὸν μᾶς ἔρχεται ἀπὸ κεῖ καὶ μᾶς
ἀνασταίνει, σὰν τὴ μυρουδιά τοῦ βασιλικῶ. Μιὰ
ἀνάγκη νὰ μιλήσῃ μὲ ὅλους μᾶς, παρακίνησεν τὸν κ.
Γαλάνη νὰ γράψῃ αὐτὸ τὸ βιβλίο. Ἀλλὰ εἶχε κι
ἐναν δάσκαλο Μεγάλο, πὸν τὸν ὠδήγησε στὸν ὀρθὸ
δρόμο: Τὸν Πατριάρχη Ἀθηναγόρα. Εἶναι ὁ
Πατριάρχης μᾶς μιὰ μεγάλη χριστιανικὴ ψυχὴ,
ἀνοιχτὴ σὰν ἐκκλησία, σὲ ὅλο τὸν κόσμον. Γι' αὐτὸ
καὶ ὁ μαθητὴς του ἔβαλε προμετωπίδα τοῦ βιβλίου
τὰ λόγια τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα. Ποτίστε τὴν
ψυχὴν σας μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Πατριάρχου μᾶς:

«Ἐγὼ προσωπικὰ χαρὲς δὲν ἔχω. Ἐχω τὶς δικές
σας χαρὲς. Κάθε μέρα συνομιλῶ μὲ ὅλους σας. Συν-
διαλέγομαι μὲ τὸν καθένα χωριστὰ. Κ' εἶναι ἑκατομ-
μύρια αὐτὲς οἱ μορφὲς πὸν καλύπτουν τὴ σκέψιν μου.
Πολὸ μ' ἀρέσει ὁ διάλογος. Γιατὶ τὸ περισσότερο
μέρος ἀπὸ τὴν ὁμιλία τῶν ἀνθρώπων, εἶναι μυστήριον.
Νὰ δέχωμαι κόσμον στὸ Γραφεῖο μου τὸ θεωρῶ εὐλο-
γία. Θυμοῦμαι αὐτὸ πὸν μοῦ ἔλεγε οἱ χωρικοὶ στὴν
πατρίδα μου ὅταν ἤμουν Διάκονος: «Ἦλθαμε νὰ
κοιταχθοῦμε». Νὰ ἡ φιλοσοφία τῆς ζωῆς... Κάθε
νόχτα, κατεβαίνω στὸ νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας, κι
ὅταν ὅλοι ἐσεῖς κοιμᾶσθε, ἐγὼ προσθέτω ἓνα ἀκόμη
διάλογο μὲ τοὺς διαλόγους μου, μὲ τὸν Ἀφέντη τὸ Χρι-
στὸ καὶ τὴν Κυρὰ τὴν Παναγία. Γιὰ σᾶς. Ὅλους ἐσᾶς...»

ΣΤΑΘΗ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝΑΣ ΑΡΧΑΙΟΣ ΝΑΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΕΙ

ΟΤΑΝ, στὰ 1958, ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἀπε-
φάσισε νὰ κατασκευάσῃ τὸ μεγάλο φράγμα τοῦ Ἀσ-
σουάν, πὸν θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ποτίζωνται καὶ νὰ γίνουν
γόνιμες μεγάλες ἐκτάσεις ἐρήμου, ἓνα σοβαρότατο
πρόβλημα γεννήθηκε: Ποιὰ θὰ ἦταν ἡ τύχη τῶν
ἀρχαίων ναῶν πὸν ὑπῆρχαν στὴν περιοχὴ τῆς Νο-
βίας, στὴν περιοχὴ ἀκριβῶς πὸν θὰ κατέκλυζαν τὰ
νερὰ τοῦ Νείλου, σχηματίζοντας τεράστια λίμνη πίσω
ἀπὸ τὸ φράγμα; Ἐπιστήμονες καὶ τεχνικοὶ ἀπὸ διά-
φορες χώρες ἐμελέτησαν τὸ πρόβλημα. Ἡ Οὐνέσκο

Ὁ ναὸς τοῦ Νταντούρ ὅπως ἦταν πρὶν γίνῃ τὸ φράγμα
τοῦ Ἀσσουάν (τὸ 1962).

ἐξέπεμψε στὰ 1960 παγκόσμια ἔκκλησι γιὰ τὴν διά-
σωσι τῶν ναῶν. Πολλὰ κράτη ἀνταποκρίθηκαν στὴν
ἐκκλησίαν καὶ μὲ τὰ κεφάλαια πὸν συγκεντρώθηκαν,
ἔγινε δυνατόν νὰ διασωθοῦν οἱ σπουδαιότεροι ἀπὸ
τοὺς ναοὺς. Μόνον γιὰ δύο ναοὺς τοῦ Ἀμποῦ Σίμπελ,
ἡλικίας 32 αἰῶνων, ξοδεύτηκαν 29 ἑκατομμύρια
δολλάρια γιὰ τὴν ἀπόσπασί τους ἀπὸ τὸ βραχίονες
ἔδαφος ὅπου ἦσαν χτισμένοι, καὶ ὑπολογίζεται ὅτι θὰ
χρειασθοῦν ἄλλα 10 ἑκατομμύρια δολλάρια γιὰ τὴν
ἀνέγερσίν τους σὲ ἄλλη θέσι, ἔξω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς
λίμνης.

Ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις εἶχε δηλώσει, στὰ
1959, ὅτι θὰ προσέφερε ὠρισμένους ἀπὸ τοὺς ναοὺς
τῆς Νοβίας στὶς χώρες πὸν θὰ ἐνίσχυναν μὲ μεγάλα
χρηματικά ποσὰ τὸ ἔργο τῆς διασώσεως. Μία ἀπὸ
αὐτὲς τὶς χώρες, ἐκείνη πὸν ἔδωσε καὶ τὰ περισσό-
τερα χρήματα, ἦταν οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς
Ἀμερικῆς. Ἀμερικανὸς ἦταν ἄλλωστε καὶ ἓνας ἀπὸ
τοὺς πρώτους ἐπιστήμονας πὸν ἐμελέτησαν τὸ πρό-
βλημα τῆς διασώσεως: ὁ Καθηγητὴς Χένρυ Φίσερ,
ἐπιμελητὴς τοῦ τμήματος αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων
τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου τῆς Νέας Ὑόρκης.
Τὸ Μουσεῖο αὐτὸ κατέχει τὴν μεγαλύτερη συλλογὴ
αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων πὸν ὑπάρχει στὸ δυτικὸ
ἡμισφαίριο: ἀποτελεῖται ἀπὸ 30 χιλιάδες κομμάτια.

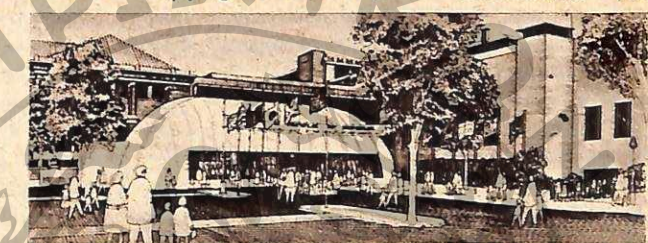
Ὁ ναὸς πὸν ἐχάρισε ἡ Αἰγύπτια στὶς ΗΠΑ,
εἶναι γνωστὸς ὡς ναὸς τῆς Δανδάρας (DENDOUR),
ἡλικίας εἰκοσι αἰῶνων, ἀφιερωμένος σὲ δύο Αἰγυ-
πτίους πὸν ἡ πατρίδα τους τοὺς εἶχε θεοποιήσει.
Εἶναι ἓνας σχετικὰ μικρὸς ναὸς (12.50 μέτρα μήκος,
6.50 πλάτος, 6.50 ὕψος), ἔχει ὅμως στὸ ἐξωτερικὸ
τον θαυμάσια ἀνάγλυφα πὸν παριστάνουν τὸν αὐτο-

κράτορα Ἀῖγυπτο — στὰ χρόνια τῆς βασιλείας του
εἶχε οἰκοδομηθῇ — καὶ 25 αἰγυπτιακὲς θεότητες.

Στὰ 1963, ὁ ναὸς «διελύθη εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη»,
δηλαδὴ σὲ 660 μεγάλους κατεργασμένους ὀγκολί-
θους (1.22 X 0.58 X 0.49), μὲ τὴν φροντίδα καὶ
τὴν ἐπίβλεψιν Αἰγυπτίων τεχνικῶν καὶ ἐπιστημόνων.
Τὶς πέτρες αὐτὲς τὶς ἀρίθμησαν μία-μία καὶ τὶς
ἐτοποθέτησαν, καλὰ συσκευασμένες, σὲ κιβώτια.

Ἀρχισε ὕστερα τὸ μεγάλο ταξίδι. Πρῶτα ἡ κά-
θοδος στὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας, μὲ ποταμόπλοιο
τοῦ Νείλου, καὶ ὕστερα ὁ διάπλους τοῦ Ἀτλαντικοῦ,
μ' ἓνα Νορβηγικὸ φορτηγό. Ἀλλὰ, πρὶν ἀκόμη φθάσῃ
στὴν Ἀμερικὴ τὸ πολύτιμο φορτίο, εἶχαν ἀρχίσει
ἐκεῖ ζωερὲς συζητήσεις γιὰ τὸ ποῦ θὰ ἀνεγερθῇ ὁ
ἀρχαῖος ναὸς. Ἐπικρατέστεροι ὑποψήφιοι ἦσαν τὸ
Ἰδρυμα Σμίθσον στὴν Οὐάσιγκτον καὶ τὸ Μητρο-
πολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης. Τελικὰ, ὁ
Πρόεδρος Τζόνσον ἐπρωτίμηνε τὸ Μητροπολιτικὸ
Μουσεῖο, ὅπου ὑπάρχουν τεχνητὲς κλιματικὲς συν-
θῆκες προσφορώτερες γιὰ τὴν καλὴ διατήρησιν τοῦ
ναοῦ καὶ ὅπου θὰ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν περιερ-
γάζωνται τὰ πλήθη τῶν καθημερινῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ
Μουσείου. Ἐνας ἀκόμη λόγος πὸν ἐπέδρασε στὴν
ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου, εἶναι καὶ ἡ μεγαλύτερη
ἀσφάλεια πὸν παρουσιάζει τὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο
τῆς Νέας Ὑόρκης, μὲ τοὺς 250 φύλακές του.

Οἱ ὀγκολίθοι ἔχουν ἀποτεθῇ τώρα στὸν μεγάλον
περίβολον τοῦ Μουσείου κάτω ἀπὸ μία πλαστικὴ
σκηνὴ, πὸν ἡ διαφανὴς πρόσοψί της τοὺς κάνει ὁρα-
τοὺς στὸς ἐπισκέπτες. Τὸ ὀριστικὸ στέγαστρο τοῦ
ναοῦ θὰ εἶναι ἓνα κτίσμα ἀπὸ εἰδικὸ διαφανὲς γυαλί,
πὸν θὰ ἐπιτρέπῃ νὰ τὸν θαυμάζουν δχι μόνον τὰ
πέντε ἑκατομμύρια τῶν ἐτησίων ἐπισκεπτῶν τοῦ

Προσχέδιο τῆς γιγαντιαίας, ἀπὸ πλαστικὴ ὅλη στέγης τοῦ
ναοῦ, πὸν θὰ τὸν σκεπάσῃ χωρὶς νὰ τὸν κρύβῃ, γιατί θὰ εἶ-
ναι διαφανής, καὶ πὸν θὰ εἶναι ἐτοιμὴ τὸ 1972.

Μουσείου, ἀλλὰ καὶ οἱ πολυαριθμότεροι διαβάται καὶ
αὐτοκινητισταὶ τῆς Πέμπτης Λεωφόρου, πὸν περνᾶνε
ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Μουσεῖο.

Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ στεγαστροῦ καὶ
ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ ναοῦ θὰ συμπληρωθοῦν ἐντὸς
τοῦ 1970 καὶ θὰ συμπέσουν μὲ τὴν ἑκατονταετηρίδα
τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μουσείου τῆς Νέας Ὑόρκης.
Καὶ ἐτοὶ ἡ Ἀμερικὴ, πὸν δέχεται πρόθυμα δεκάδες
χιλιάδες μετανάστες ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, θὰ φιλο-
ξενήσῃ καὶ ἓνα μνημεῖον τῆς ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς
τέχνης πὸν οἱ σύγχρονοι ἀνάγκης τῆς ζωῆς τὸ ξερι-
ζώσαν ἀπὸ τὸ πατρίο ἔδαφος, τὸ ἔδωξαν ἀπὸ τὸν
φλογερὸν ἥλιον τῆς Νοβίας καὶ τὸ ἔστειλαν στὴν
ὄγρη ομίχλη τῆς Νέας Ὑόρκης.

(Οἱ φωτογραφίαι ἀφελόνται στὴν ΟΥΝΕΣΚΟ)

Ο ΧΙΜΠΑΤΖΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΓΩΝΙ

Το μεγάλο τραπέζι ήταν γεμάτο από παιγνίδια. Και τί δεν του είχαν χαρίσει εφέτος του 'Ιάκωβου—ως κ' ένα μικρό αεροπλάνο, που πετούσε κάμποση ώρα μέσα στην κάμαρα. Και τώρα ο 'Ιάκωβος καθόταν εκείδα στο τραπέζι κ' έβλεπε όλα αυτά τα παιγνίδια, άνορεχτος. Οι διακοπές των Χριστουγέννων είχαν τελειώσει, τα μαθήματα είχαν από καιρό ξαναρχίσει και πιά τραβούσαμε για τις 'Αποκριές. Είχε παίξει μ' αυτά τα παιγνίδια τόσες μέρες, τὰ είχε χαρή, είχε σπάσει μερικά και τώρα τὰ έβλεπε σωριασμένα μπροστά του σαν άχρηστα, σαν αδιάφορα. Έτσι τούρχόταν να τ' άρπάξει όλα μαζί και να τὰ πετάξει από τὸ παράθυρο. Σχεδόν τὰ κοίταζε με μίσος. Και τὴ στιγμή που είχε άρπάξει έναν χιμπατζή κ' είχε άρχίσει να τὸν χτυπά με μανία στο πάτωμα, μπήκε ο πατέρας του.

—Τι κάνεις εκεί, 'Ιάκωβε; τὸν ρώτησε αὐστηρά και άνήσυχα. Σπᾶς τὰ παιγνίδια σου;

—Ναί, τὰ σπᾶω, φώναζε με πείσμα ο 'Ιάκωβος, τὰ σπᾶω γιατί δεν ξέρω τί να τὰ κάνω! Τὰ βαρέθηκα! Και χτύπησε με δύναμι ακόμη μιὰ φορά τὸν χιμπατζή στο τραπέζι. Από τὸ χτύπημα, ένα από τὰ μαύρα χάντρινα ματάκια τοῦ χιμπατζή πετάχτηκε από τὴν κόγχη του και κύλησε στο πάτωμα. Κι άπόμεινε τὸ άλλο, να κοιτάζει με κάποια λύπη, θάλεγγες, τὸν 'Ιάκωβο.

—Έλα, πᾶμε παιδί μου να κάνουμε μιὰ βόλτα, τοῦ εἶπε ἡσυχᾶ ο πατέρας του, πιδανότας τὸν από τὸ χέρι. Μᾶς χρειάζεται λίγος περίπατος. Κ' είναι ὡραίο τὸ δειλινό...

Ξέχασε άμέσως τὰ παιγνίδια του ο 'Ιάκωβος κι άκολούθησε πρόθυμα τὸν πατέρα του, γιατί τοῦ ἄρεσε να βγαίνει μαζί του. Τράβηξαν πρὸς τὸ μεγάλο πάρκο, απέναντι και χώθηκαν στὰ σκιερὰ μονοπάτια του. Περνώντας από ένα ψηλὸ ἄγαλμα που παρίστανε τὴν 'Αθηνᾶ, τὴ θεὰ τῆς σοφίας, ο 'Ιάκωβος νόμισε για μιὰ στιγμή πὼς τὰ μάτια τῆς θεᾶς τὸν κοίταξαν επιτιμητικά. Ὑστερα, τράβηξε τὴν προσοχή του ένα πολὺ χρωμο παγώνι που μετατοπιζόταν ἄργα και καμαρωτὰ ανάμεσα στὴ χλόη. "Α, πόσο θὰ ἤθελε να τὸ είχε αὐτὸ τὸ παγώνι! Θὰ τὸ χαίδευε, θὰ τὸ τᾶίξε, θὰ τὸ κυνηγοῦσε μέσα στο σπίτι, από κάμαρα σὲ

κάμαρα! Θὰ πάλευαν και καμμιὰ φορά, γιατί τὸ παγώνι είναι ζωντανὸ πλάσμα, δεν είναι ψεύτικο, δεν είναι σαν ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια! Θὰ τὸ τᾶίξε κιόλα με ψίχουλα και σπόρους!... Έψαξε τίς τσέπες του μὰ δὲ βρῆκε τίποτε...

Ὁ πατέρας του έδειχνε πὼς ἦταν βυθισμένος στὶς δικές του σκέψεις. Εἶχε τόσες σκοτούρες ο καημένος! Ἡ δουλειά, ἡ οἰκογένεια! Περπατοῦσαν αμίλητοι κάμποση ώρα. Κι ο 'Ιάκωβος ἄρχισε να βαριέται, ἀλλὰ να πὺ ο πατέρας του κάθισε σ' ένα μπάγκο. Κάθισε και ο 'Ιάκωβος δίπλα του. Τὸ παγώνι, τριγύριζε ἀκόμα στο νοῦ του.

—Πατέρα, εἶδες ἐκεῖνο τὸ παγώνι; Πόσο θὰ ἤθελα να τὸ εἶχα...

—'Ιάκωβε, ξέρεις γιατί ἤρθαμε ἐδῶ, στο πάρκο; Ἡθελα να σοῦ μιλήσω γι' αὐτὸ που σὲ εἶδα να κάνης λίγο πρίν... 'Αλήθεια, γιατί τὰ έβαλες με κείνον τὸν χιμπατζή; Τὸν χτυποῦσες σὰ να σοῦ εἶχε κάνει κανένα κακό! Κ' ἦταν τόσο συμπαθητικός!

Ὁ 'Ιάκωβος κοίταζε τὴ γῆ, χωρίς να ἀπαντᾷ.

—Δὲ μοῦ λὲς 'Ιάκωβε, θὰ μπορούσες να φερθῆς ἔτσι στο παγώνι, ἀν τὸ εἶχες δικό σου;

—Ποτέ, ἀπάντησε ζωηρὰ ο 'Ιάκωβος, σηκώνοντας τὸ κεφάλι του. Γιατί τὰ ζῶα τὰ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ πρέπει να εἶναι ἀληθινά! Ἐνῶ ο χιμπατζῆς ἦταν ψεύτικος! Ὅ,τι και να τοῦ ἔκανα δεν πονοῦσε! Ἄν πονοῦσε, θὰ χυμοῦσε ἀπάνω μου, θὰ οὐρλιαζε, θὰ με δάγκανε! Ἐνῶ τὸ παγώνι...

—Κάνεις μεγάλο λάθος, συνέχισε με ἡρεμῆ φωνή ο πατέρας του. Πρῶτα - πρῶτα, ἔπρεπε πρῶτος ἐσὺ να πονέσῃς γιατί κατὰστρεφες κάτι τὸ ὁμορφ, χωρίς κανένα λόγο. Ἄν σκεφτόσουν πὼς αὐτὸ τὸ παιγνιδάκι για να γίνη, στοίχισε κάποιον κόπο σὲ κάποιον τεχνίτη και κάποια χρήματα, θὰ πονοῦσες τὴν ώρα που τὸ κατὰστρεφες. Ὑστερα, θὰ μπορούσες να σκεφθῆς πὼς αὐτὸς που τὸ ἔφτιαξε, όταν τὸ εἶδε να βγαίνει από τὰ χέρια του τελειωμένο, αἰσθάνθηκε σὰ δημιουργός, σαν πατέρας, να ποῦμε! Ἄν σ' έβλεπε από κάποια γωνιά να τὸν σκοτώνης αὐτὸν τὸν χιμπατζῆ, εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ ἄφηνε κάποιο δάκρυ να κυλήσῃ από τὰ μάτια του. Γιατί δεν ὑπάρχει

Γέλασεν ὁ ἥλιος μιὰ σταλιά μες στο μεσοχείμωνο. Και νάτη, νύφη στολισμένη, ἡ ἀμυγδαλιά, βγῆκε να δεχτῇ γαμπρὸ τὸ Μάρτη. Σάστισε για λίγο και δειλὴ γέρνει και μιλεῖ μιᾶς ἀνεμώνας: —Σ' ένα μῆνα τὸ πολὺ - πολὺ πᾶει πιά και τοῦτος ὁ χειμῶνας. Θύμωσε που τ' άκουσε ἡ χιονιά και τὰ δυνατὰ τῆς ξαναβάζει· δέρνει τ' ἀνθισμένα τῆς κλωνιά, τ' ἄσπρα τῆς προικιά τ' ἄγέρι ἀρπάζει.

Μὰ πολὺ τὴν γνώμη τὴν κακιά δεν μπορεῖ μαζί τῆς να κρατήσῃ. Νά, τὴν πρῶτῃ τῆς βαφτιστικιά, πάλι ἡ Ἄνοιξη ἤρθε να στολίσῃ.

ΝΙΚΟΣ ΣΦΥΡΟΕΡΑΣ

(Ἀπὸ ἀνέκδ. συλλ.: «Τέσσερα ἀδάμια στο χορὸ»)

τίποτε πιὸ φοβερὸ από τὸ να βλέπουμε ἕναν ξένο να καταστρέφῃ ἀπονα ένα δικό μας ἔργο, ἄς είναι και τὸ πιὸ ἀσήμαντο. Τί λὲς γι αὐτά;

—Εσύ, πατέρα, εἶσαι μεγάλος και μπορεῖς και τὰ σκέφτεσαι ἔτσι! Μὰ ἐγὼ δεν εἶμαι! Εἶμαι μικρός...

—Δὲν εἶναι κακὸ που σοῦ τὰ εἶπα ὅλ' αὐτὰ από τώρα, 'Ιάκωβε. Τὸ ξέρω πὼς εἶσαι μικρός. Ὅμως, μπορεῖ τὰ λόγια μου να σοῦ χρησιμεύσουν σὲ κάτι, από τώρα. Κ' ἔχω ἀκόμα να σοῦ πῶ και τοῦτο: κάθε τι που παριστάνει μιὰ ἐμφυχή μορφή... δηλαδή ένα πλάσμα τοῦ Θεοῦ, εἴτε ἄνθρωπος εἶναι εἴτε ζῶο, ἄς εἶναι ἀκόμα κ' ένα παιγνίδι, πρέπει να τὸ σεβόμαστε γιατί ἡ μορφή του μᾶς θυμίζει αὐτὸν που τὸ γέννησε! Νά, ἐμένα δεν μπορεῖ να μοῦ φύγῃ από τὸ μυαλὸ ἐκεῖνος ὁ χιμπατζῆς με τὸ ένα μάτι. Πᾶμε τώρα.

Ἀμίλητος και με σκυμένο τὸ κεφάλι ο 'Ιάκωβος, ἀκολούθησε τὸν πατέρα του. Σὰν γύρισαν σπίτι, ἔτρεξε στο δωμάτιο με τὰ παιγνίδια. Ὁ χιμπατζῆς, ἦταν ἐκεῖ, παραπεταμένος κι ἀκίνητος. Ὁ 'Ιάκωβος ἔψαξε, βρῆκε τὸ μαῦρο χάντρινο ματάκι του ποῦχε κυλήσει στο πάτωμα, πῆρε τὸν χιμπατζή στὴν καλάμη του και με προσοχή, σὰ χειροῦργος, ἔβαλε τὸ ματάκι στὴ θέσι του. Τί παράξενο! Μιὰ ζέστη χύθηκε μέσα του. Κ' ἐνοίωσε ἔξαφνα πὼς ἐκεῖνο τὸ παιγνιδάκι ἦταν ένα πλάσμα ζωντανὸ, που σπαρταροῦσε από χαρὰ μέσα στὰ χέρια του. Χαίδεψε τὸν χιμπατζῆ του ὅπως δὲ θὰ χαίδευε τὸ παγώνι ἀν τὸ εἶχε, κ' ἐκεῖδᾶ, ὀρθός, περίμενε να μῆ ὁ πατέρας του. Ἡξερε πὼς θ' ἄρχόταν!

ΕΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΠΑΙΔΙ

Τὸ Χάνι τοῦ Καρατάσου, ἔξω από τὸ Καρπενήσι, ἦταν χτισμένο μέσα σὲ ρηχὴ γούβα, σὲ μέρος ἀπαγγεῖο, κάτω από τὸ δρόμο που ὠδηγοῦσε στὰ διάφορα χωριά τῆς ἐπαρχίας. Στὸ κατῶγι ἡ τραπεζαρία: πεντέξι τραπέζια μικρά, στημένα ἔμπρὸς σὲ μπάγκους που ἔπιαναν ὅλο τὸν τοῖχο ἀντίκρυ στο παραγώνι και δεξιά και ἀριστερά τους ράφια στὸν τοῖχο με φιάλες με πιτσά. Ἐπάνω από τὸ κούφωμα τοῦ ἐνὸς παραθύρου δύο τρεῖς σειρές λουκάνικα κρεμασμένα σὲ σπάγγο για να κεντοῦν τὴν ὀρεξί τοῦ περαστικοῦ που θὰ ἐκόνευε στο πανδοχεῖο, να φάγῃ ἡ και να πλαγιάσῃ, ἀν εἶχε ἀκόμα πολλὸν δρόμο ἔμπρὸς του. Ὅλα μέσα ἐκεῖ, ἀνάδιναν ἀπλότητα και στενότητα. Ἀλλὰ ὅ,τι ἔδινε ἰδιαίτερο τόνο στο σχεδὸν ἀπόκοσμο αὐτὸ μαγαζί, ἦταν ὁ γεμάτος θεόρατα ἔλατα ἐκεῖνος τόπος, που τὸν χειμῶνα φορτώνονται χιόνι και ὅταν παγώνουν φαντάζουν σαν Χριστουγεννιάτικα δέντρα, με τὰ παγοκρύσταλλα που ἀστράφτουν στο φῶς τοῦ ἡλίου ἡ τοῦ φεγγαριοῦ.

Ὅσο ἦταν εἰρήνη, ὁ Καρατάσος τὰ ἔβγαζε πέρα και ὅπως ὅπως ἔτρεφε τὰ τέσσερα παιδιὰ και τὴ γυναῖκα του. Ἀπὸ τότε ὅμως που ξέσπασε ὁ πόλεμος ἡ ζωὴ εἶχε γίνε δύσκολη και χειροτέρεψε τὸν καιρὸ τῆς κατοχῆς. Στρατιωτικοὶ ναζίδες και ἀντάρτες βαλτοί από ξένες προπαγάνδες ἐστρίμωχναν πότε ἔτσι πότε ἄλλοιῶς τὸν Καρατάσο, που τόσο συχνὰ εἶχε διατρέξει κίνδυνο ἡ ζωὴ του.

Ἐτσι λοιπόν, γυρίζοντας κάποιο δέλι από τὸ Καρπενήσι ὁ μεγαλύτερος γιὸς τοῦ Καρατάσου, ὁ Λεωνίδας, δεκατεσσάρων χρόνων ἀγῶρι, παραξενεύτηκε ἀκούοντας ἀσυνήθιστο θόρυβο από τὸ πανδοχεῖο. Τὸ μάτι του εἶχε κιόλα πάρε από τὸ δρόμο δυὸ ἄντρες ἀρματωμένους που ἐφύλαγαν ὁ καθένας στὴ μιὰ γωνιά, ἔτσι ὅμως που να μὴν πολυφαίνονται. Για να μὴν πέση ἔπάνω τους, ἔστρεψε ἀριστερὰ μέσα σὲ σῦδεντρο, θέλοντας να γυροφέρῃ σὲ πλατειᾶν ἀκτίνα τὸ Χάνι.

Κατευθύνθηκε στὸν σταῦλο να ξεσελλῶσῃ και να ξεφορτώσῃ τὸ μουλάρι από τὰ λίγα τρόφιμα που εἶχε φερμένα από τὸ Καρπενήσι: γάλα σκόνη, ὕσπρια, αὐγά σκόνη, μακαρόνια, βούτυρο, ὅλα από τὴ διανομὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Παράχωσε τὰ δέματα σὲ κάποια στοίβα από ἄχυρο κ' ὕστερα ἐξύγωσε τὸ παράθυρο τῆς τραπεζαρίας και ἐκρυφοκοίταξε μέσα με προφύλαξι, μὴν τύχῃ και τὸν πάρουν μυρωδιά.

Εἶδε καμμιὰ δεκαριά ἄντρες που συζητοῦσαν ζωηρὰ, ἐνῶ ἔτρωγαν κ' ἔπιναν. Ἀξύριστοι οἱ περισσότεροι, ἀναμαλλιασμένοι, ἐφοροῦσαν στρατιωτικὲς στολές, ζαρωμένες ὅμως και παράταιρες—ὅ,τι εἶχε ἀρπάξει ὁ καθένας στὴν τύχη. Ἄλλοι ἐφοροῦσαν ζῶνη ὅπου ξεχώριζε τὸ πιστόλι, ἄλλωνῶν οἱ ζῶνες ἐκρέμονταν ἔπάνω από τὰ κεφάλια τους σὲ καρφιά τοῦ τοίχου. Ἄλλοι ἔξεσκεποι, ἄλλοι με δίκωχο στο κεφάλι, ἀναριχμένο ὀπίσω. Ὁ πατέρας τοῦ Λεωνίδα τοὺς ἔβλεπε λουκάνικα ἔπάνω στὴν πυροστιά, και κάθε τόσο ἐσηκωνόταν να τοὺς ξαναγεμίσῃ τὰ ποτήρια με κρασί.

Εὐθὺς μόλις κατάλαβε τὴ λογῆς ἄνθρωποι ἦταν αὐτοὶ ἐκόλλησε τὴ ράχη του στὸν τοῖχο, σύρριζα στο παράθυρο, να στήσῃ αὐτὴ. Κάποιο σοβαρὸ θέμα φαίνεται να τοὺς ἀπασχολοῦσε γιατί, τρώγοντας, ἐλο-

γομαχοῦσαν κ' ἐχειρονομοῦσαν. Ὅποτε ὁ Λεωνίδας ἄκουσε κάτι για Καρπενήσι, κύκλωσι, δικαστή, χωροφυλακή. Ἀκολούθησαν και ἄλλα ὀνόματα νοικοκυραίων, γνωστῶν για τὰ ἔθνη τους φρονήματα. Ἦταν φανερὸ πὼς οἱ ἀντάρτες ἐμελετοῦσαν να ζώσουν τὸ Καρπενήσι ξαφνικά και να πιάσουν ὀμήρους.

Τὸ ἀγῶρι ἐταράχτηκε. Τί να ἔκανε τώρα; Να παρουσιαζόταν στὸν πατέρα του; Θὰ τὸν ἔβαζε να βοηθήσῃ μέσα στὴν τραπεζαρία. Να τοῦ ἐφανέρωνε με τρόπο ὅσα εἶχε ἀκούσει; Ἴσως από τὸ φόβο του να τὸν πρόσταζε να σωπάσῃ κ' ἔτσι θὰ τοῦ ἔδενε τὰ χέρια. Ἐνῶ τώρα ἦταν στο χέρι του να δράσῃ, να κάνῃ κάτι, να προλάβῃ τὸ κακό. Εἶχε ἀκούσει τὴ συζητήσι τῶν ἀνταρτῶν και τὸ ὄνομα τοῦ Ζαχαρή, τοῦ δικαστῆ, που τὸ καλοκαίρι εἶχε ἔρθει στο Χάνι και ἦταν τόσο καλὸς ἄνθρωπος. Ἡ σκέψι πὼς αὐτὰ τὰ θηρία ἡμποροῦσαν να τὸν βασανίσουν, ἀναστάτωσε τὸ παλληκάρι. Ἀπρέπει να πάγῃ στο Καρπενήσι! συλλογίστηκε. Καὶ στὴ στιγμή πῆρε τὴν ἀπόφασι: Ἐπρεπε, με κάθε θυσία, να ἐμποδίσῃ τὸ κακό. Πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, ἔξεκοψε κατὰ τὰ πίσω τοῦ Χανιοῦ. Ἐκτὸς από τὸν πατέρα του κι αὐτόν, ψυχὴ δεν εὐρισκόταν τίς ἡμέρες ἐκεῖνες στο Χάνι. Ἡ μητέρα τοῦ Λεωνίδα εἶχε πάει στὴ γειτονικὴ Σουράβλα μαζί με τὰ τρία ἀδερφάκια του, να μείνουν στοῦ παποῦ, που εἶχε τὰ μέσα, να φοιτήσουν και τὰ παιδιὰ στο σχολεῖο, να μὴν ἀφήκουν τὰ γράμματα. Μιὰ στιγμή ἀναρωτήθηκε ἀν θὰ ἦταν προτιμότερο να σελῶσῃ τὸν Ἀχιρῆα, για να φτάσῃ ὅσο ἐγινόταν πιὸ γρήγορα. Ἀλλὰ δεν ἔπρεπε κανέναν να πάρῃ εἶδῃσι, μήτε καν ὁ πατέρας. Τὸ μουλάρι βλέποντάς τον θὰ γλιμντρίζε, ὅπως συνήθιζε, κάποιος θὰ ἐπονηρευόταν να ἔρθῃ να ἰδῇ τί ἔτρεχε και τὸ σχέδιο θὰ ἐματαιωνόταν. Κι ἀν εἶχε προφθάσει να ξεμακρύνῃ, ὁ πατέρας θὰ ἤξερε πὼς εἶχε γυρίσει από τὸ Καρπενήσι και μόνο θὰ τοῦ ἔμενε ἡ ἀνησυχία για που να ξανάφυγε τὸ παιδί του.

Αὐτὰ ὅλα ἐπέρασαν από τὸ μυαλὸ του σαν ἀστραπή. Καιρὸ δεν εἶχε για χάσιμο. Προχώρησε μέσα στὴ λαγναδιὰ και βγῆκε με προφύλαξι στὸν δρόμο.

Θὰ ἦταν ἡ ὥρα δέκα ὅταν ἔφτασε στο Καρπενήσι κ' ἐχτύπησε τὴν ἐξώθυρα τοῦ Ζαχαρή, τοῦ δικαστῆ. Τὰ ἄλλα ὅλα ἐγιναν γοργὰ. Οἱ προγραμμαμένοι ἐμαζεύτηκαν στὴν πλατεία και με μεγάλη μυστικότητα μαζί με τὸ Λεωνίδα, ξεκίνησαν για τὴν Λαμία.

Για να μὴ συναπαντήσῃ Γερμανοὺς και προκαλέσῃ ὑποψίες, ἡ συνοδεία ἐπάσχισε να ξεμακρύνῃ, από τὸν δημόσιο δρόμο. Ἀπὸ τίς κακοτυχίες τῆς πορείας, εἶχε ἀρρωστήσῃ τὸ ἀγῶρι· ἀναβε από πυρετό. Τὸ παράδωσαν στο νοσοκομεῖο, συνέχισαν τὴν πορεία τους, και με τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ πέτυχαν τὸ σκοπὸ τους.

Ἀργότερα ὁ Λεωνίδας ἔπιασε δουλειὰ ὡς βοηθὸς νοσοκόμος κι ἐγινε ἀγαπητὸς σ' ὅλους. Καλὸβολος, πονετικός, ἦταν ὁ φύλακας ἄγγελος τῶν ἀρρώστων.

Εἶχε ἀρχίσει τὴ ζωὴ του με μιὰ πρᾶξι φιλαλληλίας ὑπαγορευομένη από συνείδησι ὀριμου ἄντρα. Εἶχε σώσει τὴ ζωὴ πολλῶν ἀνθρώπων που δεν ἦταν μόνον ἀθῶοι, ἀλλὰ και χρήσιμοι στὴν κοινωνία τῆς πατρίδας του. Καὶ αὐτὸν τὸν δρόμο ὠρίστηκε ν' ἀκολουθήσῃ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ὁ Λεωνίδας Καρατάσος.

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Διήγημα

Η ΦΑΝΗ είναι ένα παχουλό κοριτσάκι έννεα χρόνων με μεγάλα μάτια που μοιάζουν σαν γαλάζιες χάντρες και πλούσια καστανά μαλλιά. Πηγαίνει στην τρίτη Δημοτικού και κάνει όλο το δρόμο, από το σπίτι ως το Σχολείο, με τα πόδια, γιατί η μητέρα της εργάζεται σκληρά από τα χαράματα κι ο πατέρας φεύγει νωρίς για τη δουλειά του.

Όταν η Φανή ήταν στο Νηπιαγωγείο τη συνώδευε η γιαγιά της, που έφυγε ξαφνικά από τον κόσμο τοῦτο μία νύχτα τοῦ περασμένου χειμώνα, μόλις είχε αποτελειώσει το πιο όμορφο παραμύθι της, το «Χρυσό κύκνο».

Στην αρχή το παιδί δεν κατάλαβε τ' είχε γίνει. Πίστεψε πως η γιαγιά είχε αποκοιμηθῆ, κι απόμεινε κοιτάζοντάς την σιωπηλά κάμποση ώρα. Ύστερα τῆς μίλησε, κι αφού δεν πήρε απάντησι την τράβηξε λιγάκι. Βλέποντάς την ακίνητη, έβαλε τα κλάματα χωρίς να καλοξέρη το γιατί. Έτσι τῇ βρήκαν οἱ γονεῖς της όταν σὲ λίγο γύρισαν στο σπίτι από κάποια επίσκεψι. Προτού νὰ κάνουν ὁτιδήποτε ἄλλο, τὴν έβαλαν νὰ κοιμηθῇ — γιὰ πρώτη φορά — στὴν καμαρούλα που ἦταν στὴ σοφίτα, αφού τῆς έδωσαν τὴν πιὸ ἀκριβὴ κούκλα της γιὰ συντροφιά καὶ τὴν έφίλησαν τόσο θερμὰ ὅσο ποτέ.

Από τότε δὲν τὴν ξανάειδε τῇ γιαγιά ἡ Φανή, γιατί τὴν ἄλλη μέρα τὴν πήγανε πρῶτ - πρῶτ σ' ἕνα γειτονικό σπίτι, ἀπὸ κεῖ, αφού τῆς έδωσαν γάλα καὶ κουλούρια, τὴν έστειλαν στο Σχολείο κι ἀπ' αὐτὸ τὴν ξαναπήρανε τὸ μεσημέρι καὶ τὴν κρατήσανε ὡς τὸ βράδυ τῆς ἄλλης ἡμέρας. Τῆς έκαναν πολλὲς περιποιήσεις οἱ καλοὶ γείτονες, έπαιξε μαζί της ὁ γιὸς τους, πὺ ἦταν φίλος της, ὅμως ἐκείνη δὲν εὐχαριστήθηκε καθόλου κι ὅλο ἤθελε νὰ φύγῃ. Καθὼς ὅμως ἦταν ὑπάκουη καὶ βολικὴ ἀπὸ μωρό, δὲν έκανε φασαρίες καὶ μόνο μόλις πῆγε ἡ μητέρα της καὶ τὴν πῆρε ξέσπασε σ' ἕνα βουβὸ κλάμα.

Μὲ τὸν καιρὸ παραδέχτηκε πὺς ἡ γιαγιά μὲ τὰ χιονάτα μαλλιά καὶ τὸ σκαμμένο ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου πρόσωπο, έπρεπε νὰ πάῃ στὸν οὐρανὸ ὅστερα ἀπὸ τὸ θεῖο κάλεσμα. Σιγά - σιγά συνήθισε νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ παίζῃ μονάχη της, ἄρχισε νιόλα νὰ κἀνη δουλίτσες στὸ σπίτι, γιατί λυπότανε βλέποντας τὴν ἀδύνατη μανούλα της νὰ παιδεύεται ὅλη μέρα χωρὶς νάχη κάποια βοήθεια, ὅπως τότε, πὺ ἦταν ἕκ εἰ ν η μαζί τους.

Τώρα μεγάλωσε πιά, κι ὅλα τὰ καταλαβαίνει, ὅλα τὰ ξέρει. Ὡρες-ὥρες ἐκεῖ πὺ κάθεται καὶ σχεδιάζει ἀνθρωπάκια καὶ ζῶα, αὐτοκίνητα καὶ πυραύλους, ἐκκλησάκια καὶ πλοῖα, θυμᾶται κάτῃ λόγια πὺ τῆς έλεγε ἡ γιαγιά. Τότε σταματᾷ τὸ ζωγράφισμα, μισοκλείνει τὰ μάτια κι ἀρχίζει νὰ σχηματίζῃ τῖς φράσεις ὅπως πᾶνου - κάτου τῖς έλεγε — καὶ πόσο ὡραία καὶ ἀπλᾶ — ἕκ εἰ ν η. Τὸ παράξενο εἶναι πὺς, ἀντὶ νάρχωνται στὸ νοῦ της τὰ παραμύθια, πὺ τὴν ἐμάγευσαν, ἔρχονται οἱ συμβουλές, πὺ ὅταν τῖς ἀκουγε δὲν τῖς πολυπρόσεχε : «Κοίτα νὰ εἶσαι καλὴ καὶ πο-

νετικὴ... Νὰ μὴν καμαρώνῃς γιὰ τὰ καλὰ πὺ ἔχεις, μήτε νὰ θέλῃς νὰ τὰ χαίρεσαι μόνῃ σου... Καὶ τ' ἄλλα παιδιὰ νὰ τ' ἀφήνῃς νὰ διασκεδάζουν μὲ τὰ παιχνίδια σου, καὶ νὰ χαρίζῃς ἀπ' αὐτὰ σὲ κανένα φτωχὸ πὺ δὲν ἔχει μὲ τί νὰ παίξῃ.» Ἀπὸ τὸ ψωμάκι σου δῶσε λίγα ψίχουλα στὰ πουλάκια, κι ἅμα τύχῃ νὰ σοῦ ζητήσῃ κάνας πεινασμένος, δός' του καὶ κεινοῦ, δός' του τὸ ὅλο... Δὲ θὰ πάθῃς τίποτα ἂν δὲ φᾶς ὅσο νάρθῃς στὸ σπίτι...» «Μὴν περιγελᾷς ποτὲ τὸν πόνο τοῦ ἄλλουνοῦ, τὸ κακὸ ντύσιμο, τὴν ἀσχήμια, μόνο κοίτα νὰ τὸν βοηθήσῃς ἂν μπορῇς... Καμμιὰ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΠΥΡΟΥ ΒΙΚΑΤΟΥ
«Ἡ στοργὴ τῆς γιαγιάς»

φορὰ φτάνει κ' ἕνας καλὸς λόγος...». «Ὁ Χριστοῦλης εἶπε πὺς πρέπει ν' ἀγαπᾶμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Νὰ μὴν κρατᾶμε κάκια, νὰ δίνουμε συχώρεσι σ' ὅσους μᾶς έκαναν κακὸ, κι ὄχι μιὰ φορὰ καὶ δύο...». «Καὶ στὸ ζητιάνο ν' ἀνοίγουμε τὴν πόρτα μας, καὶ στὸ φυλακισμένο νὰ πηγαίνουμε γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσουμε καὶ στὸν ἄρρωστο νὰ δίνουμε κουράγιο, κι αὐτὸν πὺ δὲν ἔχει ροῦχο νὰ φορέσῃ νὰ τὸν ντύνουμε, εἶπε ὁ Χριστὸς...». «Ὅλα τέτοια τῆς έλεγε κάθε τόσο ἡ γιαγιά, κ' ἐκείνη τ' ἀκουγε δίχως νὰ τὰ δένη στὸ μυαλοῦδάκι της, γιατί βιαζότανε ν' ἀρχίσῃ τὸ παραμύθι. Τώρα ὅμως, ἄλλο δὲν έκανε ἀπὸ τὸ ν' ἀναθυμᾶται τῖς συμβουλές τῆς γιαγιάς καὶ νὰ πασχίζῃ

νὰ τῖς ξεδιαλύνῃ, νὰ τῖς συνταιριάξῃ μὲ ὅ,τι μαθαίνει στὸ Σχολεῖο, νὰ τῖς ἐφαρμόσῃ ἅμα τῆς δοθῇ εὐκαιρία.

ΗΤΑΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ τῶν Φώτων, καταμεσήμερο, ὅταν ἡ Φανή πετάχτηκε χαρούμενη ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τράβηξε κατὰ τὸ γειτονικὸ μαγαζάκι τοῦ κυρ' Ἀνθέμη, πὺ ἦταν δίπλα στὸ Σχολεῖο της. Στὴν τσέπη τῆς γαλάζιας ποδίτσας της εἶχε ἕνα καινούργιο κατοστάρικο πὺ τῆς έδωσε ὁ θεῖος της ὁ τραπεζικὸς γιὰ τὴν αὐριανὴ γιορτῇ της, λέγοντας ὅτι εἶναι περιέργος νὰ ἰδῇ τί θὰ τὸ κἀνῃ.

Ἦξερε καλὰ τί θὰ τῷκανε ἡ Φανή : ἀπὸ τῖς παραμονές τῶν Χριστουγέννων εἶχε βάλει στὸ μάτι μιὰ σκαλιστὴ κασετίνα μὲ χρωματιστὰ κοντύλια τόσο ὡραία, τόσο φωτεινά, πὺ νόμιζες ὅτι εἶναι ἀπὸ σμάλτο. Ἀπ' ὅλα τὰ εἶδη πὺ εἶχε στὴ βιτρίνα τοῦ ὁ κυρ' Ἀνθέμης αὐτὴ ξεχώριζε. Ἦταν ὅμως ἀκριβή, ἔγραφε ἀπάνω δρχ. 99,50! Δυὸ-τρεῖς φορές έλεγε νὰ παρακαλέσῃ τὸν πατέρα της νὰ τῆς κἀνῃ αὐτό, ἀντὶ γι' ἄλλο χριστουγεννιάτικο δῶρο, μὰ τὴν τελευταία στιγμὴ ἄλλαζε γνώμη. Συλλογιζότανε πὺς ἴσως νὰ μὴν μποροῦσε νὰ ξοδέψῃ τόσα πολλά... Κάθε τόσο ὅμως πὺ πῆγαινε στὸ μαγαζὶ, παρακαλοῦσε τὸν κυρ' Ἀνθέμη νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ καμαρώσῃ λίγο ἀπὸ κοντὰ τὴν κασετίνα. Κι αὐτὸς, πρόθυμα τὴν ἔβγαζε ἀπὸ τὴ βιτρίνα, τὴν ἀκουμποῦσε στὸ χαμηλὸ μπάγκο καὶ γύριζε νὰ κοιτάξῃ τὴ δουλειὰ του χωρὶς νὰ φοβᾶται μὴν τοῦ κἀνῃ ζημιὰ, γιατί ἤξερε πόσο ἦταν καλοαναθρεμμένη καὶ προσεχτικὴ. Αὐτὸ τὴν εὐχαριστοῦσε βέβαια, μὰ ὅταν ἔφευγε φούντωνε μέσα της περισσότερο ἡ ἐπιθυμία ν' ἀποκτήσῃ τὴν κασετίνα. Καὶ νὰ, πὺ δὲ δίχως νὰ τὸ περιμένῃ, ἤρθε ἡ ὥρα νὰ γίνῃ κι αὐτό τό...

Ἐκεῖ πὺ βάδιζε γοργὰ γιὰ τὸ μαγαζὶ τοῦ κυρ' Ἀνθέμη, εἶδε στὴ γωνία τοῦ δρόμου μιὰ μεγάλη φτωχοντυμένη γυναίκα νὰ ξεφωνίζῃ, νὰ χτυπιέται, νὰ χύνῃ δάκρυα πικρά. Γύρω της ἦταν μαζεμένοι δυὸ-τρεῖς ἄντρες καὶ μερικὰ παιδιὰ, πὺ ἀντὶ νὰ τὴν βοηθήσουν, τὴν περιγελοῦσαν.

— Τί έπαθε; Ρώτησε ἡ Φανή ἕνα γνωστὸ της γειτονόπουλο.

— Τῆς κλέψανε τὰ λεπτὰ της ἀπὸ τὴν τσάντα δίχως νὰ τὸ καταλάβῃ, ἀπάντησε ἐκεῖνο χαμογελώντας.

Ἐνας μάγκας μπῆκε στὴ μέση γιὰ νὰ εἰπῇ:

— Καλὰ νὰ τὰ πάθῃ, αφού χάζεψε στῖς βιτρίνες, γιὰ γυναίκα!

Ἐμεινε καρφωμένη ἐκεῖδᾰ ἡ μικρὴ μὲ τὰ μάτια στυλωμένα στὴ δυστυχισμένη γυναίκα, πὺ πῆγαινε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακὸ της. Ἔτσι κ' ἔτσι ἦταν ὁ κλέφτης, έλεγε, τὸ κατάλαβα ὅταν τὸν εἶδα νὰ τρέχῃ... Μὲ εἶχε ζυγώσει ἐκεῖ πὺ στεκόμουν, έκανε πὺς κοιτάξῃ ἄλλοῦ κι ἄνοιξε μὲ τρόπο τὴν τσάντα μου... Τί θ' ἀπογίνω, Θεέ μου! Δὲν ἔχω μήτε γιὰ τὸ λεωφορεῖο. Καὶ πὺς θὰ περάσουμε αὐριο, χρονιάρα μέρα; Μήτε ψωμὶ δὲν βρίσκεται στὸ σπίτι!

Ἦταν πολλά; τόλμησε νὰ ρωτήσῃ ἡ Φανή.

— Δυὸ κατοστάρικα, παιδάκι μου. Μόλις τὰ εἶχα πάρει ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ πὺ μοιράζει βοηθήματα στοὺς ἀπόρους...

Στὰ ὀλόφωτα ματάκια τοῦ κοριτσιοῦ πρόβαλε ἕνα ζεστὸ δάκρυ. Ἡ πρωτινὴ της χαρὰ εἶχε δώσει τῇ

«Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα»

Οὐράνιοι γύρω του ὕμνοι ἀχολογᾶνε,
τὰ Σεραφεῖμ, τὰ Χερουβεῖμ κ' οἱ Θρόνοι
γλῆκὰ ὅπως ὁρμονίζουνε, καὶ πᾶνε
στοὺς λόφους τῆς Σιών αἰῶνιοι τόνοι.
Στὴ θεία συμφωνία λαχταρᾶνε
προσμένοντας νὰ ῥθοῦν «Βουλῆς» οἱ χρόνοι
Μελχισεδέκ, Ἀβραάμ, κ' ἀνασκωτᾶνε
σ' ἔκθαμβο θῶρι Νέου πὺ σιμῶνει.

Στὸν ἱερέα, Βασιλιᾷ προσπίπτουν,
μπρὸς στὴ Σαλήμ «δεκάτην» νὰ προσφέρουν,
πὺ «κατὰ δύναμιν ζωῆς» γεραίρουν.
Μύριοι ἥλιοι τῖς ἀκτῖνες τῶν πὺ ρίπτουν
στὴ γῇ, μαζί νὰ λάμπουν, δὲν καλύπτουν
τὸ θεῖο φῶς στὰ μάτια τοῦ ὅπως χαίρουν.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

θέσι της σ' ἕνα πόνος φοβερό, πὺ τῆς ἔσφιγγε τὴν τρυφερὴ καρδούλα σὰν τανάλια.

Σιγά-σιγά φύγαν οἱ ἄντρες, σκόρπισαν σὲ λίγο καὶ τὰ παιδιὰ. Μονάχα ἡ Φανή ἀπόμεινε ἐκεῖ πέρα, καρτερώντας νὰ ἰδῇ κανένα θαῦμα.

Πέρασε ἕνας καλοντυμένος κύριος ὀλοστρόγγυλος, κ' ἐπειδὴ εἶδε τὰ χάλια τῆς γυναίκας καὶ τὴν ἀμυχανία τῆς μικρῆς, κοντοστάθηκε ἀπὸ περιέργεια κ' ἐρώτησε «τί συμβαίνει». Ὅταν ἀκουσε τὴν ἱστορία τῆς κλεψιάς, σήκωσε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους καὶ συνέχισε τὸ δρόμο τοῦ ἀνάβοντας ἕνα χοντρὸ ποῦρο.

Μιὰ νέα κυρία, πὺ ἀργοδιάβαινε ἀπὸ κεῖ τυλιγμένη σὲ πανάκριβο γουναρικό, προσπέρασε δίχως νὰ σταματήσῃ, μὰ ἡ Φανή βγήκε μπροστὰ της καὶ δείχνοντας τὴν ἀτυχὴ γριά, εἶπε μὲ φωνὴ πὺ πνίγανε τ' ἀναφυλλητά:

— Τὴν ἔκλεψαν. Δὲν ἔχει μήτε τὰ ναῦλα, μήτε ψωμί...

Ἐκείνη, παραμερίζοντάς τὴν ἀπότομα μὲ τὸ μυρωμένο χέρι της, πὺ ἦταν φορτωμένο χρυσάφι καὶ διαμαντικά, κούνησε τὸ κεφάλι, τάχα μὲ συμπόνια, ἀνοίξε τὸ βῆμα κ' ἔτρεξε ν' ἀνέβῃ σ' ἕνα περαστικό ταξί.

Ἡ Φανή, παρὰ λίγο νὰ πῇ κανέναν πικρὸ λόγο. Κρατήθηκε γιατί εἶδε τὴ φτωχὴ γυναίκα νὰ ξεκινᾶ σκυφτὰ, μὲ πόδια πὺ τρέμανε, ποῖος ξέρει γιὰ πὺ. Τότε δίχως νὰ διστάσῃ καθόλου, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ τσεπάκι της τὸ κατοστάρικο πὺ προώριζε γιὰ τὴν ἀγορὰ τῆς πολυπόθητης κασετίνας, έκανε δυὸ γοργὰ βήματα καὶ χώνοντάς το στὴν ἀνοιχτὴ τσάντα εἶπε δεῖλᾰ : «προσέχετε μὴν τὸ χάσετε». Ἐπειτα γύρισε στὸ σπίτι μὲ βήματα ἐλαφρὰ, δίχως νὰ λυπᾶται πὺ μοναχὴ της έκανε συντρίμματα τ' ὄνειρό της. Ἰσα-ἷσια : ἐνοιώθε μέσα της, μὴν ἀνώτερη ἐκανοποίησι, κάτῃ σὰν εὐλογία ἀπὸ ἅγιο χέρι.

Ὅταν βρέθηκε στὴν καμαρούλα της, ἔκλεισε ἡσυχὰ τὴν πόρτα κ' ἔπεσε στὰ γόνατα νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Χριστὸ πὺ τὴν ἀξίωσε ν' ἀνακουφίσῃ ἕνα ξένο πόνος, καὶ νὰ δεηθῇ γιὰ τὴν ψυχὴ τῆς ἀγαπημένης της γιαγιάς.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Τὴν Κυριακὴν 19 Ἰανουαρίου ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Χριστιανικοῦ Θεάτρου εἰς τὸ θέατρον «Βέμπο» ἑκτακτος μεσημβρινῆ παραστάσεως ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς εἰς Ἀφρικήν. Ἐπαίχθη ἡ «Θυσία» τοῦ Πῶλ Κλωντέλ, κατὰ μετάφρασιν καὶ διασκευὴν Στάθη Σπηλιωτοπούλου, σκηνοθεσίαν Γιώργου Θεοδοσιάδη καὶ

εἰς τὰς δύο περιπτώσεις θερμὸν ἐνδιαφέρον καὶ συνεχάρη τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας Χριστιανικοῦ Θεάτρου διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ὑπ' αὐτῆς ἔργον καὶ τοὺς ἠθοποιούς διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν των ἀπόδοσιν.

Ἡ τόσον ἐπισήμως ἐκδηλωθεῖσα συμπάραστας τῆς Ἑκκλησίας πρὸς τὸ Χριστιανικὸν Θέατρον θὰ ἐνισχύσῃ μεγάλως τὰς προσπάθειάς

Σκηνὴ ἀπὸ τῆ «Θυσία» τοῦ Πῶλ Κλωντέλ.

σκηνογραφίαν Ἑλλης Σολομωνίδου-Μπαλάνου.

Τὴν παράστασιν εἶχε θέσει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ὁ ὁποῖος καὶ τὴν ἐτίμησε διὰ τῆς αὐτοπροσώπου παρουσίας του.

Τὴν ἐπομένῃ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ναυπακτίας κ. Δαμασκηνὸν καὶ τοὺς βοηθοὺς Ἐπισκόπους Εὐρίπου καὶ Ἀχελώου, παρηκολούθησε τὴν ἑσπερινὴν παράστασιν τοῦ διὰ πρῶτην φορὰν παρουσιαζομένου εἰς τὴν Ἑλλάδα δραματικοῦ ἔργου τοῦ Εὐγενίου Ὁ'Νήλ «Ἡμέρες δίχως τέλος» (μετάφρασις Ρένας Τριανταφυλλίδου, σκηνοθεσία Γ. Ἐμμερζᾶ, σκηνογραφία Ἑλλης Σολομωνίδου-Μπαλάνου), τὸ ὁποῖον ἐπιφανὴς Ἀμερικανὸς κριτικὸς ἔχει χαρακτηρίσει ὡς «ἔργον, ὅπου θριαμβεῖ ἡ χριστιανικὴ πίστις».

Ὁ Μακαριώτατος ἐξεδήλωσε καὶ

τοῦ διὰ τὴν σύμφωνον πρὸς τὰς ἡθικὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ψυχγωγίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἰδιαίτερος τῆς νεότητος.

Αἱ παραστάσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Θεάτρου δίδονται πλὴν τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ θιασὸς τοῦ ἔχει ἤδη ἐπισκεφθῇ 65, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν περιοδεϊῶν του. Ἡ προσέλευσις τοῦ κοινοῦ εἰς τὰς παραστάσεις του εἶναι ἀθρόα, εὐρίσκουν δὲ αὐταὶ ἰδιαίτεραν ἀπήχησιν εἰς τοὺς νέους, σπουδαστὰς καὶ μαθητὰς Γυμνασίων, οἱ ὁποῖοι προβαίνουν εἰς συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὸ ἔργον τοῦ Χριστιανικοῦ Θεάτρου συμπαρίσταται ἀπὸ τῆς συστάσεώς του καὶ ὁ Ε.Ε.Σ. κατὰ πρωτοβουλίαν τοῦ Προέδρου του κ. Κ. Γεωργακοπούλου, ὅστις κρίνει τοῦτο ὡς συμβάλλον ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων σύμφωνα μὲ τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδανικά.

Ἡ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ὑπὸ ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Ἀπὸ στατιστικῆς ποὺ ἐγίναν στὴν Ἑλλάδα φαίνεται ὅτι τὰ 82% τῶν παιδιῶν ἡλικίας 6 - 12 ἐτῶν προσβάλλονται ἀπὸ τερηδόνα. Βέβαια στὴ γένεσιν τῆς τερηδόνης συντελεῖ πολὺ καὶ ἡ κληρονομικὴ μὰ καὶ ἡ ἀτομικὴ προδιάθεσις. Κυρίως ὅμως ἡ γένεσις τῆς ὀφείλεται σὲ ἀμέλεια καὶ σὲ ἀγνοία. Τὴν τερηδόνα τὴν προκαλεῖ ἡ συνεργασία μικροβίων καὶ χημικῶν οὐσιῶν. Τὰ μικροβία, ἐγκατεστημένα σ' ἓνα σημεῖον ἀκάθαρτο τοῦ στόματος, παράγουν ὀξέα, τὸ γαλακτικὸ καὶ τὸ δξύβουτυρικό δξύ. Αὐτὰ τὰ ὀξέα διαλύουν τὰ ἄλατα τῆς ἀδαμαντίνης. Στὴν ἐπιφάνεια τοῦ δοντιοῦ σχηματίζεται τότε ἓνα λευκὸ στρώμα σὰν ἀπὸ ζελατίνης καὶ ἐκεῖ ἔρχεται καὶ κάθεται ἡ ἀποικία τῶν μικροβίων καὶ ἀρχίζει τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς.

Σ' αὐτὸ τὸ στάδιο, ἂν προφθάσωμε, εὐκόλως μπορούμε νὰ ἐπέμβουμε καὶ νὰ σώσωμε τὸ δόντι. Μὰς εἰδοποιεῖ γι' αὐτὸ ἓνας πόνος, ποὺ αἰσθανόμεθα στρυμναίᾳ, ὅταν πιοῦμε κορὸ ἢ ζεστό ποτὸ ἢ βάλωμε στὸ στόμα μας κάτι γλυκὸ ἢ ἄλμυρό.

Ἄν ἀφήσωμε νὰ περάσῃ αὐτὸ τὸ στάδιο, ἡ τερηδὼν θὰ προχωρήσῃ, θὰ καταστρέψῃ καὶ τὸν πολφόν. Δυνατὸς ἀνυπόφορος τότε πόνος θὰ προκληθῇ καὶ τὸ κακὸν μπορεῖ νὰ καταλήξῃ σὲ γάγγραινα τοῦ πολφοῦ. Κι ἂν ἡ ἀμέλεια συνεχισθῇ, τὴ γάγγραινα θὰ ἀκολουθήσουν ἀποστήματα, συρίγγια καὶ γενικὲς μολύνσεις τοῦ ὁργανισμοῦ. Ἀπὸ γάγγραινα ἐπαθὺν ὀξεῖς ρευματισμοί, 2 παιδιὰ καὶ κανένα μέσον δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς θεραπεύσῃ, παρὰ μόνον τὸ βγάλισμα τῶν κούφιων δοντιῶν. Ἄς προσφυλάξωμε τὰ δόντια μας, γιὰ νὰ προλάβωμε διαταραχὴ τῆς πέψεώς μας, τῆς ὁμιλίας μας, γιὰ νὰ προλάβωμε σοβαροὺς κινδύνους τῆς ζωῆς μας. Μερικοὶ ἐπιστήμονες ὑποστηρίζουν, ὅτι τὰ 90% τῶν θανάτων τῶν ἀνθρώπων ἔχουν ὡς ἀρχικὴν αἰτία στοματοδοντικὰς παθήσεις. Καὶ δὲν εἶναι αὐτὸ ἐκπληκτικόν. Πόσες ἀσθένειες τῆς καρδιᾶς, τῶν νεφρῶν, τῶν ἐντέρων δὲν ὀφείλονται σ' αὐτά!

Ἄλλ' ἀπὸ σάπιο δόντι μπορεῖ νὰ προέλθῃ καὶ φυματίωσις. Ἀμέσως μὲν, ὅταν τὸ δόντι φιλοξενεῖ μικροβία φυματιώσεως ποὺ κατακίονται. Ἐμμέσως δέ, ὅταν μὲ τίς αἰχμὲς τοῦ κούφιου δοντιοῦ τραυματίζεται τὸ μάγουλο, ἢ τὰ χεῖλη καὶ ἀπὸ τὸ τραῦμα μπαίνουν μέσα τὰ μικροβία,

Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ

Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου

ΠΕΤΡΑΔΙΑ

Ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἀγάπης

Ὁ ὅσιος Χριστόδουλος, ποὺ ζοῦσε στὰ χρόνια τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, κατέβηκε μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν ἔρημο στὴν Ἀλεξάνδρεια κ' ἔφερε γύρω τὰ σπίτια τῶν πλουσιῶν, ζητώντας χρήματα γιὰ νὰ μοιράσῃ στοὺς φτωχοὺς. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς πλουσίους ὅμως τοῦ ἀρνήθηκε καὶ μάλιστα τοῦ κακομίλησε. Ὁ Ὅσιος, σὰν νὰ μὴν εἶχε ἀκούσει, ἐπέμενε νὰ τοῦ ζητᾷ. Τότε ὁ ἀσπλαχνὸς ἐκεῖνος πλούσιος ὠργίστηκε καὶ τὸν χτύπησε στὸ πρόσωπο. Ἀλλὰ ὁ Ἅγιος τοῦ εἶπε ἀτάραχος: — Εὐχαριστῶ. Αὐτὸ τὸ ράπισμα ἦταν γιὰ μένα. Τώρα δώσε μου σὲ παρακαλῶ καὶ κάτι γιὰ τοὺς φτωχοὺς.

Κι ὁ πλούσιος, ἐκπληκτος καὶ μεταννημένος, τοῦ ἔδωσε χρήματα πολλὰ....

Τὸ θαυμαστὸ κέρας

Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φραγκίσκος ὁ Α' κυνηγώντας στὸ δάσος, ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴ συνοδεία του καὶ πῆγε κάπου νὰ ξεκουραστῇ. Ἐκεῖ τὸν βρῆκαν τέσσερις λησταί, ποὺ φυσικὰ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν. Ὁ πρῶτος εἶδε τὸ ὠραῖο καπέλλο τοῦ βασιλέως καὶ τὸ πῆρε γιὰ τὸν ἑαυτοῦ. Ὁ ἄλλος τοῦ πῆρε τὸ σακκάκι του καὶ ὁ τρίτος τὸν μανδύα του. Ὁ τέταρτος ἤθελε νὰ τοῦ πάρῃ τὸ κυνηγετικὸν κέρας, ποὺ ἦταν στολισμένο μὲ πολύτιμα πετράδια.

— Θὰ σοῦ τὸ δώσω, τοῦ εἶπε ὁ βασιλεὺς. Κῦττα, ὅμως, πρῶτα μιὰ θαυμαστὴ ἰδιότητα ποὺ ἔχει αὐτὸ τὸ κέρας.

Καὶ βάζοντάς το στὸ στόμα, τὸ ἔκανε νὰ ἡχήσῃ μ' ὅλην τὴν δύναμιν. Στὸ ἀκουσμά του ὅμως ἔτρεξαν οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς συνοδείας κ' ἐπιάσαν τοὺς τέσσερις κακοποιούς.

Πόσο ὁμορφα συμβολίζεται μ' αὐτὸ τὸ κέρας ἡ προσευχὴ τοῦ πιστοῦ! Χάρης σ' αὐτὴ σωζόμαστε ἀπὸ τὴν ἀπογύμνωσιν τῆς ψυχῆς μας ποὺ ἐπιδιώκει ὁ ληστής - Διάβολος. Καὶ αὐτὴ ἄς εἶναι τὸ σωτήριο κέρας ὅλων μας.

Λιβάνι πνευματικὸ

«Εὐφρόσυνα πράγματα εἶναι ἓνα λιβάδι ἢ ἓνας κήπος, ἀλλὰ πολὺ πιὸ εὐφρόσυνο εἶναι τὸ διάβασμα τῶν θείων Γραφῶν. Διότι ἐκεῖ μὲν ὑπάρχουν ἄνθη, ποὺ μαραίνονται, ἐδῶ δὲ νοήματα ἀφθάρτα. Ἐκεῖ ἀγκάθια γιὰ φράχτες, ἐδῶ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ ἀσφάλεια. Ἐκεῖ τζιτζικία ψάλλουν, ἐδῶ κελητοῦν οἱ προφῆται.

Ἐκεῖ ἡ τέρψις ἀπ' ὅ,τι βλέπει κανεὶς, ἐδῶ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσι. Ὁ κήπος εἶναι σ' ἓναν τόπο. Οἱ Γραφεὶς εἶναι πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης. Ὁ κήπος μεταβάλλει ὅψιν ἀνάλογα μὲ τίς ἐποχές, ἐνῶ οἱ Γραφεὶς καὶ χειμῶνα καὶ καλοκαίρι εἶναι πλούσιες σὲ φύλλα, κατάφορτες ἀπὸ καρπούς».

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐπραξαν ἅγια

Ὅταν οἱ στρατιῶτες τοῦ Γεωργίου Καραϊσκάκη ἐπιάσαν ἓναν συνάδελφόν τους ποὺ εἶχε λιποτακτῆσαι κατὰ τὴν ὥρα τῆς μάχης καὶ ἐτοιμάζονταν νὰ τὸν σκοτώσουν, ὁ μέγας στρατηγὸς τοῦ 21 τοὺς σταμάτησε καὶ τοὺς εἶπε:

— Σταθῆτε μιὰ στιγμὴ. Σᾶς ἀφήνω νὰ τὸν κάνετε ὅ,τι θέλετε. Ἀλλὰ σᾶς λέω τοῦτο μονάχα: Ἄν τὸν συγχωρήσετε, θὰ πράξετε ἅγια.

Οἱ στρατιῶτες «ἐπραξαν ἅγια» καὶ δὲν ἔβλεψαν οὔτε μιὰ τρίχα τοῦ λιποτακτῆ.

Χαριτολόγημα ἁγίου

Ὁ ὅσιος Εὐδελος (8ος αἰὼν) συνήθιζε νὰ λέγῃ:

— Κάθε καλὴ πρᾶξι ποὺ ἔχω κάνει στὴ ζωὴ μου, δὲν τὴν σιέφτομαι κοθόλου.

Κι' ὅταν τὸν ρωτοῦσαν τὸ γιὰτὶ, ἀπαντοῦσε:

— Τὴ σκέφτεται νύχτα καὶ μέρα ὁ Διάβολος. Δὲν ὑπάρχει, λοιπὸν, καμμιά ἀνάγκη νὰ τὴ θυμόμαστε κ' οἱ δύο.

[Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Κ. Κούρκουλα «500 Πετράδια»]

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΙΑΝΟΣ

Αλάσος Ἀντώνιος
Δημ. Σχ. Γυψοχωρίου Γιαννιτσῶν

Κωσταράκη Χριστ.
Δημ. Σχ. Γυψοχωρίου Γιαννιτσῶν

Παπαδimitris Χρήστ.
Δημ. Σχ. Κρανέας Πρεβέζης

Βιλανάκης Ἰωάν.
Δημ. Σχ. Παλαιῶν Ρουμάτων Κισσάμου Χανίων

Κυριακίδου Μαρία
3ου Δημ. Σχ. Βροντάδου Χίου

Ζανιάκος Γεώργιος
3ου Δημ. Σχ. Βροντάδου Χίου

Ντόγρης Πέτρος
3ου Δημ. Σχ. Βροντάδου Χίου

Γκίνερου Κλάους
11ου Δημ. Σχ. Ρόδου

Σταματάκη Αβασ.
Δημ. Σχ. Πετροκεφαλίου Κρήτης

Ἀνεύρων χορήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας καὶ τὰ παρέδωκαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους.

Καταστρέψετε τὰ βλαβερὰ ἔντομα : κουνούπια, μύγες κλπ.

Ἡ Αἱμοδοσία εἶναι ἀνώδυνος καὶ ἀπίνδυνος. Λίγο αἷμα σώζει μιὰ ζωὴ.

Η ΚΑΡΔΕΡΙΝΑ

ΑΣΦΑΛΩΣ δεν υπάρχει άνθρωπος στην ελληνική υπαίθρο να μη γνωρίσει την καρδερίνα. Είναι ένα από τα λίγα πουλιά, που μένουν διαρκώς στον τόπο μας και δεν μεταναστεύουν το φθινόπωρο σε χώρες πιο θερμές. Άλλα και εκείνοι που μένουν στις πόλεις, πάλι θα πρέπει να την γνωρίζουν. Γιατί πολλοί διατηρούν καρδερίνες στα κλουβιά, τόσο για τον ωραίο χρωματισμό τους όσο και για το εύχρηστο κελάδημά τους. Κι όποιος όμως δεν έχει ιδεί ποτέ του καρδερίνα, δεν είναι δύσκολο να την αναγνωρίσει, όταν την πρωτοσυναντήσει από τον ωραίο χρωματισμό της. Το μέτωπο και το κεφάλι της έχουν μικρά κόκκινα χρώμα με μαύρα στίγματα. Από το μέρος των αυτιών της ως το λαιμό κατεβαίνουν δυο κατάσπρες λουρίδες. Ο λαιμός πίσω και η ράχη της έχουν χρώμα καστανοκόκκινο. Οι φτερούγες της στολίζονται με δυο χρυσοκίτρινες γραμμές. Η ουρά της είναι παραδελή στην άκρη. Με λίγα λόγια το φτέρωμα της καρδερίνας είναι τόσο ποικιλόχρωμο, ώστε δεν θα ήταν υπερβολή, αν έλεγε κανείς πως κάθε που-πουλά της έχει και το δικό του ιδιαίτερο χρωματισμό.

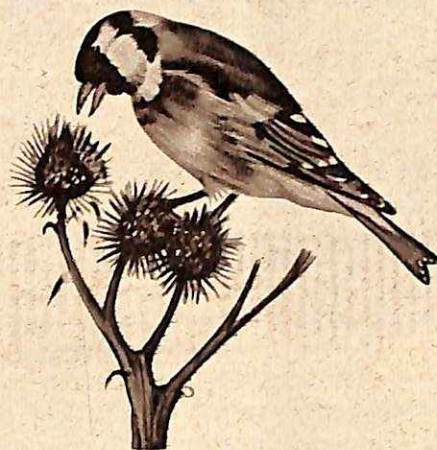
Ο λαός μας έχει πλάσει έναν από τους ωραιότερους μύθους του γι' αυτό το πουλί: Άφοι, λέει ο μύθος, ο Θεός έδημιούργησε τα πουλιά, άρχισε να τα καλή ένα-ένα κοντά του, για να τους χρωματίσει τα φτερά. Όλα έτρεξαν έμπρός στο θρόνο Του και με βιασύνη έσπερχναν το ένα το άλλο, προσπαθώντας να πάνε πιο κοντά στον Θεό. Καθένα λοιπόν έπαιρνε τη χρωματιστή φορεσιά του σχεδιασμένη και κεντημένη με τάση τέχνη και άρμονία, που μόνο ο Θεός με τη σοφία και την παντοδυναμία Του ήμπορούσε να πετύχει. Ανάμεσα στ' άλλα πουλιά ήταν και η καρδερίνα. Άλλα έλτε γιατί ήταν μικρή έλτε γιατί ήταν ντροπαλή, το ένα πουλί την έσπερχνε από δω, το άλλο από κει, ώσπου έμεινε τελευταία. Και αυτό βέβαια δεν ήταν και τόσο μεγάλο κακό. Το άσχημο ήταν ότι όταν η καρδερίνα έφθασε μπροστά στο θρόνο του Θεού τα χρώματά της είχαν τελειώσει κι αυτή έκανόταν να μείνει με το πιο άσχημο φτέρωμα, που θα μπορούσε να έχει ένα πουλί. Δάκρυα ανέβηκαν στα μάτια της και καταλυτημένη έστάθηκε μπροστά στον Δημιουργό και Τόν έκάλταζε παρακλητικά. Άλλα ο Πανάγαθος δεν την άφησε να κλάψει. Την έφώναξε με καλαισότητα και μαζεύοντας από κάθε δοχείο λίγο χρώμα, της έδωσε, την ποικιλόχρωμη φορεσιά, που φορούν έως σήμερα όλες οι καρδερίνες.

Βέβαια όλα αυτά είναι μύθος. Η ποικιλία όμως του χρωματισμού της καρδερίνας δικαιολογεί τη δημιουργία του. Όταν τη βλέπουμε κανείς να κάθεται στην κορυφή κάποιου άγκαθιού, νομίζει πως βλέπει κάποιο ζωντανό λουλούδι. Άλλα και στο κελάδημά της δεν ύστερεί η καρδερίνα. Όσο ωραίος είναι ο χρωματισμός της, άλλο τόσο ωραίο είναι και το κελάδημά της. Και αυτό είναι κάτι που δεν παρατηρείται συχνά στο φτερωτό κόσμο. Είναι παρατηρημένο πως

όσο πιο φανταχτερός είναι ο χρωματισμός ενός πουλιού, τόσο πιο άσχημη είναι η λαλιά του.

Το χειμώνα οι καρδερίνες ένωνονται, σχηματίζουν μικρά κοπάδια και πετούν από άγκαθι σε άγκαθι για να φάνε τους σπόρους των. Άπ' αυτό έχει πάρει και την επιστημονική ονομασία της: άκανθυλλής. Ο λαός τη λέει, τουρκοπούλι ή σγαρδέλι.

Όταν ο γεωργός όργωνει το χωράφι του δεν είναι σπάνιο να ιδούμε τις καρδερίνες να τριγυρίζουν ανάμεσα στα αυλάκια που άνοίγει το ύψι, για να φάνε τις

Μία καρδερίνα καθισμένη σ' ένα άγκαθι.

κάμψες, τα σκουλήκια ή τους σπόρους, των ζιζανίων που έρχονται στην έπαφνεα. Και ο γεωργός είναι εύχαριστήμένος, γιατί έτσι οι καρδερίνες καθαρίζουν το χωράφι από έντομα και σπόρους διαφόρων ζιζανίων, που συχνά πνίγουν τα σπάρτα του.

Οι καρδερίνες θα περάσουν το χειμώνα, με δυσκολίες και ανάμεσα σε πολλούς κινδύνους. Όταν όμως φθάσει η άνοιξη το κοπάδι θα διαλυθεί και κάθε ζευγάρι θα άναζητήσει το κατάλληλο μέρος για να χτίσει τη φωλιά του. Στο φύλλωμα κάποιου δένδρου, θα χτίσει η ζευγαριά και μέσα θα στρωθεί με πουπουλά και τρίχες. Έκει το θηλυκό θα γεννήσει 4-5 αυγά και θα άρχισι να τα κλωσά, ενώ το άρσενικό φροντίζει για την τροφή. Σε 15 ήμερες θα βγούν οι νεοσσοί. Και τότε οι γονείς έχουν πολλή δουλειά. Ανατρέφουν τα παιδιά τους με φροντίδα και άφροσύνη. Αυτή την άγάπη την έμμεταλλεύονται εκείνοι που κυνηγούν ώδικά πουλιά. Όταν άνακαλύψουν φωλιά καρδερίνας, περιμένουν να βγούν τα μικρά από τ' αυγά. Παίρνουν τότε τη φωλιά μαζί με τα πουλιά και την τοποθετούν σε κλουβί, που το κρεμούν έξω από το παράθυρο ή το τοποθετούν στην τάρτασα τους. Οι γονείς, πλησιάζουν τότε και τρέφουν ανάμεσα από τα κάγκελα του κλουβιού τα φυλακισμένα παιδιά των.

Δυστυχώς, αν και οι καρδερίνες σπάνια ένοχλούνται από τους ανθρώπους, έκτός από μερικά κακά παιδιά, που καταστρέφουν τις φωλιές των, ή από μερικούς

όκνηρους, που τις αχμαλωτίζουν για να κερδίσουν λίγα χρήματα, δεν είναι τόσο πολλές. Αυτό όφειλεται στο ότι το χειμώνα πολλά από τα όφελιμώτατα αυτά πουλιά πεθαίνουν από το κρύο. Άλλα και πολλά πέφτουν θύματα των άρπακτικών πουλιών και ζώων. Και από τους έχθρους αυτούς έμεις βέβαια δεν μπορούμε να τίς προστατέψουμε. Μπορούμε όμως να μην κυνηγούμε και έμεις τα πουλιά αυτά, που εύχαριστούν και τα μάτια μας με τα χρώματά τους και τα αυτιά μας με το κελάδημά τους και καταστρέφουν χιλιάδες βλαβερά έντομα ή άγριόχορτα, που τόσες ζημιές κάνουν στις καλλιέργειές μας.

Τ' άηδόνια κι ο Δεσπότης ΤΑΚΗ ΛΑΠΠΑ

Ο Δεσπότης των Σαλώνων γύριζε στα Σάλανα από το μοναστήρι του Άι Γιάννη που ήταν κοντά στην Άρτοτίνα. Έπιστρέφοντας από το μοναστήρι δούκε ή νύχτα το Δεσπότη στην Άρτοτίνα. Φτωχοχώρι όπως ήταν τότε, δεν είχε σπίτι κατάλληλο για να τον κοιμήσουν. Του στρώσανε να κοιμηθεί έξω, κάτω από κάτι μεγαλόκορμα πλατάνια. Στα κλωνάρια τους φώλιασαν άφθονα άηδόνια, που δεν άργησαν ν' άρχίσουν το μελωδικό τους κελάδισμα. Ήταν τόσα πολλά όμως κι ή φωνή τους δυνατή, που αντί να νανουρίζουν το Δεσπότη, τον έαγρύπνησαν.

Οι προεστοί σπεύσανε να ρωτήσουν το Δεσπότη πως πέρασε τη νύχτα του.

—Καιά και μαύρα! άπάντησε. Αυτά τα καταραμένα τα άηδόνια δέ μ' άφησαν να κλείσω όλη νύχτα μάτι!...

Και κακόκεφος άφησε την Άρτοτίνα. Το ίδιο όμως δούδυ, τα άηδόνια δεν άκούστηκαν μέσα στα πλατάνια όπως άλλοτε. Και σάπασαν για πάντα.

Πέρασε χρόνος και την ίδια έποχή έτυχε ο Δεσπότης να έσναβρεθεί στην Άρτοτίνα και να νυχτωθεί εκεί. Του στρώσανε στο ίδιο μέρος να κοιμηθεί. Και είναι αλήθεια πως τούτη τη φορά κοιμήθηκε όλη τη νύχτα, χωρίς να του ταράξουν τον ύπνο με το κελάδισμά τους τα άηδόνια. Αυτό όμως έκανε εντύπωση στο Δεσπότη. Την άλλη ρώτησε κάποιον προεστό τί άπόγιναν τα τόσα άηδόνια που άκουσε στο περυσινό του πέρασμα.

— Δεσπότη μου, άπάντησε ο προεστός, από πέρυσι που καταράστηκε ή άγιοσύνη σας τα άηδόνια, δεν ματακάσταναν κι ούτε και έσναφάνηκε κανένα στο χωριό μας.

— Μα έγώ δεν ήθελα να τα καταραστώ τα εύλογημένα, έλτε χαμογελώντας ο Δεσπότης. Και σε λίγο έφυγε πηγαίνοντας για το μοναστήρι του Άι Γιάννη.

Το ίδιο δούδυ στα πλατάνια της Άρτοτίνας έσνακούστηκαν τα άηδόνια να κελάδαν και να πλημμυρίζουν τη νύχτα με το γλυκόφωνο κελάδισμά τους. Και από τότε δε σάπασαν πια ποτέ.

Ο ΓΑΛΑΞΙΑΣ ΜΑΣ

Όταν νυκτώση και δεν ύπαρξη φεγγάρι ούτε σύννεφα, φαίνεται εις τον ούρανόν μία μεγάλη ζώνη λευκή και γαλακτώδης σαν ένα άραιό σύννεφο από του βορείου ήμισφαιρίου προς το νότιον. Οι παλαιοι άγνοούσαν τί είναι αυτή και μυθολογούντες έλεγαν ότι προήλθεν από το γάλα που είχε πεταχθεί από τον μαστόν της Ήρας, όταν ο Έρμης της έπήγε να θηλάσει τον νεογεννηθέντα Ήρακλέα. Και οι χριστιανοί Έλληνες άργότερα με την ιδίαν σκέψιν της θείας τιμής άπεκάλουν τον Γαλαξίαν Ιορδάν ποταμόν νομίζοντας ότι ο θεός έφερεν εις τον ούρανόν το ποτάμι που είχε την τιμήν να δεχθή εις τα νερά του τον βαπτιζόμενον Ίησουν.

Μόνον μετά την ανακάλυψιν των τηλεσκοπίων άντελήφθησαν οι άνθρωποι ότι ο Γαλαξίας άποτελεί συγγέντρωσιν εκατομμυρίων άστέρων. Κατά τα τελευταία έτη με την έρευναν δια των μεγάλων τηλεσκοπίων έχομεν μίαν νέαν σαφή εικόνα του Γαλαξίου, την ακόλουθον.

Όλα τα άστρα που βλέπομεν με το μάτι μας εις τον ούρανόν, όλα άνεξαιρέτως, άνήκουν εις τον Γαλαξίαν μας. Ήμεεις, δηλαδή ή Γή μας, μαζί με τον ήλιον και τούς άλλους πλανήτας, άποτελούμεν μίαν οίκογένειαν εντός του Γαλαξίου. Σαν τον ιδιόν μας ήλιον ύπάρχουν εις τον Γαλαξίαν ακόμη 100 δισεκατομμύρια ήλιοι, ο καθένας από τούς όποιους έχει τούς ιδιούς του πλανήτας και ο κάθε πλανήτης άσφαλώς θα έχει και από ένα φεγγάρι ή περισσότερα.

Όμως ο ιδιός μας αυτός Γαλαξίας δεν είναι ο μοναδικός εις τον ούρανιον χώρον. Έχει έξακριβωθή με τα ισχυρά τηλεσκόπια ότι ύπάρχουν τρισεκατομμύρια Γαλαξίων όπως ο ιδιός μας και όλοι έχουν το ίδιον σχήμα εις το άπέραντον διάστημα. Το σχήμα των είναι όπως ένας δίσκος της διοκοβολίας ή όπως ένας σαλίγκαρος. Έννοείται ότι ή έκτασίς του είναι τερατώδης. Διά να φθάση το φώς των άστέρων του

Γαλαξίου από το ένα άκρον της διαμέτρου του εις τα άλλο χρειάζεται χρονικόν διάστημα 100.000 έτών και διά να φθάση επίσης από το ένα μέρος του άξονός του — αν το θεωρήσωμεν ως τροχόν — εις το άλλο, χρειάζεται περίπου 15 έτη. Άς σημειωθή ότι ο Γαλαξίας περιστρέφεται περι τον άξονά του, όπως ένας τροχός. Τπολογίζεται ότι διά να κάμη μίαν περιστροφήν περι τον άξονά του χρειάζεται 250 εκατομμύρια έτη. Μέσα εις τον Γαλαξίαν ήμεεις με τον Ήλιον, τον άρχηγόν μας και με τούς άλλους πλανήτας του κατέχομεν μίαν θέσιν προς τα έξω του Γαλαξιακού δίσκου, περίπου εις τα δύο τρίτα της άποστάσεως από του κέντρου προς την περιφέρειάν του.

ΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΝ

Η Άφροδίτη έξακολουθεί να φωτοβολή λαμπροτάτη καθ' όλον τον μήνα. Κατά τας άρχάς Φεβρουαρίου δύει την 21.16' εις την Δύσιν. Κατά τα τέλη του μηνός δύει την 21.44' εις τα Δυτικο-Νοτιο-Δυτικά (ΔΝΔ).

Ο Έρμης κατά τον Φεβρουάριον είναι άθέατος διά γυμνού οφθαλμού.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλά είναι τα θύματα κυρίως μεταξύ των παιδιών, τα όποια από άγνοια του σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται έγκυρια καταλελειμένα πολεμοφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κλπ.) Γι' αυτό τονίζομεν και πάλιν ότι δεν πρέπει να περιεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν' αφήνουν άλλους να τα πλησιάζουν, αλλά μόλις τ' άντικρύζουν να είδοποιούν άμέσως την πλησιεστέραν άστυνομικήν ή στρατιωτικήν Αρχήν.

Ο Άρης κατά τας άρχάς του μηνός ανατέλλει την 1.36' πρωινήν και εύρίσκεται εις τον άστερισμόν του Ζυγού. Κατά τα τέλη του μηνός ανατέλλει την 1.36' πρωινήν και εύρίσκεται πολύ πλησίον εις τον άστέρα άλφα του Σκορπιού. Έτσι εύρίσκεται πολύ πλησίον εις τον άστέρα του Σκορπιού, τον λεγόμενον Άντάρην, ο όποιος όφειλει την ονομασίαν του εις την συγγένειάν του προς τον Άρη, άφού είναι και αυτός κοινωνικός. Ωστε Άρης και Άντάρης ο ένας πλησίον του άλλου ανταγωνίζονται αλληλους εις λαμπρότητα.

Ο Ζεύς εις τας άρχάς ανατέλλει την 21.37' εις την Άνατολήν ακριβώς, Δ. του άστερισμού της Παρθένου. Κατά το τέλος του μηνός ανατέλλει την 19.39' Κατά το τελευταίον δεκαήμερον του Φεβρουαρίου έχομεν ένώπιόν μας το μεγαλοπρεπές θέαμα να παρουσιάζονται ταυτοχρόνως εις μέν την Άνατολήν ανατέλλουν ο λαμπρός Ζεύς, εις δε την Δύσιν να πλησιάζη προς το τέρας της πορείας της ακόμη λαμπρότερα ή πάμφωτος Άφροδίτη.

Ο Κρόνος δύει κατά τας άρχάς Φεβρουαρίου την 23ην ώραν, κατά τα τέλη δε την 2.29' Κατά τας τελευταίας ήμέρας του μηνός εύρίσκεται πολύ πλησίον της Άφροδίτης και μάλιστα περι το έν τρίτον της σπινθηής άριστερά από αυτήν.

Τούς πλανήτας συμβαίνει να τούς βλέπομεν ένίοτε συμβαδίζοντας με την Σελήνην. Ούτω την 10ην Φεβρουαρίου ή Σελήνη έμφανίζεται Ν. του Άρεως. Την 19ην ή αύξουσα μήνη — μισοφέγγαρο στη φέξι — εύρίσκεται κάτω της Άφροδίτης, ώστε να προηγήται από αυτήν καθώς και από τον Κρόνον που ακολουθεί όλίγον άπισθεν της Άφροδίτης. Την 20ην ή Σελήνη βραδυπορούσα διαδίζει άπισθεν της Άφροδίτης και του Κρόνου. Έάν τα σύννεφα του Φεβρουαρίου το έπιτρέψουν, ο ούρανός έχει να δείξη πολλά θέλητρα κατά τον μήνα τούτον.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Όταν οι Έλληνες ξεκίνησαν τον πόλεμο για την ανεξαρτησία τους, τον Μάρτιο του 1821, δεν θα μπορούσαν, αλήθεια, να διαλέξουν πιο αντίξοες συνθήκες. Είχαν περάσει μόνον έξι χρόνια από το τέλος των ναπολεοντείων πολέμων, οι βασιλιάδες της Ευρώπης ήταν ακόμη τρομαγμένοι από τα συνταρακτικά έπεινα γεγονότα και η Ίερη Συμμαχία, που έθετε εκτός Νόμου κάθε είδους κίνημα ή επανάσταση, ήταν ανθηρά και νεωτάτη. Δεν άκουσαν, λοιπόν, με ευχαρίστησι οι ευρωπαϊκές Αυλές τις πρώτες πληροφορίες για το ένωτο ξεκίνημα των Ελλήνων υποτελών και υπηρέτων του Σουλτάνου. Και ήλπισαν, προς στιγμήν, ότι επρόκειτο για μια από τις άπειράριθμες εκείνες εξεγέρσεις των Χριστιανών των Βαλκανίων, που σύντομα θα την κατέπνιγε το σπαθί του Ίσλάμ.

Δεν ήταν έτσι. Αυτή τη φορά είχε έλθει το πλήρωμα του χρόνου. Η Επανάσταση των Ελλήνων δεν έσβυσε μέσα σε δυο εβδομάδες, όπως έγραφε στα τέλη Μαρτίου ο Αυστριακός πρόεδρος στην Πόλη προς τον πανίσχυρο Μέττερνιχ. Κι όχι μόνον δεν έσβυσε, αλλά δημιούργησε και αισθήματα συμπαθείας στους Λαούς, στον καθένα για διαφορετικούς λόγους. Στη Γαλλία, γιατί δεν είχε λεηλανηθεί ή μεγάλη Επανάσταση. Στη Γερμανία, γιατί είχε γεννηθεί και ζούσε η πρώτη γενιά από τους αρχαιολάτρες εκείνους, που έβλεπαν ακόμη και στον ύπνο τους τον Περωλή και τον Πλάτωνα. Στην Αγγλία, γιατί υπήρχαν οι λίγοι, που κτυπούσαν τον δεσποτισμό κάτω από οποιαδήποτε μορφή του. Στη Ρωσία, γιατί ήταν Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Και στην Αμερική; Στην Αμερική, καθαρά από αγάπη προς το φιλελεύθερο πνεύμα.

Οι πρώτες ειδήσεις για την Επανάσταση έφθασαν στην Αμερική γύρω στα τέλη Ιουνίου του 1821.

Η συμπάθεια για τους Έλληνες υπήρξε αυθόρμητη και άμεση και είχε σαν επιδοθητικό παράγοντα κάτι ακόμη: Ότι οι Αμερικανοί, εκείνη την εποχή, είχαν προηγουμένα με τους Μουσουλμάνους της Μεσογείου. Στα 1801, στις 14 Μαΐου, ο Γιουσούφ, Ντέης της Τρίπολης, για ασήμαντη αφορμή, είχε κηρύξει τον πόλεμο στις Ηνωμένες Πολιτείες, γράμμιζοντας τον κοντό της σημαίας του αμερικανικού προξενείου.

Η Αμερική απάντησε στην πρόκληση. Στα 1803, ισχυρός στόλος, κάτω από τις διαταγές του υποναύαρχου Έντουαρντ Πρέμπελ, έκανε πανιά για τη Μεσόγειο. Στις 31 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου ή φρεγάτα «Φιλαδέλφεια», που είχε διαταχθεί να αποκλείσει την Τρίπολη, και ήταν ένα από τα ωραιότερα πλοία της μοίρας, είχε ένα άτυχημα: Έπεσε σε ξέρες, καθώς κινηγούσε ένα καράβι, που προσπαθούσε να σπάση τον αποκλεισμό. Σε λίγο, πλήθος θάρους με άπληστους Μαυριτανούς έπλεαν όλοταχώς, με τα κουτιά, κατεπάνω στο πληγωμένο καράβι.

Οι Αμερικανοί κατάλαβαν πως όλοι τούτοι οι σαρωφόροι πήγαιναν για ρεσάλτο κ' έτοιμάστηκαν. Σύντομα, όμως, το καράβι τους πλημμύρισε, κυριολεκτικά, από Μουσουλμάνους πειρατές και μετά από γενναίο, αλλά άνισο αγώνα, ο κυβερνήτης της «Φιλαδέλφειας» Μπένιμπερτζ, αποφάσισε να παραδοθεί, για να σώσει την ζωή των υπολοίπων ναυτών του. Βρέθηκαν κι αυτός και οι άνδρες του ξεγυμνωμένοι κ' αιχμάλωτοι και πετάχθηκαν στα μπουντρούμια της Τρίπολης.

Έτσι, όταν ξεκίνησε η Ελληνική Επανάσταση, τα παλιά γεγονότα της έκστρατείας στην Τρίπολη ήλθαν πάλι φρέσκα στη μνήμη όλων και έρριξαν λάδι στη φωτιά. Οι Αμερικανοί αισθάνθηκαν αγα-

νάκησι για τους Μωαμεθανούς κυριάρχους ενός Χριστιανικού Λαού και μεγάλο ρεύμα συμπαθείας δημιουργήθηκε για τους Έλληνες. Συγχρόνως, όμως, ένα ακόμη γεγονός ήλθε να ενισχύσει όλα αυτά τα αισθήματα: Ο απαγχονισμός του Πατριάρχου στην Πόλη. Ο Λαός των Ηνωμένων Πολιτειών, θαύματα θρησκευόμενος, ένοιωσε αποτροπιασμό για την εκτέλεση ενός Ιερωμένου και οι έφημερίδες γέμισαν από άρθρα.

«Είναι αίσχος», έγραφε ο «Ηλιος της Βαλτιμόρης», τα Χριστιανικά Έθνη, ανάμεσα στα όποια κ' εμείς, να παρακολουθούν σαν αδιάφοροι θεατές τέτοιου είδους εγκλήματα. Αμερικανοί! Χάσατε, λοιπόν, την Χριστιανική πίστι σας; Δεν θα αποδοκιμάσετε το αίσχος;...»

Στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ ένας άνθρωπος σηκώθηκε και ύψωσε την φωνή του: Ο καθηγητής της Ελληνικής Φιλολογίας Έντουαρντ Έδερετ, που άνοικτα ζήτησε να βοηθηθεί η Ελλάς.

[Από το βιβλίο του «Δεσμοί Έλευθερίας», που εξέδωθε εσχάτως].

ΟΡΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όσοι μās στέλνουν χειρόγραφα, πρέπει να έχουν υπ' όψιν τους ότι:

● Αυτά που κυρίως μās ενδιαφέρουν είναι τα κείμενα που συμβάλλουν στην διάδοσι των ανθρωπιστικών ιδεών του Έρυθρου Σταυρού και τη διάπλασι νέων με Έλληνοχριστιανικές αρχές (π.χ. περιγραφή έρυθροσταυρικών δραστηριοτήτων, έξαρσις γενναίων πράξεων, προβολή μορφών που συνετέλεσαν στην ανακούφισι πασχόντων συνανθρώπων κ.λ.π.).

● Τα παιδικά σχέδια πρέπει να είναι πρωτότυπα και όχι αντίγραφα ξένων σχεδίων.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΜΙΑ ΜΟΡΦΗ αντίστασης του εύσεβους λαού, εις τα προπαγανδίζοντα την άθεϊαν Κράτη, είναι ή, παρά την επίμονον προπαγάνδαν, επιμονή του να συμμετέχη εις τα μυστήρια της εκκλησίας. Το πλεϊστον των πιστών εις εκάστην θ. λειτουργίαν κοινωνούν, ο θρησκευτικός γάμος, ιδίως εις την ύπαιθρον, τελείται άθρόως και αι βαπτίσεις των νηπίων γίνονται πολυάριθμοι. Θα αναφέρωμιν ένα συγκινητικόν γεγονός:

Ο Αλιόσα και ή Μαρία υπανδρεύθησαν με πολιτικόν γάμον. Είναι και οι δύο πιστοί. Δεν τó γνωρίζουν όμως και νομίζουν ο ένας τόν άλλον άθεον. Εις τó σπίτι δεν υπάρχει εικόνα, ούτε γίνεται προσευχή. Τό βράδυ ο Αλιόσα πιάνει την άναπνοή του, κάμνει πώς κοιμάται και προσεύχεται. Η Μαρία περιμένει να κοιμηθῇ ο άντρας της και γλιστρώντας εις τó διπλανόν δωμάτιον γονατίζει και προσεύχεται. Έπάνω εις τόν χρόνον γεννᾶται ο Ιβάν. Η Μαρία, μετά ένα χρονικόν διάστημα, τόν παίρνει και πηγαίνει εις τó χωρίον τῆς πενθεράς της. Η πρώτη της δουλειά είναι να βαπτισῇ τó παιδί. Γύρισε εις τó σπίτι έλαφρή και χαρούμενη, χωρίς να εἴπῃ λέξιν. Μετά ένα μήνα θέλει ο Αλιόσα να επισκεφθῇ την μητέρα του. Παίρνει μαζί του και τó παιδί. Μόλις έφθασε εις τó χωρίο στέλνει την μητέρα του να βαπτισῇ τó παιδί. Ο ιερεύς, ακούγοντας τó όνομα και τόν τόπο καταγωγῆς τού παιδιοῦ καταλαβαίνει ότι είναι εκείνο πού έβάπτισε πρό μηνός. Εκπληκτοί μανθάνουν τó νέον και ή γιαγιά και ο πατέρας. Με την επιστροφήν τού Αλιόσα ή χαρά ήτο άπερίγραπτος δια τó πιστόν ζεύγος.

Χαρακτηριστικόν τῆς θρησκευτικῆς δίψης τού ρωσικοῦ λαοῦ είναι και τó ακόλουθον γεγονός: Τό 1966 έπετράπη δια πρώτην φοράν να κυκλοφορήσῃ έλευθέρως εις την Ρωσίαν βιβλίον με ιστορίαν από την Αγίαν Γραφήν. Ο συγγραφεύς του Ζήνων Κοσιμπόσκι διακηρύσσει ότι είναι άθεος και άρνείται την θεοπνευστίαν τῆς Γραφῆς... Έν τούτοις όμολογεί, ότι αὐτή αποτελεί «μνημείον τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας», πού έχει μελετηθῇ και μελετᾶται όσον κα- νένα άλλο βιβλίον. Διαβεβαιώνει δέ — και φαίνεται πως έτσι είναι — ότι εκθέτει με ακρίβειαν και αντικειμενικότητα τας βιβλικὰς ιστορίας, μολονότι, όπως επανειλημμένως τονίζει, ο ίδιος δεν τας παραδέχεται. Πάντως είναι ή πρώτη φορά πού εξέδωθη εις τó παραπέτασμα θρησκευτικόν βιβλίον χωρίς ειρωνείας. Η ύποδοχή τού βιβλίου αὐτοῦ — καίτοι γραμμένο από άθεον — υπῆρξε καταπληκτική: Όταν προσηγγέλθη ή ώρα τῆς κυκλοφορίας του, ούραι είχαν σχηματισθῇ πρό τού βιβλιοπωλείου και τὰ 100.000 αντίτυπα εξητλήθησαν εντός μιᾶς ώρας!

(Από πολυσέλιδον μελέτην του πού έδημοσιεύθη εις τó προ- νόμιον τού Σεβασματούτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ια- κώβου εκδιδόμενον έκκλησιαστικόν περιοδικόν «Ποιμήν».)

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΜΕΤΡΟ

Εἶπαν: «Πᾶν μέτρον ἄριστον»
οἱ πρόγονοί μας οἱ σοφοί,
πού στήν ψηλότερη ἔφθασαν
τοῦ πνεύματος τήν κορυφή.

Αὐτό νά τῶχετε ὡς ἀοχή,
παιδιά μου ἀγαπημένα.
Φαί οὔτε λίγο οὔτε πολύ,
παιγνίδια μετοημένα,

Μελέτη συστηματική
ὅμως ποτέ ἐξοντωτική,
λίγη καλή γυμναστική,
περίπατο στήν ἐξοχή
καί λίγα λόγια ἀληθινά
κι ἀπ' τήν καρδιά βγαλμένα.

Ἔτσι μιᾶ μέρα δυνατόι
θά γίνετε πολῖτες,
κι ἄξιοι τῆς θείας Χώρας μας,
μικροί Ἐρυθροσταυριτες.

Σ. Π.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μās σταλούν τó ταχύτερον: τó Γενικόν Δελτίον έγγραφῆς τού σχολείου εις τόν Ε.Ε.Σ.Ν. και έν συνεχεία αι καταστάσεις έγγραφῆς Έρυθροσταυριτών.

2) Έπιστροφαι φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκταί μόνον μέχρι τέλους τού έπομένου μηνός δηλ. τεύχη Φεβρουαρίου 1969 θά γίνωνται δεκτά μόνον μέχρι τέλους Μαρτίου 1969.

3) Τά εμβάσματα δια τó Περιοδικόν να μη στέλ- λωνται προσωπικώς, αλλά άπροσώπως: «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Λυκαβηττοῦ 1, διότι άλλως δυσχεραίνεται ή εἰσπραξις.

4) Υπάρχουν εις τὰ Γραφεῖά μας μεταλλικά σή- ματα Ε.Ε.Σ.Ν. αντί 1,50 δρχ. έκαστον. τὰ όποια στέλλονται κατόπιν παραγγελίας και αποστολῆς τού αντιτίμου.

5) Νά αρχίσῃ από τώρα ή έτοιμασία λευκαμάτων σχολ. αλληλογραφίας, ώστε να φθάσουν ταῦτα πρό τού τέλους τού σχολ. έτους εις τὰ Γραφεῖά μας, πρὸς συμμετοχήν τού Ε.Ε.Σ.Ν. εις τας οργανουμένας Διεθνείς Έκθεσεις Ε.Ε.Σ.Ν. των χωρῶν τού έξωτερικοῦ.

6) Πρέπει να στέλλετε εις τὰ Γραφεῖά μας σύν- τομον περίληψιν τῆς Έρυθροσταυρικῆς δράσεως των μαθητῶν δια να δημοσιεύωμεν εις τó Περιοδικόν και να ενημερώνωμεν τήν Γενεήν.

7) Αἱ αποστελλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτο- γραφίαι να απεικονίζουν Έρυθροσταυρικὴν δράσιν και να είναι όσον τó δυνατόν παραστατικώτεραι, ώστε ή επεξηγησις να είναι σχεδόν περιττή και τὰ πρόσωπα να φαίνωνται άπορροφημένα από τήν εργασία των.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to earthquake victims and to the needy

Ε.Ε.Ν. 2ου Γυμν. 'Αρρ. Ρεθύμνου Κρήτης
Juniors of 2nd High School for boys Rethymnon

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών
Juniors of 2nd Elem. School Athens

Ε.Ε.Ν. 26ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών
Juniors of 26th Elem. School, Athens

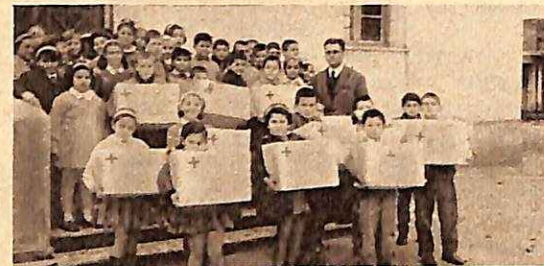
Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ζωγράφου 'Αθηνών
Juniors of 2nd Elem. School Athens

Ε.Ε.Ν. Εὐαγγελικῆς Σχ. 'Αρρ. Ν. Σμύρνης 'Αθηνών
Juniors of High School for boys Nea Smyrne Athens

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχ. Πουρίου Βόλου
Juniors of Elem. School Pouri Volos

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Κιάτου
Juniors of 1st Elem. School Kiato

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχ. Πετροχελίου Ναυπλίας
Juniors of Elem. School Petrocheli Nafplion

Ε.Ε.Ν. Γυμν. Θ. Γρεβενών. 'Επίσκοπος εις Γηροκομείον
Juniors of High School for girls Grevena

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Γερακῶνος Παιονίας
Juniors of Elem. School Gerakona Peonia

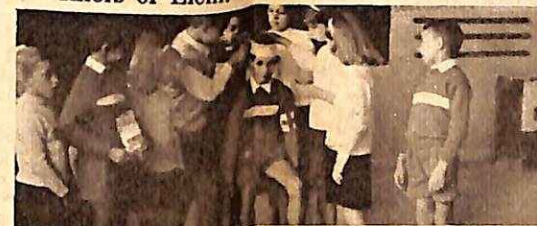
Ε.Ε.Ν. Γυμν. Χώρας Τριφυλίας
Juniors of High School Chora Trifylia

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Κορινού Πιερίας
Juniors of 2nd Elem. School Korino Pieria

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Παιδοπόλεως Λαρίσης
Juniors of Elem. School Pedopolis Larissa

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πρασινάδας Βεροίας
Juniors of Elem. School Prassinada Macedonia

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Σουλίου Κορινθίας
Juniors of Elem. School Souli Korinth

Ε.Ε.Ν. 1ου και 2ου Δημ. Σχολ. 'Ανω 'Αρχανών Κρήτης ψάλλουν τὰ Κάλαντα
Juniors of 1st & 2nd Elem. School Ano Archane Krete

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία.
Health in the Home

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχ. Αιανῆς Κοζάνης
Juniors of Elem. School Eane Kozani

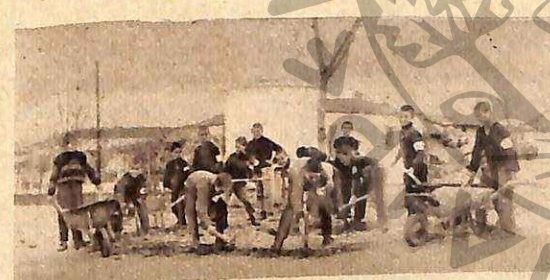
Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Δαφνουδίου Φυλίδος
Juniors of Elem. School Daphnoudi Fylis

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγίας Μαρίνης 'Ημαθίας
Juniors of Elem. School Agia Marina Emathia

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. 'Αγναντερού Μουζακίου Καρδίτσας
Juniors of 2nd Elem. School Agnantero Mouzaki

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Ριζίων 'Ορεστιάδος
Juniors of Elem. School Rizia Orestias

Ε.Ε.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. Μεγάρων
Juniors of 5th Elem. School Megara Attica

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Εὐαγγελισμοῦ Λαρίσης
Juniors of Elem. School Evangelismos Larissa

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Τελένδου Καλύμνου
Juniors of Elem. School Telendos Kalymnos

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μακρυσίων 'Ολυμπίας. ('Επίσκοπος εις Νοσοκομεία)
Juniors of Elem. School Macrissia Olympia

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Λεχαινών 'Ηλείας
Juniors of 2nd Elem. School Lechena Elias

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝ ΒΟΥΛΑ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ

Εἰς τὴν μὲ Χριστουγεννιάτικον διάκοσμον στολισμένην Αἴθουσαν Ἐστιάσεως τοῦ Ἀσκληπείου καὶ ἐν μέσῳ ἑορταστικῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐγένετο τὴν 5.1.69 ἡ τελετὴ τοῦ κοψίματος τῆς πίττας τοῦ Ἀσκληπείου.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος μετὰ τῆς συζύγου του, οἱ Ἀντιπρόεδροι κ. Στέφ. Παντελίδης μετὰ τῆς

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ὁμιλῶν

συζύγου του καὶ κ. Σπυρίδων Μαλασπίνας, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ἀσκληπειῶν Ε.Ε.Σ. κ. Ἀριστοτέλης Ξανθοπουλίδης μετὰ τῆς συζύγου του, μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ., Διευθυνταί, Προϊστάμενοι τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ε.Ε.Σ., φίλοι καὶ Συνεργάται αὐτοῦ, τὸ Ἐπιστημονικόν, Νοσηλευτικόν καὶ Διοικητικόν Προσωπικόν τοῦ Ἀσκληπείου κ. ἄ.

Ἐν ἀρχῇ αἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς Μονοετοῦς Φοιτήσεως τοῦ Ἀσκληπείου ἔψαλον ἑορταστικά ἄσματα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνεπέμφθη δέησις. Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐφορείας Ἀσκληπειῶν κ. Ξανθοπουλίδης λαβὼν τὸν λόγον ἀνεφέρθη ἐν συντομίᾳ εἰς τὰ πεπραγμένα τοῦ λήξαντος ἔτους, τονίσας ἰδιαίτερώς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν αὐξήσιν τῆς νοσηλευτικῆς κινήσεως καὶ τῆς ἐν γένει δραστηριότητος τοῦ Ἀσκληπείου κατὰ τὸ ἔτος 1968.

Κατόπιν ὁμιλήσεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος, ἐξάρας τὸ ἐπὶ 48 ἔτη ἐπιτελούμενον ἐν τῷ Ἀσ-

κληπείῳ ἔργον καὶ τὴν μεγίστην συμβολὴν τούτου εἰς τὸν τομέα τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀσθενεστέρων τάξεων, εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος, τὸ Ἰδρυμα ὑφίσταται σημαντικὴν οἰκονομικὴν ζημίαν, διότι δὲν παρέχει μόνον δωρεὰν Νοσηλευτικὴν περίθαλψιν εἰς τοὺς ἀπόρους, ἀλλὰ νοσηλεύει εἰς τιμὰς πολὺ κατωτέρας τοῦ κόστους ὑποτρόφους τοῦ ΙΚΑ τοῦ ΟΓΑ καὶ ἄλλους.

Ἀκολούθως ὁ κ. Πρόεδρος ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν του διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὑποδειγματικὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν Βούλᾳ Ἀσκληπείου, τονίσας ὅτι

Ὁ κ. Ξανθοπουλίδης ἐπὶ τῷ ἔργῳ...

τοῦτο εἶναι ἐν ἑκ τῶν τριῶν ἀρίστων τοῦ κόσμου. Ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀπὸ μακροῦ ἐκτελούμενον μεθ' ὑψηλοῦ Ἐρυθροσταυρικοῦ φρονήματος ἔργον τῶν Διευθυντῶν Ἰατρῶν, τοῦ Νοσηλευτικοῦ καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ἀσκληπείου, ἀπένειμεν διαφόρους τιμητικὰς διακρίσεις, περὶ τῶν ὁποίων γράφομεν λεπτομερῶς κατωτέρω.

Περαιῶν ὁ Πρόεδρος κ. Κ. Γεωργακόπουλος ἐξέφρασεν αἰσιδοξίαν διὰ τὸ Νέον Ἔτος, εὐχηθεὶς ἑκαδίως κάθε εὐτυχίαν καὶ πρόοδον.

Ἐπακολούθησεν τὸ πατροπαράδοτον κόψιμο τῆς βασιλόπιττας, ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἐφορείας Ἀσκληπειῶν, ἀντηλλάγησαν θερμότηται εὐχαὶ καὶ ἡ ἑορτὴ ἔληξεν ἐν μέσῳ ἑορταστικῆς Ἐρυθροσταυρικῆς ἀτμοσφαιρᾶς.

ΑΙ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΙΣΑΙ ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ἀπονεμηθεῖσαι τιμητικαὶ διακρίσεις εἰς Διευθυντὰς Κλινικῶν, Ἰατρικῶν Τμημάτων καὶ Ἐργαστηρίων τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας κατὰ τὴν 5ην Ἰανουαρίου 1969. ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ

1) Δῆμιττας Μενέλαος, χρυσοῦς σταυρὸς. 2) Μιχαῆλτος Γεράσιμος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 3) Χρυσανθάκης Χρῖσανθος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 4) Καραντώνης Γεώργιος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυ-

ροῦς ἀστήρ. 5) Ἀνδριόπουλος Μιχαήλ, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 6) Δημητριάδης Πέτρος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 7) Γιωβανίδης Χαρίλαος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 8) Πετρόπουλος Βασίλειος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 9) Ζαούσης Ἀλέξανδρος, ἀργυροῦς σταυρὸς. 10) Ἰωάννου Δημήτριος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 11) Λουσιδης Εὐστράτιος, ἀργυ-

ροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 12) Δημόπουλος Θεόδωρος, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 13) Μῶλος Φώτιος, χρυσοῦς σταυρὸς. 14) Ξανθάκης Ξάνθης, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 2 ἀργυροῦς ἀστέρας. 15) Σακοπούλου Μαρία, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 16) Μιχοπούλου Μαρία, ἀργυροῦς σταυρὸς καὶ 1 ἀργυροῦς ἀστήρ. 17) Λίτσιος Βασίλειος, ἀργυροῦς σταυρὸς. 18) Καραβίας Εὐάγγελος, ἀργυροῦς

σταυρὸς. 19) Σπανόλιος Γεώργιος, ἀργυροῦς σταυρὸς.

ΥΠΟΔΙΕΓΟΥΝΤΑΙ

1) Δρεττάκης Ἐμμανουήλ, ἀργυροῦς σταυρὸς. 2) Βατόπουλος Περικλῆς, ἀργυροῦς σταυρὸς. 3) Πρωτοπαπᾶς Περικλῆς, ἀργυροῦς σταυρὸς. 4) Γαλάνης Ἰωάννης, ἀργυροῦς σταυρὸς. 5) Κορναράκης Ἰωάννης, Ἰατρὸς ἀργυροῦς σταυρὸς.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Εἰς σεμνὴν ἑορτὴν, ἐτελέσθη εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Ε.Ε.Σ., ποὺ εἶχε διακοσμηθῇ θαυμασίως, παρουσία τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου κ. Κων. Οἰκονόμου, τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ., κ. Ἰω. Κόκκαλη καὶ ὁλοκληροῦ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, τοῦ

διευθυντοῦ κ. Χρήστου Λουκά, τῆς προέδρου τῆς Ἐφορείας Ἀδελφῶν κυρίας Τζίνης καὶ ὁλοκληροῦ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐθελοντῶν ἀδελφῶν τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπιττας. Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε μὲ ἐπίκαιρα ἄσματα. Κατόπιν ἀπηγγέθησαν Χριστουγεννιάτικα ποιήματα ὑπὸ τῶν ἐθελοντῶν ἀδελφῶν κ. Βούλας Σολωμοῦ καὶ Εὐγενίας Σκούτα. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο ἀφήγησις ὑπὸ τῆς ἐθελοντοῦ ἀδελφῆς δίδος Ἀγγελικῆς Γκλαβὰ τοῦ διηγήματος «Χριστουγεννιάτικη πολεμικὴ νύχτα» τῆς Τίνας Λουκούρ. Ἡ ὅλη ἑορτὴ ἐκλείσθη μὲ ὠραίαν ὁμιλίαν τῆς ἐθελοντοῦ ἀδελφῆς δίδος Ἰωάννας Τσιλῖρα, ἡ ὁποία ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΝ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν κ.κ. Ἀντιπροέδρων καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὐτοῦ, ἐπεσκέφθη τὴν 17 Ἰανουαρίου ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμον, Ἐπίτιμον Ἀντιπρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. μετὰ δάφνης «διὰ τὴν πολυτίμον καὶ εὐεργετικὴν συμπαράστασιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον του». Ἐπέδωκεν ἐπίσης ὁ κ. Πρόεδρος εἰς τὸν Μακαριώτατον τὸ χρυσὸν μετάλλιον τοῦ Ἐράνου, εἰς ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Ε.Ε.Σ. διὰ τὴν πολυτίμον συμπαράστασιν ἣν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἰδίᾳ ὁ Προκαθήμενος αὐτῆς, παρέχει εἰς τὴν ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴν τοῦ ἐτησίου Ἐράνου του.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὁ κ. Πρόεδρος ἀνέπτυξεν εἰς τὸν Μακαριώτατον τὰς ἀπόψεις του ἐπὶ τοῦ φλέγοντος ζητήματος τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ τοῦ φρονηματισμοῦ τῆς νεολαίας συμφώνως πρὸς τὰ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνο-Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὑπεγράμμισε τὸν ρόλον ὅστις ἀνήκει ἐν προκειμένῳ εἰς τὸ Κράτος, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Οἰκογένειαν. Προσέθεσεν ὅτι ὁ Ε.Ε.Σ. εἶναι ἑτοιμὸς νὰ παράσχῃ ἀμέριστον τὴν συμπαράστασιν του εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἥδη δὲ ὁ κ. Πρόεδρος ἐξέθεσε τὰς ἰδίας ἀπόψεις ἐν συσκέψει ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, ἐκ τῶν δραστηρίων Συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, τῶν ὁποίων καὶ ἐζήτησε τὴν συνεργασίαν. Ἐξέφρασεν ἐν τέλει ὁ κ. Πρόεδρος αἰσιδοξίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ καταβληθοῦν αἱ δέουσαι ἐνέργειαι μεθοδικῶς καὶ βάσει τῆς πείρας ἣν ἔχουν συγκομίσει οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εὐρέθῃ ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὰς ἐκτεθείσας ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπόψεις καὶ ὑπεσχέθη τὴν ἐκθυμὸν σύμπραξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐξέφρασε δὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις θὰ περιβάλῃ μὲ τὸ Κρατικὸν κύρος πᾶσαν σχετικὴν ἐνέργειαν.

Εθελονταί 'Αδελφαι Ε.Ε.Σ. τμήματος Κατερίνης, μεριμνούν δια την υγείαν των παιδιών

Εθελονταί 'Αδελφαι τμήματος Ε.Ε.Σ. Δράμας εις το Γεν. Κρ. Νοσοκομείον Δράμας την παραμονήν των Χριστουγέννων

ΑΔΕΛΦΑΙ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

● Την 4ην Νοεμβρίου 1968 απέσταλη υπό του 'Ελ. 'Ερ. Σταυρού εις Τρίκαλα Θεσσαλίας ή Διδάσκουσα 'Αδελφή Ε.Ε.Σ. Δις Εύαγγελία Χορταριά, δια την εκπαίδευσιν νέας τάξεως 'Εθελοντών 'Αδελφών πού θ' αποτελεσθή εκ 40 αποφοίτων Γυμνασίου.

● Επίσης την 8ην 'Ιανουαρίου έ. έ. απέσταλη υπό του 'Ελ. 'Ερ. Σταυρού εις 'Αγρίνιον ή Διδάσκουσα 'Αδελφή Ε.Ε.Σ. Δις Κωνσταντίνα Γιουσιμιά δια την διδασκαλίαν των μαθημάτων Οίκοι Νοσηλείας, ήτοι

«Πρώται Βοήθειαι», «Φροντίς μητρός και βρέφους» και «περιποιήσις άσθενούς».

● 'Εντός του Φεβρουαρίου συμπληροῦται ή εκπαίδευσιν των 'Εθελοντών 'Αδελφών εις τὰ Τμήματα Ε.Ε.Σ. Δράμας, Βόλου και Λαμίας και οὕτω αύξάνει αισθητώς τὸ δυναμικόν του Σώματος 'Ελληνίδων 'Εθελοντών 'Αδελφών Ε.Ε.Σ.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

'Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. εξυπηρετήσε δια των διαφόρων 'Υπηρεσιών του κατά τὸν λήξαντα μήνα Δεκέμβριον 8.707 άσθενείς και τραυματίας, εκ των

οποίων 1.208 εξηκριβωμένοι περιπτώσεις ήσφαλισμένων Ι.Κ.Α. Οί εξυπηρετηθέντες κατά κατηγορίας έχουν ως εξής : α) Τραύματα, κατάγματα 3.579. β) Παθολογικά νοσήματα 3.418. γ) Λοιπαί περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, εγκαύματα κ.λ.π.) 1.710.

Χαρακτηριστικαί περιπτώσεις.

Δηλητηριάσεις τροφικάι, φαρμακευτικάι 128. Δηλητηριάσεις δια μονοξειδίου του άνθρακος 33. Καρδιολογικά νοσήματα 493. Λοιμώδη νοσήματα 34. 'Εγκαύματα 34. Μέθη 66. 'Ηλεκτροπληξίαι 3.

Παροχή δια του άσυρμάτου ιατρικών οδηγιών εις ποντοπόρα πλοία δι' άσθενούντα μέλη των πληρωμάτων των 31.

Τὸ Κέντρον Αιμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεάν δι' άπόρους φιάλας αίματος 218.

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΕΡΥΘΡ. ΝΙΚ. Γ. ΦΡΑΓΚΟΥ

Σε διαγωνισμό, πού είχε προκηρυχθή από τὸ 'Υπουργείον 'Εθνικῆς Παιδείας για τὸ σχεδιασμα γραμματισήμων, έβραβεύθη κι αυτό, πού έφιλοτέχνησε ὁ μαθητής του Δημοτ.

Σχολ. Βασιλειτσίου ΝΓ. Φράγκου. 'Η Διεύθυνσις Ταχυδρομικών Ταμιευτηρίων άπεφάσισε να κυκλοφορήσῃ τὸ εξαίρετο μαθητικό σχέδιο σε γραμματισήματα των 6 δραχμῶν, ὅπως φαίνεται κι από την εικόνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ

Σεβαστέ μας κ. Πρόεδρε,
Χρόνια πολλά,

Γεμάτη καλωσύνη και αγάπη ή καρδιά σας, μάς θυμήθηκε και πάλιν. 'Εγινε μιὰ καινούργια Φάνη πού οί σοφοί Μάγοι, τὸ Φῶς του Χριστού, εφώτισε άπλετα τὸ περιεχόμεν της και οί ανταύγειες των ακτίνων Του, έφθασαν μέχρι τὸ σχολεῖο μας και θέρμαναν και ζέσταναν πολλούς συμπαθητάς μας.

'Ο 'Αι Βασιλῆς λοιπόν έφθασε και στὸ σχολεῖο μας. Τὸν φέρατε σεις, ή αγάπη σας.

Σας ευχαριστοῦμε και σας εύχόμεθα να σας χάριση δ,τι τὸ καλλίτερο ποθήτε.

Με ὄλο τὸν σεβασμό,
'Η Πρόεδρος του Σχολ. Συν)μου
Καρουσάδων
ΜΑΡΙΑ ΧΑΛΙΚΙΑ

*

Καρδίτσα, 6-12-68

ΘΑΥΜΑΖΩ πολὺ τὸν 'Ερυθρόν Σταυρόν διότι είναι μιὰ ὀργάνωσις, με ίδρυτή της τὸν μεγάλο 'Ερρίκο Ντυνάν, πού έθεσε ως σκοπὸν της ζωῆς του να προσφέρη κάτι καλὸ στὸν ἄνθρωπο πού πονεῖ και υποφέρει. 'Ιδιαίτέρως δὲ ὁ 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός πόσες φορές περιέθαλψε πάσχοντα μέλη του ἑλληνικοῦ λαοῦ!

Πάντοτε ἐν καιρῷ πολέμου, σε πλημύρες, σε πυρκαγιές, σε σεισμούς ιατροὶ και ἀδελφές, πού μοιάζουν με ἀγγέλους, έβοήθησαν με δ,τι μπόρεσαν καλλίτερο τούς ἄνθρώπους πού είχαν τὴν ἀνάγκη τους.

Πῶς λοιπόν είναι δυνατόν ἐμεῖς οί 'Ελληνόπαιδες να λησμονήσωμε τὴν στοργή του Ε.Ε.Σ.; Πῶς είναι δυνατόν να μὴν τὸν βοηθήσωμεν εις τὸν ἔρανό του, τὸν ὁποῖον κάνει διὰ να βοηθήσῃ ἐμὰς τούς ἰδίους; Πῶς μπορούμε να μὴν νοιώθουμε ὡσάν γονεῖς μας τὸν κ. Κων. Γεωργακόπουλον, τὰς ἀδελφάς και τούς ιατροὺς πού έχει ὁ Ε.Ε.Σ.;

Εἶθε ὁ Θεὸς να βοηθήσῃ τὸ φιλόανθρωπον ἔργον των και να τούς αξιώσῃ μιάν ἡμέραν να ἰδοῦν τούς καρπούς του δένδρου πού ἐφύτψαν!

Με βαθυτάτην εὐσέβεια, φιλῶ τὸ χέρι του κ. Γεωργακοπούλου και τῶν μελῶν του Ε.Ε.Σ.

'Αναγνώστρια 'Ερυθροσταυρίτισσα τοῦ περιοδικοῦ σας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΗΡ. ΔΡΑΦΟΥΝΗ
Α' τάξ. Γυμν. Καρδίτσας

*

Σεπτέμβριος 1968

ΕΦΕΤΟΣ για πρώτη φορά ἔγινε 'Ερυθροσταυρίτης.

Από τὸν δάσκαλό μου ἔμαθα τούς μεγάλους σκοποὺς πού έχει ὁ 'Ερυθρός Σταυρός, γι' αὐτὸ κι ἐγὼ με χαρὰ και ἐνθουσιασμό ἀποφάσισα να ἐργασθῶ με τούς 'Ερυθροσταυρίτες ὄλου του κόσμου για τὴν ἐπιτυχία τῶν ὁραματισμῶν του μεγάλου Ντυνάν. Πῆρα σήμερα και τὸ περιοδικό, τὸ ὁποῖο πραγματικά δὲν

Διανομή σχολικῶν δώρων ἐκ δωρεᾶς του 'Αμερικανικοῦ Ε.Σ.Ν. (ἐκ τῶν ἀποσταλέντων τὸ 1967 δια του Α/Π «EXPORT CHALLENGER») εις τὰ νοσηλευόμενα παιδιὰ του 'Ασκληπείου ἐν Βούλᾳ και τὰ παιδιὰ της Παιδικῆς Στέγης Ε.Ε.Σ. Βούλας.

χόρταινα να τὸ διαβάζω. Εἶδα στὶς φωτογραφίες πολλούς 'Ερυθροσταυρίτες από διάφορα μέρη της 'Ελλάδος και ζήλεψα πού κάνουν τόσο καλὰς πράξεις. Κι ἐμεῖς στὸ Σχολεῖο μας χωρισθήκαμε σε ὁμάδες και θὰ ἐργασθῶμε με τὴν ψυχὴ μας.

Τελειώνοντας σας διαβεβαίῳ ὅτι θὰ προσπαθῶ πάντοτε να γίνω πιὸ καλὸς 'Ερυθροσταυρίτης.

ΝΙΚ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

'Ερυθρ. Δημ. Σχ.
Κρυονερίου-Λαγκαδᾶ

*

'Εν Προσωπείῳ τῇ 30-12-68.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Σεβαστότατον κ. Κων)νον Γεωργακόπουλον και τούς ἡγέτας του Ε.Ε.Σ. εκφράζω ἕνα θερμότατο εύχαριστῶ, για τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν προθύμως ἐκτελοῦν. 'Η χριστιανικὴ ὁμάδα μας, θὰ βρίσκεται πάντα κοντά σου, ἀγαπητέ μου Ε.Ε.Σ.

'Ολοι μας δίνουμε τὴν υπόσχεσι ὅτι θὰ κρατήσωμε γερὰ τὰ χαλινάρια, τὰ ὁποῖα οδηγοῦν στὸ πολυτιμότερο ἀγαθὸ : τὴν πολυπόθητη και χλιωτραγουδημένη Εἰρήνη. Στὴν ἐποχὴ τῆς Εἰρήνης ἀνάλογοι είναι

οἱ σκοποὶ σου. 'Ανακουφίζεις ὁσού υποφέρουν, φροντίζεις για τὴν υγεία του λαοῦ. Προσέφερες σημαντικὰς ὑπηρεσίες στὸ 'Εθνος, τόσο στους πολέμους, ὅσο και κατά τις κρίσιμες για τὴν 'Ελλάδα στιγμές. 'Ιδρυσες ἐπίσης και τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. και πέτυχες ν' ἀναπτύξης μεγάλη δραστηριότητα ἀνάμεσα στους μαθητάς, διδάσκοντάς τους τὴν ἀλληλεγγύη και τὴν αὐτοθυσία. Συντηρεῖσαι με ἐράνους, δωρεές, ἐθελοντικὰς προσφορές. Με τὰ χρήματα αὐτὰ ἀντεπεξέρχεσαι στὶς δαπάνες του πολυπλευροῦ ἔργου σου. Θέλησε και ἡ μικρὴ μας ὁμάδα, πού ἀποτελεῖται από 4 μαθητριάς, τὴν 'Αναστασίαν, τὴν Βασιλικήν, τὴν 'Ελευθερίαν και μιάν ἄλλην ἄνω-νυμον, να σοῦ στείλῃ και αὐτὴ λίγα χρήματα. Στὴν ἐπιταγὴν τῶν 150 δραχμῶν, τὴν ὁποίαν στέλνομεν, βάλαμε ὡς ἀποστολέα ἕνα μέλος τῆς ὁμάδος. 'Αλλὰ βάλαμε και τὸ Γυμνάσιον Προσωπείας, ἀντὶ τὴν διεύθυνσι του ἀποσταλέως.

Σας εύχόμαστε να συνεχίσετε τὸ ἱερό σας καθήκον με χαρὰ, στὴν εύχὴ του Θεοῦ.

Χρόνια πολλά και αἰσιον τὸ νέον ἔτος 1969.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1967 - 1968

'Η 'Επιτροπὴ 'Απονομῆς Βραβείων
«ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ»

ἐπὶ τῇ βάσει τῶν υποβληθεισῶν ἐκθέσεων, ἀπένειμε ταῦτα ὡς ἀκο-
λουθῶς :

Α' Βραβεῖον ἐκ 3.000 δρχ. εις τὰς ὁμάδας Ε.Ε.Σ.Ν. του 43ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης Γ' Περιφέρειας.

Β' Βραβεῖον ἐκ 2.000 δρχ. εις

τάς ομάδας Ε.Ε.Σ.Ν. του 'Δημ. Σχολ. Πετροκεφαλίου, Περιφέρειας Γόρτυνος Κρήτης.

II. 'Η δράσις τῶν ὁμάδων ΕΕΕΝ τῶν ἀκολουθῶν 24 Σχολείων ἐκρίθη ἀξίως ἀπονομῆς Διπλώματος Τιμητικῆς Διακρίσεως

1) 7ον Γυμν. 'Αρρ. 'Αθηνῶν ΚΒ' Περιφ. 2) 14ον Γυμν. 'Αρρ. 'Αθηνῶν Β' Περιφ. 3) Λύκειον «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» Κ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥ Πειραιῶς. 4) 1ον Γυμν. 'Αρρ. 'Ηρακλείου - ΚΘ' ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ. 5) Γυμν. 'Αμοργού. 6) Γυμν. 'Αρρ. Σάμου. 7) Γυμν. Θηλ. Σάμου. 8) Λάμπειον Γυμν. Ναούσης - ΛΗ' ΕΔΕΣΣΗΣ. 9) 101ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν. 10) 11ον Δημ. Σχολ. Νικαίας Πειραιῶς Γ' 11) Δημ. Σχολ. Σαντορινέϊκων 'Αττικῆς - Ζ' ΑΘΗΝΩΝ. 12) 1ον Δημ. Σχολ. Καλαμπάκτου Δράμας. 13) 1ον Δημ. Σχολ. Δεσκάτης 'Ελασσόνας. 14) Δημ. Σχολ. Παναγιᾶς Καλαμπάκας. 15) Δημ. Σχολ. Περιστέρας Καλαμπάκας. 16) Δημ. Σχολ. Πεύκης Καλαμπάκας. 17) 1ον Δημ. Σχολ. 'Αμπελώνος Λαρίσης - Γ' ΛΑΡΙΣΗΣ. 18) Δημ. Σχολ. 'Αχιλλείου Ξηρομέρου - Β' ΑΓΡΙΝΙΟΥ. 19) 2ον Δημ. Σχολ. Κύμης. 20) 2ον Δημ. Σχολ. Γυθείου Λακωνικῆς. 21) Δημ. Σχολ. Καληδονίας Χανίων. 22) 2ον Δημ. Σχολ. Ληξουρίου Κεφαλληνίας. 23) 1ον Δημ. Σχολ. Σάμου. 24) Δημ. Σχολ. Οἰνουσσῶν Χίου «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ».

III. 'Η δράσις τῶν ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολουθῶν 60 Σχολείων ἐκρίθη ἀξίως ἰδιαίτερας Μνείας :

1) 7ον Γυμν. Θεσσαλονίκης - ΚΑ' 2) Γυμν. Σητείας. 3) Γυμν. Μοιρῶν 'Ηρακλείου. 4) Γυμν. Δροσπηγῆς-ΑΡΤΗΣ. 5) Οἶκον. Γυμν. Μυτιλήνης. 6) 34ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν. 7) 3ον Δημ. Σχολ. 'Ηλιούπολεως - ΑΘΗΝΩΝ Ε'. 8) 5ον Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς 'Αθηνῶν Α'. 9) 1ον Δημ. Σχολ. Μεγάρων 'Αττικῆς. 10) 1ον Δημ. Σχολ. Δεσκάτης 'Ελασσόνας. 11) Δημ. Σχολ. 'Αμπελίων Βερδικούσης 'Ελασσόνας. 12) 1ον Δημ. Σχολ. Λιβαδίου 'Ελασσόνας. 13) 2ον Δημ. Σχολ. Λιβαδίου 'Ελασσόνας. 14) Δημ. Σχολ. Σπαθῶδων Καλαμπάκας. 15) Δημ. Σχολ. 'Αμπελίων Καλαμπάκας. 16) Δημ. Σχολ. Βλαχάβας Καλαμπάκας. 17) Δημ. Σχολ. Κερασούλας Καλαμπάκας. 18) Δημ. Σχολ. Μαντονερίου Καλαμπάκας. 19) Δημ. Σχολ. Ξηροκάμπου Καλαμπάκας. 20) 2ον Δημ. Σχολ.

Καλαμπάκας. 21) Α' Δημ. Σχολ. 'Αμπελώνος Λαρίσης Γ'. 22) Δημ. Σχολ. Καστρακίου Λαρίσης - Β'. 23) 1ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 24) 2ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 25) 3ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 26) 10ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 27) Δημ. Σχολ. Ταξιάρχων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 28) Δημ. Σχολ. Πηνειᾶδος - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 29) Δημ. Σχολ. Νέας Πεύκης - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 30) Δημ. Σχολ. Μεγ. Καλυβίων - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 31) Δημ. Σχολ. Κρήνης - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 32) Δημ. Σχολ. Ζάρκου - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 33) Δημ. Σχολ. Γριζάνου - Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 34) Δημ. Σχολ. Φαρκαδόνος Τρικάλων Β' ΤΡΙΚΑΛΩΝ. 35) Δημ. Σχολ. Δρυοβούνου Βοῦ. 36) Δημ. Σχολ. Πενταλόφου Βοῦ. 37) Δημ. Σχολ. Θηριοπέτρας 'Αλμωπίας. 38) Δημ. Σχολ. 'Ανατολῆς Σιντικῆς. 39) Δημ. Σχολ. 'Αμυγδαλέας Κοζάνης. 40) Δημ. Σχολ. Εὐζώνων Παιονίας. 41) Δημ. Σχολ. Λευκῶνος Σερρών Β'. 42) Δημ. Σχολ. Κεπνῶν Καρυδέας Πρεβέζης. 43) Δημ. Σχολ. Μορφίου Παραμυθίας. 44) Δημ. Σχολ. 'Υψηλάντου Λεβαδείας. 45) Δημ. Σχολ. Μεσορρυγίου Καλαβρύτων. 46) 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 47) 8ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 48) Δημ. Σχολ. Ζήριας Πατρῶν. 49) 1ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέτρας. 50) 2ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέτρας. 51) 5ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέτρας. 52) Δημ. Σχολ. Καλοῦ Χωρίου 'Ιεραπέτρας. 53) Δημ. Σχολ. Πρίνας 'Ιεραπέτρας. 54) Δημ. Σχολ. Μάζης 'Αποκ. Χανίων. 55) 1ον - 2ον Δημ. Σχολ. Μαραθοκάμπου Σάμου. 56) Δημ. Σχολ. Καστανέας Σάμου. 57) Δημ. Σχολ. Κοσοικίων 'Ικαρίας. 58) Δημ. Σχολ. Κάμπου Χίου. 59) Δημ. Σχολ. Μελάνων Νάξου. 60) 2ον Δημ. Σχολ. Ρόδου. 61) Δημ. Σχολ. Σκύδρας 'Εδέσσης.

IV. 'Η δράσις τῶν ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολουθῶν 203 Σχολείων ἐκρίθη ἀξίως Ἐπαίνου :

1) 'Ελλην. Σπίτι (Οἶκον. Σχολ.) 'Αθηνῶν. 2) Εὐαγγ. Σχολὴ Ν. Συμόρης. 3) Γυμν. Παραρτ. Γαλατσίου. 4) Οἶκον. Γυμν. Καλύμνου. 5) Γυμν. Λίμνης Εὐβοίας. 6) Γυμν. Λήμνου. 7) Δημ. Σχολ. Πεττινοῦ Εἰάνθης. 8) Δημ. Σχολ. Κλεισώ-ρεϊς Βοῦ. 9) Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Βοῦ. 10) Δημ. Σχολ. Μολόχας Βοῦ. 11) Δημ. Σχολ.

Πολυκαστάνου Βοῦ. 12) Δημ. Σχολ. 'Ακρολίμνης Γιαννιτσῶν. 13) 51ον Δημ. Σχολ. Θεσ/νίκης. 14) Δημ. Σχολ. Σικρᾶ Παιονίας. 15) Δημ. Σχολ. Κομποτίου 'Αρτης. 16) Δημ. Σχολ. Πολυσταφύλου Πρεβέζης. 17) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Νικολάου Καλαμπάκας. 18) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Παρασκευῆς Καλαμπάκας. 19) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Τριάδος Καλαμπάκας. 20) Δημ. Σχολ. 'Αγιοφύλλου Καλαμπάκας. 21) Δημ. Σχολ. 'Αγναντίας Καλαμπάκας. 22) Δημ. Σχολ. 'Αηδόνος Καλαμπάκας. 23) Δημ. Σχολ. 'Ασπροκκλησιᾶς Καλαμπάκας. 24) Δημ. Σχολ. 'Αχελινάδος Καλαμπάκας. 25) Δημ. Σχολ. 'Αχλαδέας Καλαμπάκας. 26) Δημ. Σχολ. Κρύας Βρύσης Καλαμπάκας. 27) Δημ. Σχολ. Γλυκομηλέας Καλαμπάκας. 28) Δημ. Σχολ. Νέας Ζωῆς Καλαμπάκας. 29) Δημ. Σχολ. Θεοτόκου Καλαμπάκας. 30) Δημ. Σχολ. Θεοπέτρας Καλαμπάκας. 31) Δημ. Σχολ. Κακοπλευρίου Καλαμπάκας. 32) Δημ. Σχολ. Καλομοίρας Καλαμπάκας. 33) Δημ. Σχολ. Καλοχωρίου Καλαμπάκας. 34) Δημ. Σχολ. Καλογριανῆς Καλαμπάκας. 35) Δημ. Σχολ. Καλλιρρόης Καλαμπάκας. 36) Δημ. Σχολ. Καταφύτου Καλαμπάκας. 37) Δημ. Σχολ. Κλεινοῦ Καλαμπάκας. 38) Δημ. Σχολ. Κονίσκου Καλαμπάκας. 39) Δημ. Σχολ. Κορυδαλλοῦ Καλαμπάκας. 40) Δημ. Σχολ. Μαυρελίου Καλαμπάκας. 41) Δημ. Σχολ. Μηλέας 'Ασπρ(ι)μου Καλαμπάκας. 42) Δημ. Σχολ. Μουργκανίου Καλαμπάκας. 43) Δημ. Σχολ. 'Οξυνείας Καλαμπάκας. 44) Δημ. Σχολ. Αὔρας Καλαμπάκας. 45) Δημ. Σχολ. Πλατανίστου Καλαμπάκας. 46) Δημ. Σχολ. Σκεπαρίου Καλαμπάκας. 47) Δημ. Σχολ. Φωτεινοῦ Καλαμπάκας. 48) Δημ. Σχολ. 'Ελευθερίου Α' Λαρίσης. 49) 9ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης. 50) Δημ. Σχολ. Μακρυχωρίου Α' Λαρίσης. 51) 3ον Δημ. Σχολ. Τυρνάβου Γ' Λαρίσης. 52) Δημ. Σχολ. Λαγκαδίου Μουζακίου. 53) Δημ. Σχολ. Λοξάδος Μουζακίου. 54) 4ον Δημ. Σχολ. Βόλου Α' Μαγνησίας. 55) Δημ. Σχολ. 'Ανθοτόπου Μαγνησίας Β' Περ. 56) Δημ. Σχολ. Ράξης Α' Τρικάλων. 57) 7ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων. 58) Δημ. Σχολ. Χαϊδεμένης Α' Τρικάλων. 59) Δημ. Σχολ. Λιβαδοχωρίου Β' Τρικάλων. 60) 10ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων Β' 61) Δημ. Σχολ. Πετρουλίου Τρι-

κάλων. 62) Δημ. Σχολ. 'Αγίας Κυριακῆς Τρικάλων. 63) Δημ. Σχολ. 'Αγίου Προκοπίου Τρικάλων. 64) Δημ. Σχολ. 'Αετοῦ Τρικάλων. 65) Δημ. Σχολ. 'Αχλαδοχωρίου Τρικάλων. 66) Δημ. Σχολ. 'Αρματολικοῦ Τρικάλων. 67) Δημ. Σχολ. Βάκαρης Τρικάλων. 68) Δημ. Σχολ. Βαθυρρεῦματος Τρικάλων. 69) Δημ. Σχολ. Βαλκάνων Τρικάλων. 70) Δημ. Σχολ. Γλύστρας Τρικάλων. 71) Δημ. Σχολ. Γαρδικίου Τρικάλων. 72) Δημ. Σχολ. Γλίνου Τρικάλων. 73) Δημ. Σχολ. Γεωργανᾶδων Τρικάλων. 74) Δημ. Σχολ. Γκολφαρίου Τρικάλων. 75) Δημ. Σχολ. Διασέλλου Τρικάλων. 76) Δημ. Σχολ. Δέσης Τρικάλων. 77) Δημ. Σχολ. Κεραμίδιου Τρικάλων. 78) Δημ. Σχολ. Καψάλης Τρικάλων. 79) Δημ. Σχολ. Κορυφῆς Τρικάλων. 80) Δημ. Σχολ. Λαφίνης Τρικάλων. 81) Δημ. Σχολ. Λιβαδοχωρίου Τρικάλων. 82) Δημ. Σχολ. Λογγού Τρικάλων. 83) Δημ. Σχολ. Μυροφύλλου Τρικάλων. 84) Δημ. Σχολ. Μοσχοφύτου Τρικάλων. 85) Δημ. Σχολ. Μεσοχώρας Τρικάλων. 86) Δημ. Σχολ. Μεγαλοχωρίου Τρικάλων. 87) Δημ. Σχολ. Μουριάς Τρικάλων. 88) Δημ. Σχολ. Νεράιδας Τρικάλων. 89) Δημ. Σχολ. Νομῆς Τρικάλων. 90) 1ον Δημ. Σχολ. Νεοχωρίου Τρικάλων. 91) Δημ. Σχολ. Πολυνερίου Τρικάλων. 92) Δημ. Σχολ. Πετροχωρίου Τρικάλων. 93) Δημ. Σχολ. Κ. Παλαιοκαρυᾶς Τρικάλων. 94) Δημ. Σχολ. Παναγιᾶς Πολυνερίου Τρικάλων. 95) Δημ. Σχολ. Πετρωτοῦ Τρικάλων. 96) Δημ. Σχολ. Παραμέρου Τρικάλων. 97) Δημ. Σχολ. 'Ανω Παλαιοκαρυᾶς Τρικάλων. 98) Δημ. Σχολ. Μεσ. Παλαιοκαρυᾶς Τρικάλων. 99) Δημ. Σχολ. Πατούλιας Τρικάλων. 100) Δημ. Σχολ. Πετροπόρου Τρικάλων. 101) Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Στουρνареϊκων Τρικάλων. 102) Δημ. Σχολ. Ριζαρίου Τρικάλων. 103) Δημ. Σχολ. Σερβωτῶν Τρικάλων. 104) Δημ. Σχολ. Στουρνареϊκων Τρικάλων. 105) Δημ. Σχολ. Τιμιπιδεῖων Τρικάλων. 106) 6ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων. 107) 11ον Δημ. Σχολ. Τρικάλων. 108) Δημ. Σχολ. Φανερωμένης Τρικάλων. 109) Δημ. Σχολ. Πύλης 'Αμφιλοχίας. 110) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Γεωργίου Λιχάδος 'Ιστιαίας. 111) Δημ. Σχολ. 'Ισθμίας Κορίνθου. 112) Δημ. Σχολ. Λογκανίου Λακεδαιμόνος. 113) Δημ. Σχολ. Μηλιάς Μαντι-

νείας. 114) Δημ. Σχολ. Γουβῶν Μολάων. 115) Δημ. Σχολ. 'Επιταλίου 'Ολυμπίας. 116) Δημ. Σχολ. Ευροχωρίου 'Ολυμπίας. 117) 24ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Α' Περιφ. 118) 36ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Α' Περιφ. 119) Δημ. Σχολ. Πουρναρίου Α' Πατρῶν. 120) Δημ. Σχολ. Χαλανδρίτσας Β' Πατρῶν. 121) Δημ. Σχολ. Βατείων Φαρρῶν Β' Περιφ. Πατρῶν. 122) 1ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Β' Περιφ. 123) 40ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Β' Περιφ. 124) Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Συκυνῶνος. 125) 4ον Δημ. Σχολ. Κιάστου. 126) 2ον Δημ. Σχολ. Ευλοκάστρου. 127) Δημ. Σχολ. Στενοῦ Συκυνῶνος. 128) Δημ. Σχολ. Γουσάδων Β' Κερκύρας. 129) Δημ. Σχολ. Μαντζαβινάτων Κεφαλληνίας. 130) 1ον Δημ. Σχολ. Καρλοβάσιου Σάμου. 131) 2ον Δημ. Σχολ. Ν. Καρλοβάσιου Σάμου. 132) Δημ. Σχολ. Πυθαγορίου Σάμου. 133) Δημ. Σχολ. 'Ανω Σύρου. 134) 2ον Δημ. Σχολ. Βροντάδου Χίου. 135) Δημ. Σχολ. Λαγκαδάς Χίου. 136) Δημ. Σχολ. Βρυσσῶν Μεραμβέλλου. 137) 1ον Δημ. Σχολ. Κριτσᾶς Μεραμβέλλου. 138) 1ον Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Περ. Μεραμβέλλου. 139) Δημ. Σχολ. 'Ορεινοῦ Σητείας ('Ιεραπέτρας). 140) 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης. 141) 1ον Δημ. Σχολ. Προσωτσάνης Δράμας. 142) 1ον Δημ. Σχολ. 'Αργους 'Ορεστικοῦ. 143) Δημ. Σχολ. Φλαμπουρεσίου Καλαμπάκας. 144) 1ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 145) 3ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 146) 4ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 147) 5ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 148) 6ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 149) 7ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 150) 9ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου. 151) Δημ. Σχολ. Αἰγῶν. 152) Δημ. Σχολ. Αἰγείρας Αἰγίου. 153) Δημ. Σχολ. 'Ακράτας Αἰγίου. 154) Δημ. Σχολ. 'Αμπελοκήπων Χρυσανθίου Αἰγίου. 155) Δημ. Σχολ. 'Ανω Διακοπτοῦ Αἰγίου. 156) Δημ. Σχολ. 'Αχλαδέας Αἰγίου. 157) Δημ. Σχολ. Βαλιμητῶν Αἰγίου. 158) Δημ. Σχολ. Βελλᾶς Αἰγίου. 159) Δημ. Σχολ. Βουτσίου Αἰγίου. 160) Δημ. Σχολ. Γρηγόρι Αἰγίου. 161) Δημ. Σχολ. Δαφνῶν Αἰγίου. 162) Δημ. Σχολ. Δημητροπούλου Αἰγίου. 163) Δημ. Σχολ. Διακοπτοῦ Αἰγίου. 164) Δημ. Σχολ. Διγελωτῶν Αἰγίου. 165) Δημ. Σχολ. 'Ελαῶνος Αἰγίου. 166) Δημ. Σχολ. 'Ελκῆς Ριζομύλου Αἰγίου. 167) Δημ. Σχολ. 'Εξοχῆς Αἰγίου. 168) Δημ. Σχολ. Ζαχλω-

ριτικῶν Αἰγίου. 169) Δημ. Σχολ. Καθολικοῦ Αἰγίου. 170) Δημ. Σχολ. Κάτω Ποταμιᾶς Αἰγίου. 171) Δημ. Σχολ. Κάτω Πτέρης Αἰγίου. 172) Δημ. Σχολ. Κερνείας Αἰγίου. 173) Δημ. Σχολ. Κουλούρας Αἰγίου. 174) Δημ. Σχολ. Κούμαρι Αἰγίου. 175) Δημ. Σχολ. Κραθίου Αἰγίου. 176) Δημ. Σχολ. Κρήνης Αἰγίου. 177) Δημ. Σχολ. Λάκκας Αἰγίου. 178) Δημ. Σχολ. Λόγγου Αἰγίου. 179) Δημ. Σχολ. Λόφου Αἰγίου. 180) Δημ. Σχολ. Μαμουσίας Αἰγίου. 181) Δημ. Σχολ. Μαυρικίου Αἰγίου. 182) Δημ. Σχολ. Μελισσίας Αἰγίου. 183) Δημ. Σχολ. Μοναστηρίου Αἰγίου. 184) Δημ. Σχολ. Νεραντζῶν Αἰγίου. 185) Δημ. Σχολ. Νικολέτικων Αἰγίου. 186) Δημ. Σχολ. 'Οάσεως Αἰγίου. 187) Δημ. Σχολ. Παραλίας Πλατάνου Αἰγίου. 188) Δημ. Σχολ. Παρασκευῆς Αἰγίου. 189) Δημ. Σχολ. Περιθωρίου Αἰγίου. 190) Δημ. Σχολ. Πλατάνου Αἰγίου. 191) 1ον Δημ. Σχολ. Πτέρης Αἰγίου. 192) Δημ. Σχολ. Ροδιάς Αἰγίου. 193) Δημ. Σχολ. Ροδοδάφνης Αἰγίου. 194) Δημ. Σχολ. Σέλιανης Αἰγίου. 195) Δημ. Σχολ. Σελιαντικῶν Αἰγίου. 196) Δημ. Σχολ.

*
ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΔΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛ. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ. ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΣΧ. ΕΤΟΥΣ 1967 - 1968.

Βραβεῖον Α'
Δημ. Σχολ. Λιβαδοχωρίου - Τρικάλων.
Βραβεῖον Β'
Δημ. Σχολ. Πηνειᾶδος - Τρικάλων.
Σημ. Τὰ ὡς ἄνω 2 Σχολεῖα παρελείφθησαν ἐκ παραδρομῆς ἀπὸ τὸν δημοσιευθέντα εἰς σελ. 23, τεύχος μηνὸς Δεκεμβρίου 1968, πίνακα Βραβεύσεως Λευκωμάτων.

*
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
1) Τὸ Δημ. Σχολ. Μυκηνῶν 'Αργολίδος διέθεσε δρχ. 220 εἰς πλημυροπαθεῖς 'Αργους καὶ εἰς πτωχὴν οἰκογένειαν δρχ. 250. 2) Τὸ Γυμν. Μετισταλᾶ Μεσσηνίας, ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ. δρχ. 200. 3) Τὸ Γυμν. 'Αρχανῶν Κρήτης, ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ. δρχ. 888. 4) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου Κρήτης, ὑπὲρ τοῦ 'Αντικαρκ. 'Αγῶνος δρχ. 250. 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Προσωτσάνης Δράμας (Μαθήτρια Α. Δολιανοπούλου), ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ. δρχ. 50. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Ψυχικοῦ Λαρίσης,

ὕπερ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ. δρχ. 100. 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Ροδωνιάς Φθιώτιδος, ὕπερ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ. δρχ. 20. 8) Τὸ Δημ. Σχολ. Σαρακίνης Σελίνου Χανίων, ὕπερ σεισμοπαθῶν δρχ. 2.000. 9) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἑρμιόνης Ναυπλίας ἀπέστειλε εἰς «Ἀντικαρκινικὸν Ἀγῶνα» δρχ. 400. 10) Τὸ Γυμν. Θηλέων Καβάλας, διένειμε δρχ. 500 εἰς ἀπόρους οἰκογενείας. 11) Τὸ Λύκειον «Ὁ Κοραΐς», Ἡρακλείου Κρήτης, ἀπέστειλε εἰς Δημ. Σχολ. Γαύδου δρχ. 1.000 καὶ εἰς Φοιτητ. Ἑστίαν Κρητικὴν δρχ. 1.000. 12) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Χωρίου Ἱεραπέτρας δρχ. 250 εἰς Δημ. Σχολ. Γαύδου.

*

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Απ' εὐθείας ἀποστολαὶ εἰδῶν βοηθείας)
ΑΘΗΝΩΝ : 1) Τὸ Ζ' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν, 85 δέματα εἰς τὰ ἀνάπηρα παιδιὰ τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α Πεντέλης Ἀθηνῶν. 2) Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Σαμονίβας Σουλίου. 3) Τὸ 76ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Καθολικοῦ Αἰγιαλείας καὶ εἰς ἀπορον Σχολεῖον Δράμας, μέσῳ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ Α' Περιφέρειας Δράμας. 4) Ἡ Ἰδ. Σχολὴ Β. Σταυράκη Γλυφάδας Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς ἀπορον ἀσθενή τοῦ Σανατορίου Ἀσβεστοχωρίου Θεσσαλονίκης. 5) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Σύνδεσμον «Οἱ φίλοι τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ».

ΑΤΤΙΚΗΣ : 1) Τὸ 1ον καὶ 2ον Δημ. Σχολ. Κορωπίου, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Ἀνω Σέττας Εὐβοίας καὶ Δολοῦ Πωγωνίου.

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ : 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Βίνιανης Φωκίδος, 70 ὥα εἰς Τάγμα Ἐθνοφυλακτῆς Ἀμφίσσης. 2) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Λεβαδείας, εἶδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Καστανέας Ἀρτης καὶ Τριδένδρου Εὐρυτανίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ : 1) Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Ἀργους, κουλούρια καὶ αὐγά εἰς Χωροφύλακας Ἀργους καὶ μίαν καινούργη ἐνδυμασίαν εἰς ἀπορον ὀρφανῶν. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Μυκηνῶν Ἀργολίδος, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μαργαριτίου Ἐάνθης. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἑρμιόνης Ναυπλίας, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Διρραχίου Ἀρκαδίας.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ : 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Νικηφόρου Δράμας, 192 αὐγά εἰς τὴν ἐν Δράμᾳ Μοῖραν Καταδρομῶν καὶ 2 Σημαίας εἰς Τάγμα Προκαλύψεως Παρανεστίου. 2) Τὸ Γυμν. Θηλ. Καβάλας, 50 κιλά κρέατος καὶ δέματα μὲ γλυκίσματα εἰς ἀπόρους οἰκογενείας. 3) Τὸ Γυμν. Ἐλευθερουπόλεως Καβάλας, βιβλία εἰς Δημ. Σχολ. Μελισσοκομείου Καβάλας. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Στρατωνίου Σταγείρων, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κτισμάτων Πωγωνίου. 5) Τὸ 41ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Καστανέας Σάμου. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀσβεστόπετρας Ἑορδαίας, 140 ὥα εἰς ὀρφεῖον Πτολεμαΐδος. 7) Τὸ Γυμν. Ἐλευθεροχωρίου Καβάλας, χρήσιμα δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς τῶν Συνόρων. 8) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Μαρίνης Βεροίας ἐβοήθησεν ἀπόρους μαθητὰς του.

ΗΠΕΙΡΟΥ : 1) Τὸ Γυμν. Παραμυθιάς, 1 Σημαίαν καὶ 1 πετόσφαιραν εἰς Νηπιαγωγεῖον Παραμυθιάς. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀνθοτόπου Ἀρτης, τρόφιμα εἰς Δημ. Σχολ. Περδικορράχης Ἀρτης.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ : 1) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἰθάκης, εἶδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Χιονάτων Κεφαλληνίας. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου Κερκύρας, αὐγά εἰς τὸ Βρεφοκομεῖον καὶ τὸ Γηροκομεῖον Κερκύρας.

ΚΡΗΤΗΣ : 1) Τὸ Λύκειον «Ὁ Κοραΐς» Ἡρακλείου, 114 βιβλία εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Γαύδου Κρήτης, φρούτα καὶ γλυκίσματα εἰς Νοσοκομεῖον Ἡρακλείου καὶ εἰς τὸν Παιδικὸν Σταθμὸν τῆς Ἰγνακείας Μερμνῆς, ὥς καὶ μίαν ἐνδυμασίαν ἀξίας 1.424 δρχ. εἰς τὸ «Πιστολάκειον Ἰδρυμα» Ἡρακλείου. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Χωρίου Ἱεραπέτρας, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Γαύδου Κρήτης.

ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ : 1) Τὸ Γυμν. Θηλέων Σάμου, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κισσαρίου Διδυμοτείχου καὶ Ὠραιόκαστρου Πωγωνίου. 2) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Σάμου, εἶδη γραφικῆς ὕλης εἰς Δημ. Σχολ. Κοσμοδαίων καὶ Σταυρινῆδων Σάμου καὶ διάφορα δῶρα εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Φυλάκειον Σάμου. 3) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Τήνου, εἶδη τροφίμων εἰς 27 ἀπόρους οἰκογενείας. 4) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Καλύμνου, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀργους, Σικαλίων, Τελένδου

καὶ Ψερίμου Καλύμνου. 5) Τὸ Γυμν. Σπετσῶν, εἶδη τροφίμων εἰς ἀπόρους οἰκογενείας, ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ Πάσχα.

*

ΧΑΜΑΙΜΗΛΟΝ

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολουθῶν Σχολείων μᾶς ἀπέστειλαν χαμαίμηλον διὰ Νοσοκομεῖα καὶ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα.

Δημ. Σχολ. Μελισσίων Αἰγιαλείας, 5ον Δημ. Σχολ. Ἀλεξανδρουπόλεως, Δημ. Σχολ. Λάλουκα Ἀργολίδος, Δημ. Σχολ. Λίμνου Ἀργολίδος, 1ον Δημ. Σχολ. Σπάτων Ἀττικῆς, Δημ. Σχολ. Παχίου Βοῖου, Δημ. Σχολ. Μυγδαλιάς Γορτυνίας, 1ον Δημ. Σχολ. Μικροπόλεως Δράμας, Δημ. Σχολ. Γηλόφου Ἐλασσόνο, 1ον καὶ 2ον Δημ. Σχ. Δεσκάτης Ἐλασσόνο, Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Θηβῶν, Δημ. Σχ. Ν. Καρυᾶς Καβάλας, Δημ. Σχ. Πεύκης Καβάλας, 4ον Δημ. Σχολ. Κιάτου Κορινθίας, Δημ. Σχολ. Μερτικεῖων Κορινθίας, 2ον Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου Κορινθίας, Δημ. Σχολ. Ἀβρακόντε Λασηθ. Κρήτης, Δημ. Σχολ. Ἀρμένων Ἀποκορώνου Κρήτης, Δημ. Σχολ. Μεταξοχωρίου Μονοφ. Κρήτης, Δημ. Σχολ. Χουμερίου Ἡρακλείου Κρήτης, Γυμνάσιον Σπηλίου Ρεθύμνης Κρήτης, Δημ. Σχολ. Βρυσῶν Φαρσάλ. Λαρίσης, Δημ. Σχολ. Ὁσσης Φαρσάλων Λαρίσης, Δημ. Σχολ. Παταγῆς Ὑρεστιάδος, Δημ. Σχολ. Θεοδώρειου Σιντικῆς, 1ον Δημ. Σχολ. Σιδηροκάστρου Σιντικῆς, Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀποστόλων Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Ἀγ. Μάμαντος Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Ἀγ. Στεφάνου Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Ἀσωποῦ Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Βλαχιώτη Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Ἑλληνικοῦ Σπάρτης, 1ον Δημ. Σχ. Κρεμαστῆς Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Κουπιῶν Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Μεταμορφώσεως Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Πανηγυρίστρας Σπάρτης, Δημ. Σχ. Παπαδιανίκων Σπάρτης, Δημ. Σχ. Φοινικίου Μολ. Σπάρτης, Δημ. Σχ. Χάρακος Σπάρτης, Δημ. Σχολ. Καλῶν Δένδρων Σερρών, 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίνης, Δημ. Σχολ. Μυκόπου, Δημ. Σχολ. Ζεφυρίας Μύλου, 1ον, 2ον, 5ον, 7ον Δημ. Σχολ. Χίου, Δημ. Σχολ. Κάμπου Χίου, Δημ. Σχολ. Γουβῶν Πεδιάδος, Δημ. Σχ. Μυρσίνης, Δημ. Σχολ. Μερτικεῖων Σικυῶνος, Δημ. Σχολ. Ἐλαφονήσου, Δημ. Σχολ. Λεύκης Καβάλας, Δημ. Σχολ. Καλῶν Δένδρων.

ΙΩΑΝΝΟΥ Μ. ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

ΠΑΤΜΟΣ, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΟΤΑΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ μετὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον κυριάρχησαν στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὰ κατοπινὰ τους χρόνια, ὑπῆρχε πολιτεία στὸ κέντρο τοῦ νησιοῦ, ἀπάνω ἀπ' τὴ σημερινὴ τὴ Σκάλα. Μὲ τεῖχη ἰσχυρὰ ἦτανε ὀχυρωμένο τὸ βουνὸ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ πολεμᾷ τοὺς ἐχθροὺς καὶ πειρατὲς ποὺ ὅπου εὗρισκαν εὐκαιρία ἐκστρατεύανε γιὰ λεηλασία καὶ δούλους.

Πάντον ἢ Πάτναν ἔλεγαν τότε τὸ νησί, ἴσως διότι τοῦτο ἐσημαινε κάποτε πόλι ἢ πολιτεία καὶ ἀπ' αὐτὸ κάθε τι ποὺ ἔχει σχέση μετὰ τὸ νησί τὸ λέμε ἀκόμη πατινώτικο ἢ μᾶλλον πατινωώτικο.

Πρέπει τότε οἱ κάτοικοι σ' αὐτὴ τὴν πόλι νὰ εἶχαν καλλιεργήσει ἀρκετὸ τόπο ἐνάγυρα. Θὰ εἶχαν κτίσει καὶ τὲς πρῶτες πεζοῦλες. Στάρι, ἐλιές, κρασί, λαχανικά καὶ μερικὰ φρούτα σὰν τὸ σύκο, τὸ μῆλο, τ'

Κάστρο πελώριο τὸ Μεγάλο Μοναστήρι

ἀχλάδι καὶ τὸ ρόδι πρέπει νὰ εἶχαν κάμει τὴν ἐμφάνισιν τοὺς στὸ νησί, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι καρποὶ ποὺ διατηροῦνται τὸ χειμῶνα σὰν τὸ ἀμύγδαλο, τὸ καρύδι καὶ ἴσως τὸ φουντούκι. Ἀγριοὶ καρποὶ ἦσαν τὸ χαροῦπι, τὸ κούμαρο. Ἀγραπιδιές καὶ ἀγριοκορόμηλα θὰ ὑπῆρχαν στὲς ρευματιές καὶ τὰ ἰσώματα, καλάμια, λεῦκες καὶ λυγαριές στὰ πιάτ' ἀπ' τὸν ἄνεμο φυλαγμένα. Πλατιά κυπαρίσσια, φίδες καὶ κέδρα κόβανε οἱ ἄνθρωποι γιὰ νὰ σκεπάσουνε τὰ σπιτία. Ἀπὸ μονιές, χαρουπιές, ἀριές καὶ πουρνάρια διάλεγαν στραβόξυλα γιὰ τὰ πλοῖα καὶ φέρνανε πευκοσάνιδα ἢ ἐλατοσάνιδα γιὰ πετσώματα ἀπ' ἄλλου.

Ὅπως ὅμως ὁ ἄνεμος ἦτανε πάντα δυνατὸς στὸ νησί, τὰ ἀγριόκλαρα ποὺ δὲν τὸν φοβοῦνται σὰν τὸ κούμαρο καὶ τὸ σχῖνο ἐκάλυπταν τὰ περισσότερα βουνὰ κάνοντας συνάμα ἄνεμοφράχτη γιὰ τὰ πιάτ' ἡμερὰ δένδρα. Δίνανε καὶ καυσόξυλα, ξυλοκάρβονα καὶ τροφή γιὰ χοιρινὰ καὶ γίδια ὅπως καὶ τ' ἄλλα θαμνόκλαρα σὰν τὴν ἀγνία, τὴν μελιγκοκιά, τὰ ρεῖκια καὶ ἄλλα τῆς παρῆς τοὺς ποὺ χαρίζουν μέλι ἢ ὅπως τὰ

κούμαρα πιστὸ μεθυστικὸ ἀπ' τὸν καρπὸ τους. Ὅλα αὐτὰ δημιουργοῦσαν φυλλοκαστάνια καὶ κρατοῦσαν ὄγρὸ τὸ χῶμα γιὰ νὰ στάζουν οἱ πηγές καὶ νὰ ξεκαλοκαυρεῖν τὰ πηγάδια. Δίνανε καὶ ξύλο πολύτιμο στοὺς τεχνίτες καὶ τοὺς σκαλιστὲς κατάλληλο γιὰ τὰ πιὸ δύσκολα σκαλίσματα καὶ γιὰ ξύλινα φλασκιά, τσότερες, κουτάλια καὶ ἄλλα.

Δὲν ἦτανε ὅμως πλούσιο τὸ νησί, οὔτε καὶ πολλὰ τὰ γένη του, γιατί δὲν ἔβρεχε παρὰ λίγο καὶ τ' ἄμμονδερό του χῶμα δὲν φουσκώνει μετὰ τὸ νερὸ σὰν ἐκεῖνα ποὺ ἔχουνε πολὺ πηλὸ καὶ λίγη ἄμμο.

ΕΝΩ ΗΤΑΝ ἐγκαταλειμμένο, φτωχὸ καὶ σχεδὸν ἔρημο, ἔτυχε 96 περίπου χρόνια μετὰ τὴ γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐξορισθῇ ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ πρέπει νὰ εἶχε τὴν λάμψη τῆς καλωσύνης γύρω του, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ σκληροὶ οἱ Ῥωμαῖοι νὰ μὴ τολμήσουν ποτε νὰ τὸν θανατώσουν, ὅπως ἔκαμαν μετὰ ἄλλους Ἀποστόλους καὶ τόσους μάρτυρας, ἀλλὰ μόνο νὰ τὸν ἐξορίσουν.

Πρέπει νὰ ἦτανε πραγματικὰ τόσο μεγάλη ἡ καλωσύνη του καὶ τόσο μεγάλη ἡ σιγουριά καὶ ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς του, ποὺ ὄχι μόνο ὅλοι στὸ νησί χωρὶς ἐξαίρεσι νὰ τὸν πιστέψουν σὲ ὅτι ἐδίδαξε, ἀλλὰ νὰ πάρῃ ἀπὸ τότε καὶ τὸ νησί τὸ ἴδιο αὐτὴ τὴν λάμψη ποὺ περιβάλλει τὴν μνήμη Ἐκείνου ποὺ ὀνόμασαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τότε ὡς τὰ σήμερα Θεολόγο.

Ἀπὸ τότε ὡς τὰ σήμερα ὄχι μόνον ἔμεινε ζωντανὴ ἡ μνήμη αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ παρ' ὅλα τὰ 1900 χρόνια ποὺ πέρασαν, καὶ ἀφοῦ ἔκαψαν οἱ Ἀγριοὶ, οἱ πειραταὶ καὶ οἱ Βενετσιάνοι τὸ νησί, ἔμεινε αὐτὸς ὁ φωτοστέφανος, ὁ δικὸς του φωτοστέφανος, ἀπλωμένος στὸ νησί καὶ ἔχει μείνει μετὰ τὴν ἀγιοσύνη του συνυφασμένος διὰ 600 ἑκατομμύρια καὶ πλέον ἀνθρώπων.

Τώρα ἡ Ἀγιοσύνη αὐτὴ ἔχει συγκεκριθῇ στὴ σπηλιά ποὺ ἔζησε. Καὶ ὅπως ἐκεῖνος ἦταν ἀπλὸς, καλὸς, προσδεχτικὸς καὶ μόνο μετὰ τὸν ἀόρατο καὶ ὅμως ζωντανὸ φωτοστέφανο στολισμένος, μετὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἡ σπηλιά του ἔχει μείνει ἀπλή, ἡρεμῇ, προσδεχτικῇ, μόνο τόσο στολισμένη ὅσο πρέπει καὶ ἔχει γίνει ἡ ἀπλότης αὐτὴ ὁ μεγαλύτερος θησαυρὸς καὶ τὸ μεγαλύτερο στόλισμα τοῦ νησιοῦ, καλύτερο παρὰ νὰ ἦτανε φτιαγμένη ἡ σπηλιά δλόκληρη ἀπὸ χρυσάφι.

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο του «Οἱ Κρακεοῦβαλοι τοῦ Ἡφαίστου»)

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οἱ Ἑρυθροσταυριῖτες μας ποὺ στέλνουν χειρόγραφα γιὰ τὴ στήλη συνεργασίας, δὲν πρέπει νὰ γράφουν ἀπὸ τίς δυὸ ὀψεις τοῦ χαρτιοῦ, γιατί δυσκολεύουν τοὺς τυπογράφους. Διαβάζουμε μόνον ὅσα κείμενα εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴν μίαν ὀψη.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Επινόησις εύκολη γιά μίμησι είναι ή πρωτοβουλία του Καναδικού Έρυθρου Σταυρού Νεότητος, τμήμα της Κεμπέκ. Πρόκειται γιά την έκδοσι λευκώματος πού τό έξώφυλλό του είναι τυπωμένο μέ κόκκινο και πράσινο χρώμα. Οί 25 όμως έσωτερικές σελίδες περιέχουν σχέδια πού καλούν τούς νέους νά τά χρωματίσουν. Στην πρώτη σελίδα σημειώνεται ό σκοπός

Ύστερα από κατάλληλη μαθητεία οί νέοι Έρυθροσταυριτες ήμπορούν νά προσφέρουν πολλές και ποικίλες υπηρεσίες στό προσωπικό των νοσοκομείων. Στρέφουν τά κρεβάτια και φροντίζουν γιά την άνεσι του άρρώστου, είναι ικανοί νά βοηθήσουν έμμεσα τόν γιατρό, προετοιμάζουν επιδέσμους.

της πρωτοβουλίας αυτής πού είναι «ή τέχνη του νά μαθαίνης, χρωματίζοντας νά βοηθάς τούς άλλους». Τό λεύκωμα αυτό απευθύνεται στό σχολεία της στοιχειώδους εκπαίδευσως. Τά σχέδια εικονογραφούν τούς σκοπούς του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος και συμβάλλουν στη συμπληρωματική διδασκαλία των κανόνων της υγιεινής και της υγείας. Όχι μόνον αυτό, παρά ύποβοηθούν και την κοινωνική άγωγή των παιδιών.

Τό βιβλίο αυτό περιλαμβάνει τέσσερες ύποτίτλους: Ύγεια, Ύπηρεσία, Νά είμαστε φίλοι, όδική ασφάλεια. Έπάνω σέ κάθε σελίδα είναι και μία εικόνα πολύ απλή — πού ό μαθητής πρέπει νά την χρωματίσει — αναφερομένη σέ κανόνες και συμβουλές: γιά παράδειγμα. «Πλένετε τά δόντια σας βουρτσίζοντάς τα κάθετα», «Νά κοιμάστε μέ άνοιχτό παράθυρο», «Νά φέρεστε μέ καλωσύνη στους άλλους», «Ποτέ νά μήν τρέχετε στόν δρόμο ανάμεσα σέ σταθμεύοντα αυτοκίνητα».

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΥΦΛΩΝ ΚΑΙ ΚΩΦΑΛΑΛΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ

Βλέπομε κάθε ήμέρα τούς τυφλούς στό δρόμο νά ψηλαφούν μέ τό ραβδί τις πλάκες ή τό μωσαϊκό των πεζοδρομίων, γιά νά εδρίσκουν μόνοι τό δρόμο τους. Ή πάλι, συνοδευόμενοι από πιστόν σκύλο, νά έμπιστεύονται σ' αυτόν την ασφάλειά τους. Πού νά σκεφτούν νά βγούν κι αυτοί έξω στό θπαιδρο, νά περπατήσουν στόν υγιεινόν άέρα, νά ανασάνουν τά ζωογόνα

μόρα του βουνού! Και μάλιστα όταν είναι όχι μόνο άόμματοι παρά και κωφάλαλοι.

Πρώτη φορά στη ζωή τους λοιπόν δέκα νέοι, έπτά άντρες από 17 έως 30 χρόνων και τρεις νέες γυναίκες, έταξίδεψαν 1500 χιλιόμετρα βορεινά της Στοκχόλμης μέ τη βοήθεια του Σουηδικού Έρυθρου Σταυρού Νεότητος. Δυό τρεις απ' αυτούς είχαν διανύσει 2000 χιλιόμετρα από τόν τόπο της κατοικίας τους ώσπου νά φτάσουν στό Μπγοέρκλιντεν, ύψόμετρο 500 μ., όπου εδρίσκεται τό «Στρατόπεδο των διακοπών». Γιά νά βγάλη τούς αναπήρους αυτούς από την άπομόνωσί τους, ό Έρυθρός Σταυρός είχε μεταβάλει τό κέντρο αυτό του παραθερισμού σέ ειδικόν σταθμό διακοπών.

Δεκατέσσερες νέοι, μέλη του Σουηδικού Έ.Σ. της

Φορτωμένοι τούς εκδρομικούς σάκκους και μέ γερή υπόδησι αυτοί οί τυφλοί και κωφάλαλοι βαδίζουν υπό την οδηγίαν Έρυθροσταυριτών, έπάνω στό άνώμαλο έδαφος του βουνού, χωρίς καν νά χρησιμοποιούν βακτηρίες.

Νεότητος, ήρθαν νά συναντήσουν τούς δέκα αναπήρους στό Μπγοέρκλιντεν. Προτήτερα όμως είχαν ακολουθήσει ιδιαίτερα μαθήματα γιά νά μνηθούν στό ειδικό αλφάβητο από σημάδια πού γράφονται, χαράζονται μάλλον, στην παλάμη του συνομιλητού. Εδνυχώς οί νέοι αυτοί είχαν τά πόδια και τά χέρια τους γερά.

Τούς νέους, τυφλούς και κωφούς δέν τούς άφησαν ν' άδρανήσουν. Σκοπός του ταξιδιού αυτού ήταν νά

Χαράζοντας τά συνθηματικά σημεία στις παλάμες τους, οί νέοι έθελονται και οί προστατευόμενοι τους τυφλοί - κωφάλαλοι συνδιαλέγονται άναμεταξύ τους. Έξασφαλίζουν έτσι την άμεση επικοινωνία ανάμεσα σέ συνανθρώπους. Και οί άδικημένοι από τη μοίρα, δέν αισθάνονται τόν έαυτό τους ξεμοναχιασμένον και δυστυχισμένον.

τούς δώσουν τη δυνατότητα νά χαρούν και αυτοί την άπόλαυσι της πεζοπορίας στόν άνοιχτόν άέρα, νά έρθουν σ' έπαφή μέ την τραχειά βορεινή Φύσι, νά

παλαίψουν έν μέρει μέ τά στοιχεία της. Άκόμα και όταν οί άτμοσφαιρικές συνθήκες ήταν δυσμενείς, δέν έπαψαν οί πορείες, πού έστάθηκαν έτσι σωστή δοκιμασία άντοχής και σκληραγωγίας.

Κατά τις πορείες στό βουνό έβάδιζαν ό ένας όπισω από τόν άλλον, ό κάθε άνάπηρος ακολουθούσε έναν Έρυθροσταυριτή άκουμπώντας τό χέρι του έπάνω στό εκδρομικό σάκκο του οδηγού του. Μ' όλο πού τό έδαφος ήταν άνώμαλο, δέν έσημειώθηκε κανένα άτύχημα. Όταν κάποια νύχτα ή μία από τις μεγαλύτερες σκηρές εκινδύνευσε νά άρπαχτή από βίαιη καταγίδα, οί φιλοξενούμενοι τυφλοί τη συνεκράτησαν κρεμασμένοι στό σχοινιά πού την έστερέωναν, κάτω από κατακλυσμιαία βροχή. Παρά την έξαγγελία κινδύνου, πολλοί απ' αυτούς έξακολούθησαν νά κοιμούνται ήρεμα, σάν νά μή συνέβαινε τίποτε.

Οί Έρυθροσταυριτές ύστερα από μεγάλη προσπάθεια κατώρθωσαν νά συνεννοηθούν μαζί τους, μόλις ήμπούρεσαν νά χρησιμοποιήσουν τέλεια τό αλφάβητο των κωφών-τυφλών. Τότε ή άμφιβολία, ή άγωνία, ή άμηχανία στην έπαφή άνάμεσα ύγιών και αναπήρων εξαφανίστηκαν και δέν ύπήρχε πιά τό χωριστικό φράγμα. Ό,τι είχαν έλπίσει όλοι όσοι συμμετείχαν στην έξόρμησιν αυτή, έπραγματοποιείτο: οί δέκα τυφλοί δέν ήταν πιά άπομονωμένοι στόν ζόφο και στη σιωπή, παρά ένοιωθαν τόν έαυτό τους άχώριστο μέλος φιλικής ομάδος.

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΙΚΟΥ Ε.Σ.

Μέ την εύκαιρία του έορτασμού των έκατό χρόνων από την έναρξη της λειτουργίας του Έρυθρου Σταυρού στόν Καναδά, ή διευθύντρια των ύπηρεσιών των νοσοκόμων του καναδικού Έρυθρου Σταυρού συνώψισε την είκοσαετή έμπειρία της σέ άρθρο μέ τίτλο «Ό

Ή εικόνα αυτή μαρτυρεί την ενεργητική επίδρασι πού ήμπορεί νά άσκήση έπάνω στό ήθικό των άρρώστων ή συμπαράστασι των νέων Έρυθροσταυριτών. Δυό Έρυθροσταυρισσες του Καναδά βοηθούν έδώ κάποιον ήλικιωμένον άρρωστο νά άνάγη την πίπα του.

Έρυθρός Σταυρός Νεότητος και τό έπάγγελμα της νοσοκόμου». Τό άρθρο αυτό έδημοσιεύθη στό περιοδικό «Νεολαία» μέ διάφορες εικόνες και κατατοπίζει τόν αναγνώστη γύρω από τά πλεονεκτήματα πού δημιουργούνται γιά την Άδελφή από τη συνεργασία της μέ τά στελέχη του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος, τά μέλη του προσωπικού και τούς έθελοντάς. Ή συνάντησις 400 αντιπροσώπων, νέων και κοριτσιών, από 46 χώρες στόν Καναδά, έδωσε άφορμή σέ έπαγγελματίες νοσοκόμους νά σχηματίσουν την πεποίθησι πώς τά διεθνικά σπουδαστικά κέντρα του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος αναπτύσσουν στην πλειονότητα των νέων αντιπροσώπων τις ήγερτικές ικανότητες. Τό γεγονός τούτο θ' άσκήση θετική επίδρασι σέ πολλούς τομείς της κοινωνικής ανάπτυξεως των Χωρών πού έλαβαν μέρος στη συνάντησι αυτή.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ Ε.Σ.

Στην Ίρλανδία βλέπει κανείς πολλά κορίτσια πού έφόρεσαν τό μοναχικό σχήμα. Ό σκοπός τους όμως δέν είναι νά ζήσουν άπομονωμένα, μακριά από την ανθρώπινη κοινωνία,άλλά νά συνδυάζουν την άγάπη του Χριστού μέ την κοινωνική εργασία και την άγάπη του συνανθρώπου. Οί νέες των ίρλανδικών μοναστηρίων π.χ. άσχολούνται τώρα μέ διάφορες εκδηλώσεις πού άποσκοπούν στη συγκέντρωσι χρημάτων γιά την αγορά όχουμένου λατρείου, πού θά δωρήσουν στόν Έρυθρό Σταυρό. Ή δωρεά θά συμπέσει μέ την 25η επέτειο του τμήματος του Ίρλανδικού Έρ. Σταυρού Νεότητος.

Πρέπει νά ξεχωρίζετε την Ίρλανδική Δημοκρατία από τη Βορεινή Ίρλανδία, τό Όλοστερ, πού είναι άναπόσπαστο τμήμα της Αγγλίας και έχει πρωτεύουσά του τό Μπέλφαστ. Ή Ίρλανδική Δημοκρατία είναι χώρα κελτική και καθολική, πού έγινε ανεξάρτητη γύρω από τό 1924. Μικρό μόνο τμήμα του πληθυσμού όμιλεί σήμερα τη γλώσσα των Κελτών προγόνων πού είναι, παράλληλα πρós τά άγγλικά, ή έπίσημη γλώσσα του Κράτους και καλλιεργείται μέ ιδιαίτερη φροντίδα.

Ας αναφέρουμε δυό τρία από τά μοναστήρια πού οί νεαρές μοναχές ή οί μαθηταί τους εργάζονται γιά τη δωρεά πού περιγράψαμε πιο πάνω: Ή μονή της Παρουσίας, ή μονή της Ίερής Καρδιάς, ή μονή των Οδρουλινών. Ή τελευταία εδρίσκεται στό Σλίγκο, παλαιά πολιτεία στη Δυτική Ίρλανδία, πού είναι τό ώραιότερο τμήμα του νησιού, μέ τούς θεόρατους βράχους των άκρογιαλιών και τά θαυμαστά οδράνια τόξα τους, τόσο πού κάποιοι συγγραφείς ώνόμασαν την Ίρλανδία «χώρα του οδρανίου τόξου».

Τό 94% ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ε.Σ.!

Σχεδόν όλοι οί κάτοικοι δύο χωριών του νησιού της Γουτλάνδης, στη Σουηδία, είναι μέλη του Ε.Σ. Στο Σλίτε ή αναλογία είναι 94 στους έκατό κατοίκους, ένώ στό άλλο χωριό, τό Σπρόγκε, τό ποσοστό φτάνει τούς 86 στους έκατό. Όλοι αυτοί συμμετέχουν ενεργώς στις δραστηριότητες των έγχωριών επιτροπών του Έρυθρου Σταυρού.

(Οί πληροφορίες και οί εικόνες έλήφθησαν από τό περιοδικό της Ένώσεως Συνδέσμων Ε.Σ. κ.ά.)

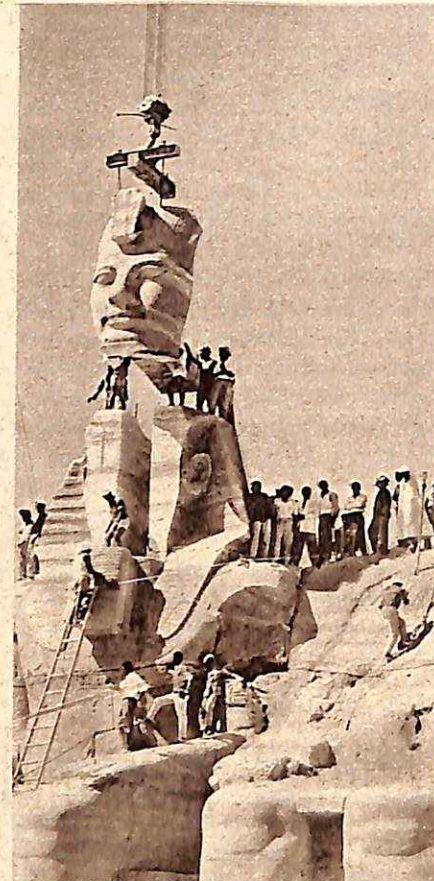
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΕΓ. ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

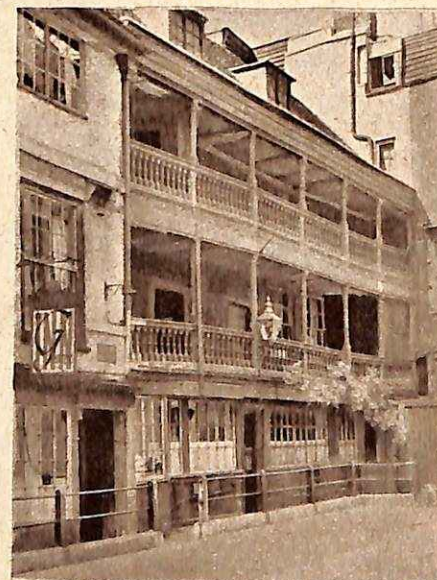
Θάλαμος πλοηγήσεως αγγλικού ατομικού υποβρυχίου

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Μεταφορά του αγάλματος του Ραμσή

ΛΟΝΔΙΝΟ

Μέγαρο 16ου αιώνος που διατηρείται ακόμη ανέπαφο

Πετάλωμα αλόγου σε αγροτική περιοχή

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΓΑΛΛΙΑ

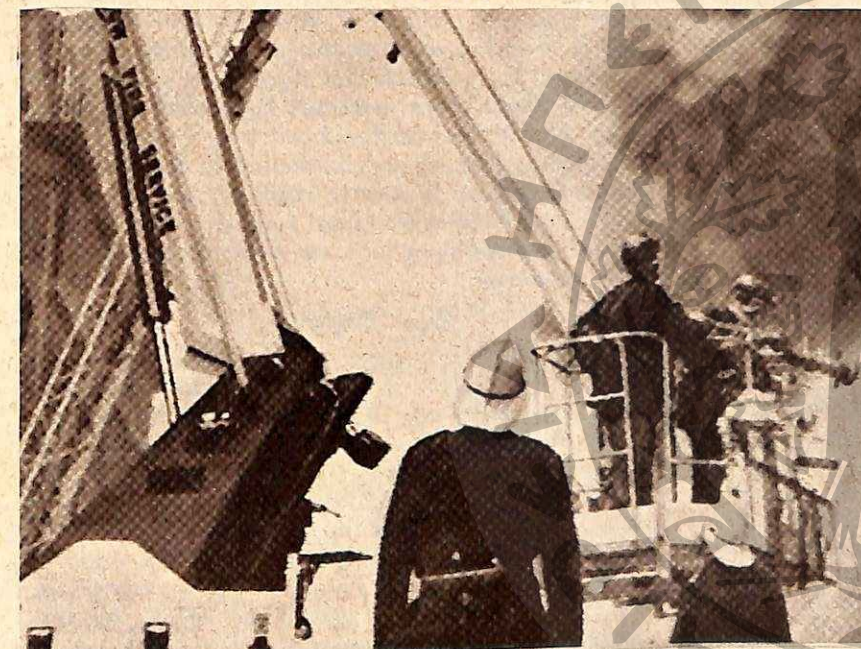
Γυναίκες ψαράδων της Νορμανδίας επισκευάζουν τα δίχτυα
ΑΓΓΛΙΑ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ένα τριμάτριο ιστιοφόρο νέου τύπου στην παραλία του Σίδνεϋ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗ ΦΛΩΡΙΔΑ

Πυροσβέστες καταπολεμούν με νεώτερα μέσα μια πυρκαγιά που εξερράγη στη Γλασκώβη

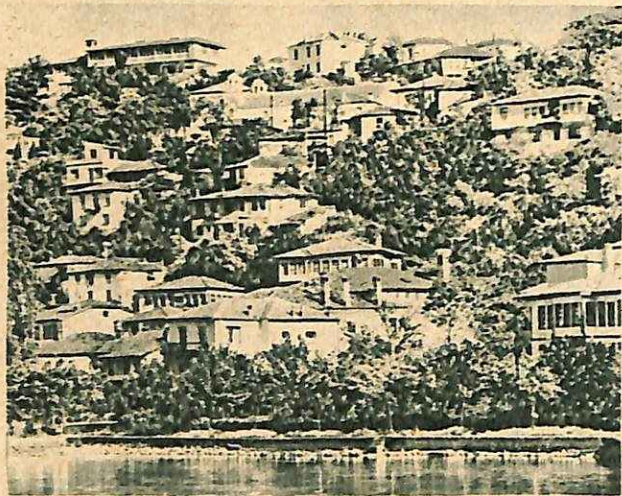
Οι Έλληνες σφουγγαράδες και μικρέμποροι κάνουν χρυσές δουλειές στη Φλωρίδα των Η.Π.Α.

(Οι φωτογραφίες ελήφθησαν από διάφορα τεύχη του περιοδικού της ΟΥΝΕΣΚΟ «ΟΤαχυδρόμος»)

ΚΑΣΤΟΡΙΑ, πανόραμα όνειρου

ΣΑΝ ΠΑΝΟΡΑΜΑ όνειρου απλώνεται ανάμεσα στους δύο κόλπους, καθώς είναι χτισμένη πάνω στον λαμό της χερσονήσου που εισχωρεί μέσα στην λίμνη.

Η Καστοριά θά έδινε την απειλητική εντύπωση καμιάς από τις άκτες μας ή κανενός νησιού, αν τα σπίτια της δεν είχαν την χαρακτηριστική φυσιογνωμία της ήπειρωτικής Μακεδονίας. Δεν είναι υπερβολή να προστεθεί ότι η Καστοριά συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδος. Και με την ιδιότυπη φυσιογνωμία της, με τους φιλόξενους και καλλιτέχνα δραστήριους κατοίκους της, που είναι και θαυμαστοί Έλληνες πατριώται, με τα

Μία άποψη από την λίμνη της Καστοριάς

μνημεία της και με τις έξοχές της, ή πόλη αυτή προσφέρει πολλά στον επισκέπτη να ιδή και να χαρή και να γνωρίσει την παλιά ιστορία της.

Έδρα των Ελλήνων

Η περιοχή της Καστοριάς παρουσιάζει σημεία ζωής από χρόνια αρχαιότητα. Γύρω στην λίμνη της Όρεσιτιάς βρέθηκαν λείψανα οικήσεων λιμναίων, εργαλεία και άλλα αντικείμενα που χρονολογούνται από την νεολιθική εποχή, δηλαδή 3000 χρόνια π.Χ. Βρέθηκαν και τείχη πελασγικά και προελληνικά.

Κατά τους αρχαίους ιστορικούς χρόνους ή περιοχή ονομάζετο Όρεσιτίς, από το πλησίον Όρεστικόν Άργος, που ήταν ή έδρα των Ελλήνων Όρεστών βασιλέων. Ο ; Έκει άκριβώς που είναι σήμερα ή Καστοριά βρισκόταν ή πόλις Κέλετρον, που ύστερα από σκληρούς πολέμους προς τους Ρωμαίους υπότάχθηκε σ' αυτούς τον Ιον αιώνα μετά Χριστόν. Αργότερα ή πόλις κατεστράφη από Γότθους και άλλους βαρβάρους επιδρομείς. Στην ίδια θέση έκτισε τον 6ον αιώνα φρούριο ο Ίουστινιανός. Σόν τω χρόνω έδημιουργήθηκε και ή πόλις που ονομάσθη Καστοριά, έξέ άφορμής του κάστρου. (Καστορία - Καστοριά). Ίσως όμως να ονομάσθη έτσι και από τους κάστερες, μικρά τρωκτικά, που αφθονούσαν γύρω στις λίμνες.

Ο Έλληνισμός της Καστοριάς διατηρήθηκε άκμαίος και στην Τουρκοκρατία. Έδωσε τα πάντα για την έλευθερία και το Έθνος στην Έπανάστασι του 21, μαζί με την λοιπή Μακεδονία.

Γουναρικά και Πολιτισμός...

Από τον 16ον αιώνα πολλοί Καστοριανοί άρχισαν να ταξιδεύουν στην Άνατολή, στην Εύρώπη, στην Βενετία, τη Γερμανία και τη Ρωσία. Έκει έκαναν έμποριο και πλούτιζαν, ιδίως ως γουναράδες επιδεικνύοντο. Ένας απ' αυτούς ο Μανολάκης Καστοριανός, «Βασιλικός Πρωτογούναρης» στην Κωνσταντινούπολη, έγινε διάσημος και πλουσιώτατος. Ήταν έξοχος πατριώτης. Ίδρυσε σχολεία στην Χίο, στην Πάτμο, στην Άρτα και στην Καστοριά (1650).

Καστοριανοί σήμερα άκμάζουν σε διάφορα μέρη του κόσμου και μάλιστα στην Άμερική, όπου άσχολούνται με την βιοτεχνία των γουναρικών. Άλλα και μέσα στην Καστοριά ή βιοτεχνία αυτή είναι πηγή πλούτου, αφού ολόκληρη ή πόλις είναι ένα άπέραντο εργαστήρι αυτής της τέχνης.

Χάρης στην παραδοσιακή αυτή τέχνη ή Καστοριά διέπρεψε πάντοτε και ως κέντρο μορφώσεως και πολιτισμού. Τα πρώτα σχολεία της χρονολογούνται από το 1570. Από τότε οι Καστοριανοί διέθεσαν πολλά χρήματα για την μόρφωσι και την ίδρυσι σχολείων στην πόλι τους.

Έκκλησίες και άρχιτεκτονική

Στους δρόμους της άρκετά πυκνοκατοικημένης Καστοριάς, ή ωραιότερη έπίσκεψις είναι οι μεσαιωνικές της εκκλησίες, που υπερβαίνουν τις 70. Είναι άληθινά μουσεία Βυζαντινής τέχνης οι εκκλησίες αυτές με τις υπέροχες εικονογραφίες τους. Ός πιο αξιόλογες θεωρούνται οι Άγιοι Άνάργυροι, οι Ταξιδάρχει, ο Άγ. Στέφανος και μάλιστα ή «Κομπελίδικη» Παναγία, που είναι και άρχιτεκτονικώς ένα άριστούργημα.

Έκτός του πλήθους των εκκλησιών, ο επισκέπτης έχει να θαυμάσει τα περίφημα άρχοντικά της Καστοριάς. Πολλά από τ' άρχοντικά της Καστοριάς έχουν στο έσωτερικό τους καλλιτεχνικώτατη διαρρύθμισι και διακοσμήσεις, ξυλόγλυπτες κορνίζες, κονφώματα, έρμάρια και έπιπλα παλιά και εικονογραφίες, που μαρτυρούν την ευμάρεια και την προγονική καλαισθησία των κατοίκων.

Όφι Έλβετίας...

Άλλα δεν είναι μόνο τα έσωτερικά της πόλεως αξιοθέατα. Αξίζει ν' άνηφορίσει κανείς και πάνω στην χερσόνησο της Καστοριάς, στην αρχαία Μονή Παναγίας «Μαυριώτισσας». Από το ψήλωμα της χερσονήσου ο επισκέπτης έχει να θαυμάσει το πανόραμα της πόλεως, που μοιάζει σαν να πλέη στην λίμνη. Βλέπει κανείς τ' άρχοντικά και τις εκκλησίες να καθρεφτίζονται στα ήρεμα και γαλανά νερά.

Η λίμνη αυτή είναι γεμάτη ψάρια νοστιμώτατα και πλήθος πάπιες και χήνες, που κάνουν τον περίπατό τους πλέοντας το καλοκαίρι. Τόν χειμώνα πολλές φορές ή λίμνη παγώνει. Και με τα χιονισμένα γύρω βουνά, το τοπίο παίρνει όφι Έλβετίας...

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Η ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ

Λίγοι είναι οι λαοί που έχουν άνεπτυγμένο σε υπέρτατο βαθμό το συναίσθημα της φιλοπατρίας. Το συναίσθημα της φιλοπατρίας δεν είναι για μās κάτι το παροδικό, διότι τόν Έλληνα τόν συνδέουν άρρηκτοι ψυχικοί δεσμοί με την Πατρίδα.

Άπειρα είναι τα παραδείγματα της ομαδικής και άτομικής φιλοπατρίας. Όλα δέ τα παραδείγματα φανερώνουν, ότι τόν άληθινό πατριώτη δεν ήμπορεί να τόν δελεάση τίποτα το ύλικό. Η έλληνική ψυχή δεν θαμπώνεται από τις τιμές και τα πλούτη, μήτε λογαριάζει το μέγεθος των θυσιών όταν πρόκειται για την Πατρίδα.

Κάποιαν άκαταμάχητην έλξι προς την γενέτειρα νοιώθουν διαρκώς οι ξενητεμένοι μας. Άκούν άτέλειωτα μιά σαγηνευτική φωνή να τούς θυμίζει τούς τόπους που έζησαν και χάρηκαν και πόνεσαν όταν ήταν ακόμη μικρά παιδιά. Και τίποτ' άλλο δεν έχουν στο νου τους, παρά ν' άξιωθούν να ξαναγυρίσουν στην Πατρίδα, γιατί, καθώς έλεπε ο μεγάλος πατριώτης και ποιητής Δορέντσος Μαβίλης, «σαν τόν ήλιο της, ήλιος άλλου δέ λάμπει».

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΑΜ
Μαθ. Γυμνασίου Ζαγοράς

ΕΝΑΣ ΠΡΩΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ

— Έλάτε μαζί μου στη θάλασσα. Έλάτε μαζί μου σ' ένα όμορφο και ήσυχο άκρογιάλι της Χίου.

Υπάρχει τόση γλύκα, και τόση γαλήνη αυτήν την ώρα.

Ξαπλωμένος στην άμμουδιά κοιτώ τούς γλάρους που πετούν άμέριμνοι. Άλλοι κάνουν μακροβούτια και άλλοι νανουρίζονται στην πολυπόθητη άγκαλιά του ύγρου στοιχείου.

Πιο βαθιά στ' άτλαζένια και καταγάλανα νερά ένα περήφανο κοττεράκι πηγαίνει προς την Λαγιάδα και μακρύτερα κάποιο άτμόπλοιο ξεμυτίζει απ' τα άκρωτήρι της Πούντας.

Νά άπέναντί μου τα βουνά της Έρειχώρας, μ' άρχηγούς τόν έπιβλητικό Παλιναίο και τόν άντράνταχτο Μεσόβουνο.

Βλέποντάς τα μου έρχονται στο

νου οι στίχοι ενός ποιήματος του Κ. Παλαμά :

«Βουνά ψηλά, βουνά ίσκιερά, βουνά γυμνά, βουνά πρασινισμένα, μικρός αν είμαι αισθήματα τρανά γεννάτε μέσα μου και ταιριασμένα...»

Αυτήν τη στιγμή γίνεται μία αλλαγή : ο χρυσοπόρφυρος ήλιος προβάλλει με χάρι και μεγαλοπρέπεια από την κορυφή ενός έλατοστεφανωμένου βουνού της Μ. Άσίας. Παραμυθένιος βασιλιάς, σκορπά παντού τις άχτίδες του στέλνοντας μυριάδες χρυσοφιλήματα στην πλάσι. Τα βότσαλα της άκρογιαλιάς φαίνονται σαν μαργαριτάρια, ενώ αν κοιτάξωμε βαθιά μέσα στη θάλασσα, θά ιδούμε τόν χρυσό άρχοντα τ' ουρανού να παίρνει αυτήν την στιγμή το μπάνιο του. Πιο πέρα, στην άετοράχη, μιá πορτοκαλόχρωμη βαφή δίνει μεγαλοπρέπεια και φαντασμαγορική όψη στους κάθετους άπάτητους βράχους. Το έκκλησάκι του άγίου Νικολάου, καθώς το άτενίζω, έκει ψηλά, μοιάζει με μικρό αίματόχρυσο πλεούμενο που άρμενίζει στην βαθυγάληνη θάλασσα του ουρανού. Άποθεωμένο στην φωτοπλημμύρα, δείχνει κορώνα θεϊκή...

Μ. ΛΑΓΟΥΔΑΚΟΣ

Μαθ. Ναυτ. Γυμν. Οίνουσων Χίου

ΤΟ ΚΑΜΑΡΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

«Ο Κρητικός με τ' άρματα και το κρι-κρι τ' άγρίμι έγινήκανε από την ίδια ζύμη.

Μέσα στ' άπάτητα βουνά της Κρήτης ζή το χιλιотραγουδημένο άγρίμι ή κρι-κρι, όπως το άνόμασαν οι Κρητικοί. Ζή μέσα στο φαράγγι της Σαμαριάς και στην Τρυπητή. Είναι το λεβεντόκορμα της Κρήτης το καμάρι. Το χρώμα του είναι καστανό. Τα μάτια του βγάζουν στίβες, σαν να θέλουν να καταλάβουν το σύμπαν. Είναι το χάρισμα της θεάς Άρτέμιδος στην Κρήτη. Τρέχει γρήγορα, δεν προφθάνει να το ιδή το μάτι του ανθρώπου. Κάτω από το κεφάλι του κρέμεται το μούσι. Πάνω στο κεφάλι του είναι τα δυο μεγάλα κέρατά του. Οι άνθρωποι το θαυμάζουν πολύ για την παλληκαριά του και την τόλμη του. Είναι ο βασιλιάς των Λευκών Όρέων.

Στα πολύ παλιά χρόνια το άγρίμι

κατέβαινε και στα σπίτια μας. Άλλά ο άνθρωπος το κυνήγησε και έφυγε μακριά μας. Το είδος αυτό δεν υπάρχει πουθενά πια παρά μονάχα στην Κοήτη. Για τούτο πολλοί

Κρι - κρι

άνθρωποι έρχονται από ξένα μέρη, για να ιδούν, να το θαυμάσουν, να το φωτογραφίσουν. Και προσπαθούν να μήν το βιάψουν κ' ενδιαφέρονται να μη χαθί. Άφου λοιπόν αυτοί οι ξένοι κοιτάνε να το προστατεύσουν, γιατί και έμεις, που το έχουμε στον τόπο μας καμάρι και σύμβολο, δεν το προστατεύουμε;

ΙΩΑΝ. ΕΜ. ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ
Ε' ταξ. Δημ. Σχολ. Κουστογεράκου

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Ύπνε, που παίρνεις τα μικρά, έλα, πάρε και τούτο μικρό - μικρό σου τό δάσα, μεγάλο φέρε μου το. Μεγάλο σαν ψηλό βουνό, ίσιο σαν κυπαρίσσι, κ' οι κλώνοι του ν' απλώνονται σ' Άνατολή και Δύσι.

(Δημοτικό)

Άπό τη συλλογή της Έρυθροσταυρ. ΕΛ. ΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Το σήμαντρο ξανά θ' άρχισι να ήχη, ή μέρα θά σβηστή και θάρθη δειλι κι ο Χριστιανός γονατιστός σε προσευχή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΡΟΠΟΛΙΘΑΣ
Μυκήναι, Άργολίδος

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

Σε μια συνέντευξή του ο αλυσμότης λογοτέχνης Παύλος Νιρβάνας, παρομοίωσε τα έργα που δημιουργούν οι συγγραφείς με πουλάκια, που οι γάτες περιμένουν ανυπόμονα να ξεμυτίσουν για να τα πνίξουν.

— Καί ποιές είναι οι γάτες; Τόν ερώτησαν.

— Οι κριτικοί, απάντησε αδιάστακτα ο ποιητής της «Παγᾶς Λαλέουσας».

ΝΙΟΒΗ

Έρυθροσταυρίτισσα του Άρσακείου *

ΤΗΝ ΕΠΑΘΕ!

— Πές μου, φίλε μου: τι θα έκανες αν η γάτα του γείτονα έτρωγε το καναρίνι σου;

— Θα του ζητούσα διακόσιες δραχμές, γι' αποζημίωσι.

— Λαμπρά. Μπορείς τότε να μου τις δώσεις, γιατί η χαϊδεμένη σου ψιψίνα έφαγε τον τραγουδιστή μου.

ΠΙΠ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Α' Γυμν. Άρρένων Καρδίτσας *

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ

Στην τετάρτη του Δημοτικού.

— Πές μου, Γιαννάκη, τι μάθημα έχουμε σήμερα;

— Φυσική, κύριε. Για τον ποντικό.

— Μπορείς να μου πής πόσα χρόνια ζή ο ποντικός;

— Αυτό εξαρτάται από τις γάτες, κύριε.

ΝΙΚ. ΧΑΛΑΡΗΣ

Μικτού Γυμν. Δραπετσώνας *

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ

Καθηγητής: Έχουμε την πρότασιν: ο κλέφτης συνελήφθη υπό του αστυφύλακος. Ποῦ είναι τὸ ὑποκείμενον;

Μαθητής: Εἰς τὸ κρατητήριον, κύριε.

ΑΘ. ΜΑΝΩΛΑΡΑΚΗΣ

Γυμν. Καστελ. Κρήτης *

ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΘΑ ΣΕΡΗ

Δάσκαλος: Ξέρεις, παιδί μου, ποιός νίκησε τούς Φιλισταίους;

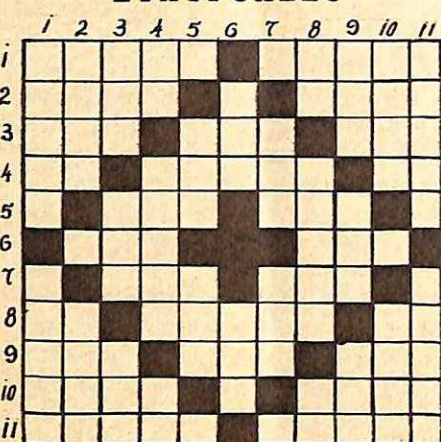
Μαθητής: Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀλλὰ δὲ διάβασα ἀκόμη τὴν Ἀθητική.

ΑΙΚΑΤ. ΣΤΡΑΤΙΔΑΚΗ

Γ' τάξ. Οἰκ. Γυμν. Ἡρακλ. Κρήτης

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Όριζοντίως καὶ καθέτως

- 1) Φημίζεται γιὰ τὰ κρασιά της. Μία ἀπὸ τὶς Μοῖρες.
- 2) Μὲ αὐτὴν γίνεται τὸ γυαλί (αἰτία). — Ἀρχαῖος θεὸς ἐχθρὸς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο.
- 3) Τρία ὅμοια γράμματα — Χρονικὸ διάστημα — Τὸ λέμε μετὰ ἀπὸ σκέψιν.
- 4) Ὀπτικὴν κουλούρια — Μέγας ποιητὴς τῆς ἀρχαιότητος (αἰτ. δημ.) — Ὑποθέτει.
- 5) Ὅταν τρώγωνται πρέπει νὰ πλένωνται καλά. — Ἐκκολάπτεται (καθ.).
- 6) Ὑπάρχουν πολλὰ στὴν Ἑλλάδα. — Κόρη τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς (μυθολογία).
- 7) Θὰ σηκώσω — Εἶναι καὶ ἡ χλόη.
- 8) Γράφεται στὸ πεντάγραμμο — Ὑπονοεῖ τὸν κανονισμόν (ἐνάρθρως) — Βυζαντινὴ νότα.
- 9) Τὸ αὐτὸ μὲ τὸ 3β. — Τὰ μαθαίνουμε ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες. — ... Ἀβιβ πρωτεύουσα τοῦ Ἰσραὴλ (ἀντιστρ.).
- 10) Ὑπονοεῖ τὸ κυνήγι. — Δὲν ὑπάρχει στὴν Σελήνη.
- 11) Ἡ κλητικὴ προσφώνησι χόρτου (ἐνάρθρως) — Λέξεις ποὺ ὑπονοεῖ πολὺ μεγάλα ψάρια.

ΝΙΚΟΛ. ΤΣΑΛΗΣ

Γυμνάσιον Ἀρρ. Φλωρίνης *

ΑΙΝΙΓΜΑ

Βιβλίον γένους θηλυκοῦ ποὺ σὲ φωτίζει, σ' ὁδηγεῖ.

Ἀντ' ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι πέρα ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ, κράτος μέγα θὰ προβάλλῃ.

ΙΩΑΝ. ΒΟΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

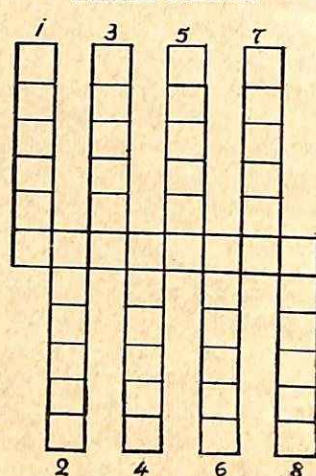
Δημ. Σχολ. Δάσχιον Βεροίας

Τοπίο

(Σχ. ΓΕΩΡΓ. ΠΗΡΟΥΝΙΑ
Ε' Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς)

ΔΙΠΛΗ ΚΤΕΝΑ

- 1) Ἐκανε τὶς ἑπτὰ ἀγελάδες τοῦ Φαραὼ καὶ ἀδυνάτισαν.
- 2) Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης (τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ Δουνάβεως).
- 3) Ἀρχηγὸς τῶν Κοζάκων.
- 4) Ἡ μετέπειτα Ρόδος.
- 5) Ὅρος, ποὺ ἔσωσε τὸν κόσμον.
- 6) Εἶδος τραγουδιοῦ, κάθε ἄλλο παρὰ εὐχάριστον.
- 7) Μεταλλικὸν ἀντικείμενον, ποὺ χρησιμεύει γιὰ τεχνικοὺς σκοπούς.
- 8) Ἀνδρικὸν ὄνομα.

Ἄν ἡ λύσις εἶναι ὀρθή, τότε στὴν ὀριζόντια σειρὰ θὰ σχηματισθῇ τὸ ὄνομα μεγάλου ἐπιστήμονος.

ΔΗΜ. ΨΑΘΑΣ

Μικτὸν Γυμν. Βλαχιώτη - Λακωνίας

Ἡ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος «Στὴ χώρα τῶν γονναρικῶν» ἀναβάλλεται, λόγω ἀσθενείας τοῦ διαιρηματοῦ.

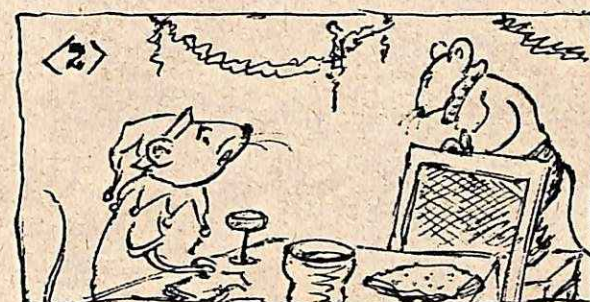
Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ Μπουλούκος

Στίχοι, σκίτσα Α.Β.

Ὅλη ἡ παρέα χόρευε καὶ ἔτρωγε ἀπόψε φῖνα γιατί ὁ γάτος ἀπὸ χθὲς ἔλειπε ἀπ' τὴν κουζίνα. Ἐλεγε ὁ Φαγούλης ξαφνικά: — Κι ἂν ἔρθῃ ὁ γάτος τώρα; — Ἐ, μὰ θὰ τὸν ἀκούσωμε, λέει ἡ κυρὰ Πανδώρα.

καὶ θὰ κρυφτοῦμε στὴ στιγμὴ. Ἐλεγε καὶ ὁ Μουστακίτος: — Τὶ λές, κυρὰ Πανδώρα μου! Ἀκούγεται ὁ γάτος; — Καθόλου. Οἱ ποδιὰς του, λές καὶ εἶναι ἀπὸ μπαμπάκι, καὶ δὲν ἀκούγεται ποτέ, εἰπ' ἓνα ποντικάκι.

— Ναί, εἶπε κάποιος, καὶ γιὰ τοῦτο, πρέπει τρόπο ἐμεῖς νὰ βροῦμε, ὥστε ὁ γάτος σὰν ζυγὼνῃ πάντοτε νὰ τὸν ἀκούμε.

Κι ἀφοῦ σκέφθηκε εἶπε τώρα καὶ ὁ Μπουλούκος ὁ χοντρός: — Νά, τὸν βρήκα ἐγὼ τὸν τρόπο. — Μπράβο, πές τον μας, ἐμπρός.

— Πρέπει, γιὰ νὰ τὸν ἀκούμε... — Νὰ τοῦ βάλωμε τακούνια; — Ὁχι. Γύρω στὸ λαιμὸ του νά... κρεμάσετε κονδούνια.

Κι ὁ Τυρῆς: — Ἐμεῖς, καλέ μου; Δὲν τοῦ τὰ κρεμάς ἐσύ; Μὰ ὁ Μπουλούκος κινεῖται, λές τὸν ἔπιασε χοντρή, καὶ φωνάζει: — Δὲ φοβάμαι, αὐτὴ ὅμως εἶναι ἡ τάξι. Ἐγὼ βάζω τὴν ιδέα. σεῖς θὰ βάλετε τὴν πράξι. Ὅταν τσάφ... μέσα στὴ μούρη ἓνα αὐγὸ τοῦ ἦρθε εὐθύς, καὶ ὅλοι «Μπράβο σου, Μπουλούκο! Φτοῦ σου, φτοῦ μὴ βασκαθῆς!...»

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΠΟΥ ΣΑΣ ΧΑΡΙΖΟΥΝ

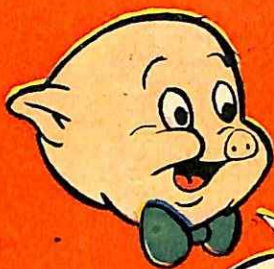

Λαμβάνω
τήν τιμή νά
συστηθῶ:
ΜΠΑΓΚΣ
ΜΠΑΝΝΥ,
κουνελάκι
πρώτης!

Μάλιστα, κύριοι
Είμαι ὁ ΕΛΜΕΡ!
Γιατί; Δέν σᾶς ἀρέσω;

Μέ λένε ΤΟΜ.
Είμαι ζόρικος
γάτος. Ἀλλά,
τί τὰ ἤθελε
ὁ θεός
τὰ σκυλιά;

Είμαι
ὁ ΠΟΡΚΥ,
τὸ γουρουνάκι,
εὐχαριστημένος
πού δέν εἶμαι
ἄνθρωπος!

Μμμμ!
Ὁ ΘΕΙΟΣ
ΜΠΑΡΝΥ,
ἡ ἀρκούδα!

Ἐχετε βέβαια
ἀκούσει γιὰ
τὸν διάσημο
ΣΠΑ-Ι-Κ,
τὸν σκύλο...
Ἔ, λοιπόν!
Ἐγὼ εἶμαι!

Καμαρώνω σὰν
νύφη ὅταν ἀκούω
νά λένε γιὰ μένα:
Ὁ ΤΟΥΗΤΥ,
τὸ ἔξυπνο
καναρινάκι!

Ὅλοι εἶναι...
ἐκεῖνο πού εἶναι.
Μὰ ἐγώ,
ὁ ΣΑΜΜΥ,
τί εἶμαι;

ΓΕΛΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΑ

**Ζητήστε το κάθε Τετάρτη
ἀπὸ τοὺς ἐφημεριδοπῶλες καὶ τὰ περὶ πτερ**

Κεντρικὴ πώλησις: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» Α.Ε. • Κοραῆ 8 • Ἀθῆναι